

Årsredovisning 2020

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Länsstyrelsen – en samlande kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Utgivare

Länsstyrelsen i Dalarnas län
Februari 2021

Författare

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Diarienummer

106-2486-2021

Omslagsbilder

Bebyggelse i Rättvik - Johan Bjurer/Mostphotos
Barn vid parkbänk - Camilla Zilo/Länsstyrelsen
Covid-19 test - Prasesh Shiwakoti Lomash/Unsplash
Digitalt möte - Mostphotos
Händer - Camilla Zilo/Länsstyrelsen
Tomma publikstolar - Mostphotos
Betande kor - Stöt Ulrika Andersson/Länsstyrelsen i Dalarnas län
Stormkök i naturen - Mostphotos
Naturreservat - Roland Magnusson/Mostphotos

Rapportnummer

2021:01

Ingår i serien Rapporter från Länsstyrelsen i Dalarnas län, ISSN

1654-7691

Rapporten kan laddas ner från Länsstyrelsens webbplats

www.lansstyrelsen.se/dalarna/publikationer

Rapporten kan beställas från Länsstyrelsens webbplats

www.lansstyrelsen.se/dalarna/bestall-publikationer

Innehållsförteckning

Landshövdingen har ordet	5
Årsredovisningens innehåll	6
Årsredovisningens kapitelindelning.....	6
Redovisning av återrapportering och uppdrag i årsredovisningen.....	6
Förklaring av begrepp	7
Grunder för bedömningar.....	7
Resultatredovisning	8
Om Länsstyrelsen	8
Läget i länet	21
Redovisning av verksamhetsområden	23
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25).....	24
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	28
Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34).....	33
Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	37
Energi och klimat (42)	43
Kulturmiljö (43).....	49
Krishantering och skydd mot olyckor (45).....	54
Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet (50–58).....	58
Areella näringar (60–62)	68
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85).....	77
Året i siffror.....	82
Övrig rapportering	102
Finansiell redovisning	108
Resultaträkning	108
Balansräkning	109
Anslagsredovisning.....	111
Tilläggsupplysningar och noter	112
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen	130
Bilagor	132

Landshövdingen har ordet

Året som har gått har, även för Dalarnas del, präglats mycket av den pågående pandemin. Länsstyrelsen gick upp i stab redan i slutet av januari och har så varit under hela året. Bemanningen har kommit att inkludera många medarbetare som, med detta uppdrag, haft möjligheten att utveckla nya kompetenser. Samtidigt har både de och deras kollegor behövt omprioritera sina ordinarie arbetsuppgifter kopplat till hur verksamheten i sin helhet fått ställas om.

Två områden som kom att hamna extra i fokus kopplat till pandemin var gränssamverkan, med Norge, och besöksnäringen i Dalarna. Gränssamverkan med Norge är en högt prioriterad fråga för Länsstyrelsen. Det gäller räddningstjänstfrågor, det näringsliv som i många delar är sammanflätade och inte minst utmaningarna med arbetspendling. Vi har haft stor nytta av det mångåriga samarbete som vi haft på alla nivåer – inte minst i den samverkan som byggts upp mellan landshövdingarna i gränslänen och motsvarande befattningshavare, fylkesmannen för Inlandets fylke, i Norge. Besöksnäringen och den påverkan som kom att bli kännetecknande inte minst inom fjällturismen innebar en fördjupad samverkan där smittskyddet i Dalarna var en mycket viktig medspelare.

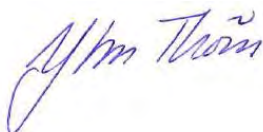
Generellt kan vi konstatera att den samverkan som vi byggt upp mellan länets aktörer under lång tid har varit till stor nytta. Det gäller självklart den samverkan som är kopplad till samhällsstörningar generellt, men det gäller även samverkan i stort. Vi har breddat våra kontaktytor, skapat nya konstellationer mellan olika aktörer och kunnat fördjupa många samarbeten. Länsstyrelsens mandat har både tydliggjorts och stärkts.

Även om pandemin har stått i fokus på, i princip, alla områden, finns det ett antal händelser som jag också gärna vill lyfta.

I slutet av sommaren kunde vi med glädje överlämna den gåva som prins Gabriel, Hertig av Dalarna, fick i samband med sitt dop. Vid ett mindre och inofficiellt besök av prinsparet och prins Gabriel i Säterdalen njöt alla av en promenad, en enkel lunch på rastplatsen och stund i solen på den bänk i röd älvdalssten som har sitt äldre syskon på Hykjeberget i Älvdalen. Som avslutning engagerade sig hela familjen i att måla nya färgglada fågelholkar som blev uppspikade i den fågelholksamling som redan var etablerad i två träd i naturreservatet.

Den 15 december kom också det mycket välkomna beskedet att riksdagen fattade beslut om ett nytt regemente i Falun. Det arbete som föregick beslutet präglades av ett gott och konstruktivt samarbete mellan alla berörda parter. Beslutet blev ett kvitto på att vi gemensamt lyckats förmedla de fördelar som Falun och Dalarna ger i det här sammanhanget.

2020 var också året då 500 års-jubileet av Gustav Vasas äventyrliga resa genom Dalarna skulle påbörjas. Söndagen före jul år 1520 kom Gustav Vasa till Rättvik på sin flykt genom Dalarna. På Kyrkudden visade han sig första gången offentligt och talade till allmogen för att få hjälp mot Kristian tyrann. Detta uppmärksammades vid en digital återinvigning av det minnesmonument som restes 1893. Men det finns många platser som är värda ett besök. Några exempel är Ornässtugan utanför Falun, Vasamonumentet i Mora och Kungsladan i Rankhyttan.

Ylva Thörn
Landshövding i Dalarnas län

Årsredovisningens innehåll

Syftet med detta avsnitt är att informera om årsredovisningens upplägg och disposition samt att beskriva de huvudsakliga begrepp, mät- och värderingsmetoder som vi använder. Redovisningsprinciper avseende finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken Tilläggsupplysningar och noter i avsnittet Finansiell redovisning.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av delarna:

- Landshövdingen har ordet
- Årsredovisningens innehåll
- Resultatredovisning
- Övriga återrapporteringskrav
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Resultatredovisningen inleds med ett avsnitt som vi kallar *Om Länsstyrelsen*. Här beskrivs länsstyrelsens övergripande mål och uppdrag, hur vi jobbar med den strategiska styrningen samt verksamhets- och organisationsutveckling. Sedan följer *Läget i länet*, där en regional lägesbild med utgångspunkt i hållbarhetsbegreppen; de miljömässiga, sociala och ekonomiska perspektiven, presenteras. Efter detta följer avsnittet *Redovisning av verksamhetsområden*, där återrapporteringskrav och uppdrag redovisas uppdelat på verksamhetsområden som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen.

Redovisning av återrapportering och uppdrag i årsredovisningen

Resultatredovisningen utgår från den länsstyrelsegemensamma strukturen med verksamhetsområden, som också ligger till grund för verksamhets- och ärenderedovisningen. I inledningen av varje avsnitt anges vilka instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag eller andra återrapporteringsgrunder som besvaras i avsnittet. Redovisningen lämnas dock samlat för verksamhetsområdet, och specificeras inte per uppdrag.

Därefter följer en redogörelse för området mål och uppdrag samt en beskrivning av verksamhetens huvudprocesser, det vill säga genom vilket/vilka arbetssätt verksamheten huvudsakligen bedrivs.

Resultatet återges genom att uppnådda prestationer och effekter beskrivs och slutligen bedöms, med bland annat stöd av indikatorer. Avsnittet innehåller även en tabell med verksamheten i siffror som visar årsarbetskrafter, viss ärendestatistik och uppgifter om kostnader, finansiering och transfereringar.

Förklaring av begrepp

Här följer förklaringar och definitioner på några av de begrepp som vi använder oss av i resultatbeskrivningarna.

Huvudprocesser. Vi har valt att använda oss av ett antal huvudprocesser för att beskriva vilken typ av arbetsinsatser vi bedriver inom de olika verksamhetsområdena. Skiljelinjerna mellan processerna är inte i alla delar uppenbar och indelningen ger inte en hundra procentigt heltäckande kategorisering, men bidrar till att ge en tydligare bild av verksamheten som bedrivs och underlättar i resonemang kring vilka resultat som uppnåtts och vilka bedömningar vi gör av dessa.

De huvudprocesser vi utgår från är:

- Tillstånd och prövning
- Tillsyn och kontroll
- Förvaltning och skydd
- Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande

I enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) har länsstyrelsen tagit fram **resultatindikatorer** som ska användas som stöd för bedömningar av resultaten inom respektive verksamhetsområde. Under året har ett särskilt uppdrag genomförts som syftar till att ta fram länsstyrelsegemensamma indikatorer.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av verksamhetsnära mål som har en tydlig koppling till de egna arbetsinsatserna, men också av nationella och mer övergripande mål för länet där länsstyrelsens insatser som enskild myndighet ingår som en del i påverkan på måluppfyllelsen. I uppdraget att ta fram gemensamma indikatorer har fokus legat på prestationer/leveranser och sådana effekter i länet som till relativt hög grad beror på länsstyrelsens eget arbete.

Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av myndighetens insatser inom verksamheten, i förhållande till verksamhetens mål och uppdrag.

Grunder för bedömningar

För varje verksamhetsområde bedöms resultatet av genomförda insatser i förhållande till verksamhetsområdets mål, syfte och inriktning. Bedömningarna motiveras med stöd av indikatorer och övriga resultatbeskrivningar. De bedömningsnivåer som används är:

- **Otillfredsställande:** Resultaten når inte upp till målen eller endast i begränsad omfattning når de uppsatta målen.
- **Utvecklingsbehov:** Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen men inte i tillräcklig omfattning.
- **Gott:** Resultaten i all väsentlighet uppnår de uppsatta målen.
- **Utmärkt:** Resultaten i alla delar uppnår de uppsatta målen med god marginal.

Resultatbedömningen kan även innehålla en bedömning av *trend* och *riktning* i ett regionalt perspektiv. Det kan beskrivas i termerna av positiv utveckling, negativ utveckling eller oförändrad.

Resultatredovisning

Om Länsstyrelsen

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
<ul style="list-style-type: none"> 5 § p 1–7 	<ul style="list-style-type: none"> 1A1, Agenda 2030 1A13-1A14 1C4 	<ul style="list-style-type: none"> 3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 7 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Mål och uppdrag

Länsstyrelsen arbetar för det hållbara samhället. Utifrån de tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet arbetar vi för en hållbar utveckling i länet.

Länsstyrelsen ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen genomförs i länet och vi samordnar den statliga verksamheten. När det gäller länets utveckling ska vi tillvarata och arbeta för både enskilda människors och samhällets intressen. Våra uppdrag och arbetsuppgifter spänner över flera samhällsområden, vilket också framgår i resultatredovisningen. Regeringen beslutar huvudsakligen om våra uppgifter och uppdrag i länsstyrelseinstruktionen och i vårt regleringsbrev.

Utifrån det breda och komplexa uppdraget ställs krav på att Länsstyrelsen ska fungera som en kunskapsorganisation som har förmågan att arbeta tvärasektoriellt med många olika sakfrågor.

Organisation och medarbetare

Organisation

Länsstyrelsegemensamma verksamheter

Länsstyrelserna har sedan 2009 successivt etablerat gemensamma funktioner för ett antal stödverksamheter. Dessa är:

- Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning (Västra Götaland)
- Telefonistorganisation (Kronoberg)
- Samordnad löneservice (Kronoberg)
- Ekonomiadministration (Örebro)
- Organisation för dataskydd och informationssäkerhet (Stockholm)

För att åstadkomma en effektiv utveckling och förvaltning av IT-systemen har länsstyrelserna sedan 2015 en etablerad portföljstyrning som hålls ihop via ett gemensamt kansli placerat vid Länsstyrelsen i Västmanland. Kansliets roll, utöver funktionen för portföljhantering, är också att fungera som kansli åt länsrådsmötet och den länsrådsgrupp som tillsammans med IT-organisationens chef utgör styrgrupp för utvecklings- och förvaltningsportföljen.

Styrningen av den gemensamma verksamheten sker i olika led. Ytterst står landshövdingar och länsråd för övergripande strategiska ställningstaganden. Landshövdingemötet beslutar om årlig rambudget för den gemensamma utvecklings- och förvaltningsportföljen och länsrådsmötet beslutar om utvecklingsprojekt som ska ingå i utvecklingsportföljen. Varje förvaltningsobjekt i portföljen har i sin tur en styrgrupp sammansatt

av medarbetare både från den aktuella verksamheten och från IT-avdelningen. Förvaltningsobjektet är också knutet till den gruppering av länsråd som samordnar frågor inom det aktuella verksamhetsområdet.

Kopplat till varje sådan länsrådsgrupp finns ett eller flera nätverk av chefer och/eller handläggare som jobbar operativt på uppdrag av länsråden. Dessa saknätverk med företrädare för samtliga länsstyrelser är viktiga referensgrupper till förvaltningsobjekten, och påverkar förvaltningsinriktning och systemutveckling genom att förmedla verksamhetens behov.

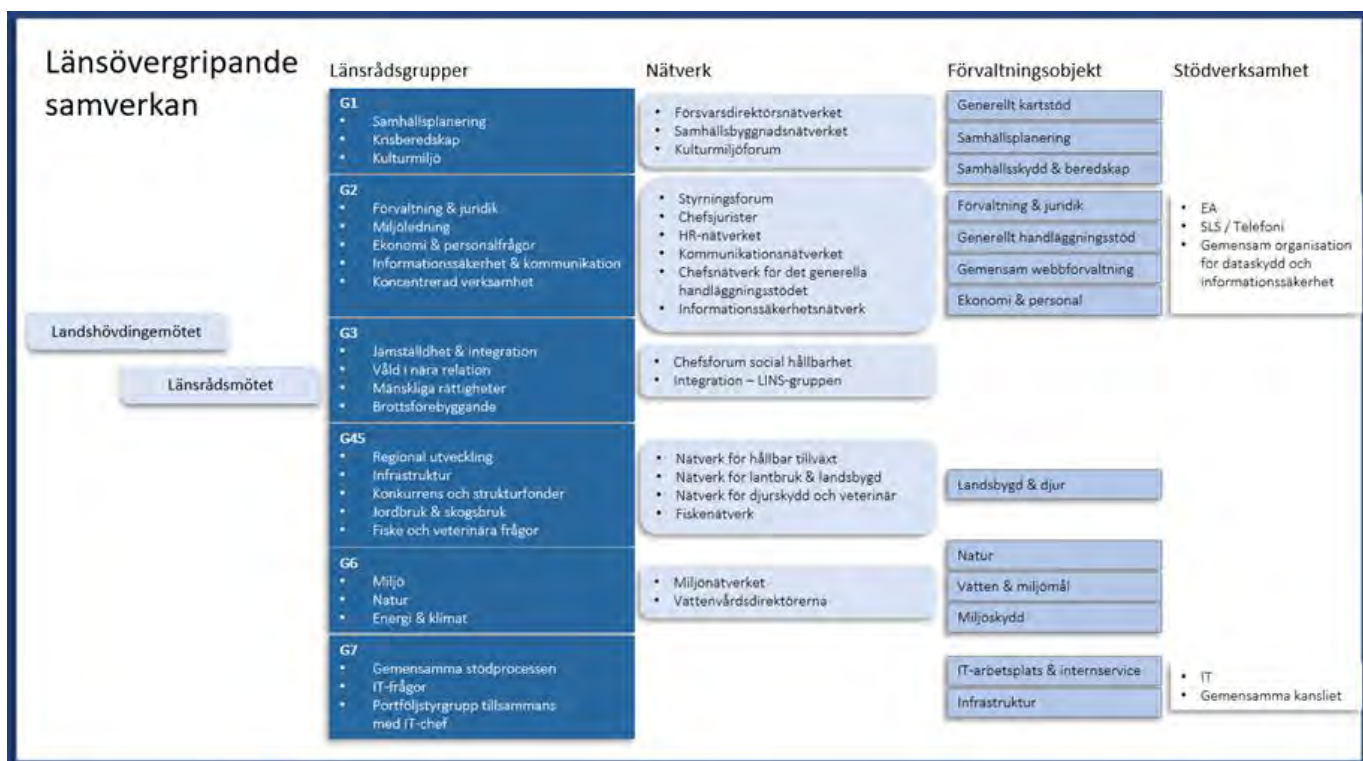
Behovet av utvecklingsinsatser kopplas också till en gemensam digital strategi samt en gemensam målkarta som bland annat omfattar nedanstående strategiska mål. Under 2019–2020 har en nyttorealiseringsprocess tagits fram som implementeras i samma takt som nya utvecklingsprojekt startas.

- Kontakten med länsstyrelserna är enkel och effektiv
- Länsstyrelserna främjar samarbete och innovation
- Länsstyrelsernas gemensamma förvaltning och utveckling är effektiv
- Förtroendet för länsstyrelserna är stort

För att effektivt driva länsstyrelsernas digitaliseringsarbete startades programmet Nationell digital samordning 2020. Programmet omfattar flera parallella spår inom arbetsätt/processer, ledning/styrning, användare, information/data samt förutsättningsteknik. Exempel på programmets innehåll är projektet för en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess samt arbetet med att ta fram metodik och verktyg för att ensa handläggningsprocesser vilket är en grundförutsättning för att kunna använda digitala verktyg.

Utöver ovanstående har länsstyrelserna alltid ett antal initiativ som måste genomföras beroende på andra myndigheters uppdrag. För 2020 är det exempelvis anpassningar till Boverkets nya handläggningssystem och olika uppdrag samordnat av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG).

Förutom de ovan beskrivna gemensamma funktionerna har länsstyrelserna ett väl etablerat samarbete i de gemensamma verksamhetsfrågorna. Arbetet utgår från länsrådsgrupperingar som ses på bilden nedan. Under länsrådsgrupperna finns de olika sakområdesnätverken som samlar länsstyrelsernas kunskap och som för dialog med berörda departement och nationella myndigheter.

Länsstyrelsegemensamt arbete med Agenda 2030

Länsstyrelserna ska enligt regleringsbrevsuppdrag 1.1 ”med utgångspunkt inom respektive myndighets ansvarsområde redovisa hur de har utvecklat sitt arbete med att bidra till att genomföra de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030”.

Länsstyrelserna har sedan hösten 2017 ett gemensamt arbete kring Agenda 2030. Under 2018 och 2019 utvecklades och förtydligades arbetet och en tydlig verksamhetsplan togs fram. Inom ramen för det gemensamma arbetet finns en styrgrupp, en referensgrupp där länsstyrelsernas chefsnätverk är representerade samt ett arbetsutskott som utför mycket av det operativa arbetet. Förutom dessa grupper finns utsedda kontaktpersoner vid alla 21 länsstyrelser.

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 stödjer länsstyrelserna i arbetet med regleringsbrevsuppdraget avseende Agenda 2030 och fyller rollen som en regional huvudaktör i arbetet med de globala målen.

Under 2020 har flera aktiviteter anordnats utifrån den handlingsplan som lades fast inför året. Aktiviteterna har bland annat handlat om kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning och externa dialoger i syfte att vidareutveckla och fördjupa länsstyrelsernas arbete med Agenda 2030. Konkreta exempel på gemensamma aktiviteter är:

- Framtagande och introduktion av ett processtöd för länsstyrelsernas arbete som innehåller bland annat Generaldirektör (GD)-forums hållbarhetsbarometer och som är ett stöd för länsstyrelsernas interna och externa arbete med Agenda 2030. Länsstyrelsen i Jönköpings län är pilotlän för att testa verktyget som kommer att utvärderas efter årsskiftet 2020/2021. Flera länsstyrelser har under året arbetat med GD-forums hållbarhetsbarometer i syfte att kartlägga angelägna utvecklingsområden för att ytterligare integrera Agenda 2030 i myndighetens interna och externa verksamhet.

- Länsstyrelsegemensam konferens för länsledningar, länsstyrelsernas kontaktpersoner för Agenda 2030, chefer och strateger som berörs av arbetet med Agenda 2030. Syftet med konferensen var att förmedla kunskap och bidra till erfarenhetsutbyte och samordning mellan länsstyrelserna i arbetet med Agendan samt synliggörande av hur länsstyrelsernas verksamhet kan bidra till att uppnå de Globala målen.
- Tematiska föreläsningar utifrån fokusområdena i regeringens handlingsplan för Agenda 2030 med syfte att stärka kompetensen inom länsstyrelserna.
- Kommunikationsinsatser, exempelvis nyhetsbrev om Agenda 2030.
- Samverkan och dialog med andra aktörer såsom FN-förbundet, Statskontoret, SCB och RKA1. Länsstyrelserna finns även representerade i GD-forum, där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de globala målen, och dess operativa arbetsgrupp.

Det länsstyrelsegemensamma arbetet har resulterat i fördjupad kunskap om de globala målens koppling till länsstyrelsernas verksamhet, spridning av goda exempel och metoder länsstyrelserna emellan och en bättre omvärldsbevakning. Den nationella samordningen har även bidragit till att länsstyrelserna på ett samlat sätt kunnat möta och föra dialog med olika aktörer och till ökad förmåga att göra avvägningar mellan de tre dimensionerna ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Bedömningen är att resultaten i allt väsentligt uppnår målen för det länsstyrelsegemensamma arbetet.

Länsstyrelsegemensamt arbete med informationssäkerhet

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med informationssäkerhet redovisades den 15 september 2020 i regleringsbrevsuppdraget 3B27. Här följer en sammanfattning och kortare komplettering.

Under 2020 har den länsstyrelsegemensamma funktionen för informationssäkerhet (GFIS) blivit operativ i nära samarbete med den befintliga nationella organisationen för dataskydd (NOD). Ett samarbete som har sina givna förutsättningar i att de båda organisationernas mål och verksamhet sammanfaller inom ramen för informationssäkerhet. Detta medför att resurser och kompetens kan samutnyttjas i syfte att verkställa uppdragen som är utvecklade från landshövdingebeslutet den 11 oktober 2018.

Under 2020 har verksamheten särskilt inriktats på att analysera och skapa förutsättningar för ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Syftet är att skapa ett ledningssystem för informationssäkerhet som ensar de 21 länsstyrelserna och dess gemensamma IT-förvaltning såväl internt som externt. Under året har flera insatser initierats för detta av den gemensamma funktionen, tillsammans med länens informationssäkerhets- och dataskyddsamordnare, bland annat avseende kravställning, ansvarsfördelning, utvecklingsarbete, och uppföljning. På grund av att merparten av informationssäkerhetssamordnarna med anledning av den rådande pandemin har avdelats för arbete med krisberedskap har många av dessa insatser bromsats eller helt avstannat.

Ett stort arbete har bedrivits med att producera och implementera ”Användarriktlinjer för informationssäkerhet”. Syftet med användarriktlinjerna är att skapa nytta och öka möjligheterna för både medarbetarna och förvaltningsorganisationen att göra rätt. En viktig del av informationssäkerheten är dataskyddsfrågorna, det vill säga reglerna som styr hur myndigheten behandlar personuppgifter. Dataskyddet haft ett stort fokus sedan ikraftträdandet av EU:s nya dataskyddsförordning våren 2018, och länsstyrelserna har sedan dess en nationell organisation som leder och stödjer de 21 myndigheterna att följa regelverket. Arbetet under 2020 har i hög grad gått ut på att integrera de frågor och de resurser som avsatts nationellt med det ordinarie informationssäkerhetsarbetet som sker regionalt.

Som stöd för förvaltningsobjekten har NOD/GFIS varit mycket aktiva i arbetet med informationsklassning och riskanalyser inom de olika förvaltningsobjekten. Utgångspunkten i detta arbete är länsstyrelsernas gemensamma modell för informationsklassning som utarbetades och beslutades under 2019.

Program för kontinuitet och resiliens (PKR)

Länsstyrelsen i Uppsala län har under perioden 2018–2020 lett ett länsstyrelsegemensamt treårigt utvecklingsprogram (PKR) i syfte att utveckla delar av länsstyrelsernas samlade förmåga inom krisberedskap och totalförsvär. PKR omfattar ett antal olika projekt och har utifrån fem effektmål och femton mer konkreta program mål utvecklat förmågor inom områdena informationssäkerhet, kontinuitetsplanering, hantering av lägesbilder, delning av information med hög säkerhetskyddsklass samt förmåga till regional ledning från en alternativ ledningsplats.

Strävan inom PKR har varit att både stärka förutsättningarna för digitaliseringen av länsstyrelsernas verksamhet, samtidigt som det civila försvarets behov av tekniskt stöd tillgodoses. PKR har bidragit till att stärka länsstyrelsernas samlade förmåga avseende informations- och IT-säkerhet, signalskydd samt säkerhetskydd, den administrativa hanteringen av skyddsvärd information. PKR har dessutom bidragit till att stärka signalskydds- och säkerhetskyddförmågan i landets kommuner och regioner. Bedömningen är att 13 av PKR:s 15 program mål i olika grad har uppfyllts.

Strategin inom PKR har varit att, i samverkan med verksamhetsföreträdare och vår gemensamma IT-avdelning, utveckla lösningar som sedan införs regionalt av varje länsstyrelse. Samtliga länsstyrelser har i olika grad deltagit i arbetet och samråd har hållits med andra berörda statliga myndigheter såsom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Säkerhetspolisen, Försvarets radioanstalt samt andra delar av Försvarsmakten. Resultatet blir länsstyrelsegemensamma arbetsätt och säkerhetstekniska lösningar. PKR har också bidragit till anpassningar av den länsstyrelsegemensamma organisationen samt tydliggjort ansvarsförhållanden i densamma. Även kommuner och regioner är mottagare av resultat från PKR:s utvecklingsarbete. Dialog har förts med Sveriges kommuner och regioner (SKR) och samverkan har skett med stöd av den överenskommelse om arbetet med civilt försvar som slutits mellan MSB och SKR.

En omfattande informationsklassning har inletts under året. Den hanteras inom myndigheternas gemensamma verksamhetssystem utifrån en klassningsmodell som fastställts inom ramen för PKR. Klassningsarbetet har letts av Länsstyrelsen i Stockholms län. Tekniska investeringar och systemstöd som del i att uppnå kontinuitet och resiliens är också nödvändiga komponenter för uppbyggnaden av länsstyrelsernas totalförsvärförmåga, men framförallt grundförutsättningar för digitaliseringen av länsstyrelsernas övriga verksamheter. Arbetet drivs i ett särskilt projekt och under 2020 har tekniska lösningar för säker mobiltelefoni och säker inloggning börjat införas på länsstyrelserna i syfte att säkerställa att länsstyrelsernas medarbetare följer våra säkerhetskrav.

Utökat ansvar för signalskydd i det egna länet

Projektet Säkra kommunikationer (SKOM) har omhändertagit flera delar av länsstyrelsernas uppdrag i regleringsbrevet 2018 med att inom arbetet med civilt försvar prioritera stärkta arbetsformer, inklusive utrustning och tekniska system, för att i samverkan med andra möta de höga krav på sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap.

Informationssystemet Signe kryptodator är ett tekniskt verktyg utvecklat inom PKR, som möjliggör ett utbyte av begränsat hemlig information mellan länsstyrelser och andra civila regionala totalförsvärsaktörer i det egna länet. Signe kryptodator har varit en viktig katalysator för att stärka den samlade regionala säkerhetskyddförmågan bland länsstyrelser, kommuner och regioner. Merparten av dessa organisationer har under år 2020 infört Signe. För att bli föremål för tilldelning av Signe måste mottagaren uppfylla

särskilda säkerhetsskydds krav som har tagits fram i samråd med SKR I organisationer som inledningsvis saknar godkänd signalskyddschef, har länsstyrelsen även tagit signalskyddschefsansvaret och aktörerna har då blivit en del av respektive länsstyrelses signalskyddsorganisation. Ett 50-tal personer har utbildats för att regionalt kunna utbilda i handhavandet av signalskyddsutrustning, däribland Signe.

Den samlade målgruppen för Signe har omfattat verksamhetsutövare med varierad erfarenhet av att hantera säkerhetsskyddsklassificerade handlingar. För att uppnå en gemensam lägstanivå har länsstyrelserna med stöd av projektet genomfört regionala säkerhetsskyddsutbildningar för olika personalgrupper inom kommuner och regioner.

Även medarbetarna på länsstyrelserna som arbetar med registraturfrågor har i flera omgångar utbildats i hantering av säkerhetsskyddsklassificerade handlingar enligt metodik för delning som tagits fram inom projektet Säkra kommunikationer. Utbildningarna har också innehållit moment kopplade till nya verksamhetsstöd för dokumentation och digital spårning. Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning har infört en särskild kvalitetsprocess (ackreditering) som väsentligt stärkt den egna förmågan att utveckla och förvalta IT-stöd för skyddsvärd information.

Mottagarorganisation för att vidmakthålla förmågor från PKR

En viktig uppgift för PKR har varit att säkerställa att förmågeökningarna kan vidmakthållas över tid. Ett särskilt fokus har därför varit på att identifiera eller skapa mottagarorganisationer för leveranserna och att hitta finansiering för de förvaltningskostnader varje förmågeförändring medför. Under 2019 etablerades ett förvaltningsobjekt för samhällsskydd och beredskap inom länsstyrelsernas gemensamma förvaltningsorganisation. Nya gemensamma nätverk för verksamhetsområden kopplade till säkerhet och totalförvarsrelaterade frågor har inrättats, till exempel frågor kopplade till samband och ledning. Några av de befintliga har också anpassat sina arbetsformer för att kunna utgöra stöd till förvaltningsorganisationen.

Påverkan från covid-19

Utvecklingsprogrammets genomförande har påverkats både negativt och positivt av covid-19. Införande på länsstyrelser och andra regionala aktörer har fått lägre prioritet och planerna har omarbetats i flera fall, vilket betyder att införandet av flera av de centrala leveranserna kommer att pågå under 2021. PKR som ramverk är därför planerat att i viss omfattning fortsätta under 2021. Pandemin har dock varit en viktig drivkraft i att öka förmågan inom några av utvecklingsområdena bland annat hur samhällsviktig verksamhet på länsstyrelsen ska identifieras och prioriteras, hur bortfall av personal ska hanteras samt arbetet med att ta fram och dela lägesbilder i händelse av samhällsstörning. I vissa län har kryptodatorn Signe använts för att dela känslig information mellan de regionala aktörerna, vilket påskyndat införandet. Även Socialstyrelsen har tillkommit som nationell användare av Signe.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Länsstyrelsen har år 2020 arbetat vidare med vår långsiktiga strategi för att stärka arbetsmiljön samt minska sjukfrånvaron. Alla Länsstyrelsens avdelningar arbetar med det så kallade ”OSA-spelet”. Spelet utgår från Arbetsmiljöverkets riktlinjer för att förebygga och hantera ohälsa, arbetsbelastning och kränkande särbehandling. Konceptet uppfyller Arbetsmiljöverkets AFS 2015:4 och ligger i linje med systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). OSA-spelet har under året gett en ökad kontaktyta mellan medarbetare och chefer i det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Under året har det interna arbetet mot trakasserier och sexuella trakasserier förstärkts och utvecklats genom att en utbildning genomfördes för samtliga chefer och medarbetare i syfte att öka kunskapen om trakasserier, sexuella trakasserier, bemötande, rutiner och tillvägagångssätt.

Länsstyrelsen har genomfört en medarbetarundersökning. Resultatet av den är en del av vårt kontinuerliga arbete tillsammans med medarbetarna för att förbättra arbetsmiljön. Länsstyrelsen har under 2020 fortsatt att använda IA-systemet (informationssystem om arbetsmiljö). Systemet är utvecklat av AFA försäkringar för att på ett enkelt sätt hantera avvikelser inom arbetsmiljöområdet. Samtliga myndighetens chefer och skyddsombud har fått utbildning i systemet under året. Genom användandet av IA systemet har Länsstyrelsen sett en ökad vilja att rapportera in arbetsmiljörelaterade tillbud.

Länsstyrelsen har en HR-strategi för perioden 2020–2022. Målen och aktiviteterna i strategin syftar bland annat till att vi ska ha en långsiktig, effektiv och ändamålsenlig strategi för hälsa och friskvård. Genom strategin får Länsstyrelsen bland annat planering för återkommande partsgemensamma arbetsmiljöutbildningar, reviderade kravställningar gentemot företagshälsovården med ett större fokus på proaktiva åtgärder.

Kompetensförsörjning

Vid medarbetarnas utvecklingssamtal diskuterar chef och medarbetare behovet av kompetensutveckling utifrån verksamhetens behov och medarbetarens önskemål. Med det som utgångspunkt arbetar vi fortlöpande med kompetensutveckling av våra medarbetare genom att de deltar i nätverk, konferenser och andra utbildningsinsatser.

Länsstyrelsen arbetar med rekrytering enligt konceptet kompetensbaserad rekrytering. Genom kravprofiler analyseras vilken kompetens som behövs för att komplettera arbetsgrupper och säkerställa framgången i våra uppdrag. Konceptet har inneburit en trygghet år 2020 inför, under och efter rekryteringar.

Länsstyrelsen samarbetar även med andra arbetsgivare i regionen genom Rekryteringslots Dalarna. Syftet är om möjligt underlätta medflyttarärenden. Då den ena partnern får arbete kan vi gemensamt se över vilka lediga tjänster som finns för den andra partnern. Detta för att förenkla, och ibland möjliggöra en flytt till Dalarna. Genom medlemskapet i Rekryteringslots i Dalarna så är Länsstyrelsen aktiva i arbetet med att bidra till en ökad kompetensförsörjning och en ökad attraktionskraft i länet. Länsstyrelsen deltar även vid studentmässor och liknande evenemang för att stärka vårt arbetsgivarvarumärke och öka attraktionen vid framtida rekryteringar.

Genom att bland annat använda omställningsmedel har vi under året utbildat medarbetare för att hantera nya uppdrag och genom detta tagit vara på vår interna kompetens.

De sammantagna insatserna har ökat vår kompetens och har resulterat i att vi bättre kan fullgöra våra uppgifter.

2020	43,3%
2019	35,7%
2018	38,6%

De höga siffrorna beror på att varje visstidsanställning (inklusive provanställning och många projekt) räknas med. Vid varje förlängning/tillsvidareanställning räknas individen med i underlaget.

Sjukfrånvaro

Kön	Ålder	2020			2019		
		Antal anställda*	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	Antal anställda*	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män	≤29	5,3	2,7	0	5,9	4,1	0
	30–49	55,9	3,6	36	56,9	4,2	67,5
	50≥	46,4	3,9	73,4	46,3	2,2	68,7
	Alla	107,6	3,7	53,1	109,1	3,4	64,9
Kvinnor	≤29	8,3	5,4	70,3	13,9	2,0	0
	30–49	81	4,7	58,8	79,4	6,1	63,3
	50≥	69	4,6	63,7	65,0	7,2	71,4
	Alla	158,3	4,7	61,5	158,3	6,2	66,1
Samtliga	≤29	13,6	4,4	59,1	19,8	2,6	0
	30–49	136,9	4,2	52,2	136,3	5,3	64,7
	50≥	115,3	4,3	67,0	111,3	5,1	71,0
Summa		265,9	4,3	59,0	267,3	5,0	65,8

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

¹⁾ Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Kommentar till tabellen sjukfrånvaro

Länsstyrelsen bedriver förebyggande hälso- och friskvårdsarbete på ett flertal nivåer. I vår centrala skyddskommitté behandlas arbetsmiljöfrågor på en övergripande nivå. I den lokala skyddskommittén på avdelningarna behandlas avdelnings och enhetsövergripande arbetsmiljöfrågor. Årligen genomförs ett utvecklingssamtal mellan chef och medarbetare, där går man bland annat igenom den individuella arbetssituationen såväl fysisk som psykosocial. Som stöd i arbetet med arbetsmiljöfrågorna finns även företagshälsovårdens kompetens att tillgå när behov uppstår.

Våra sjuktal har sjunkit jämfört med föregående år. Återgång i arbete och avslutade anställningar har påverkat sjuktalen. Länsstyrelsen i Dalarnas län bedriver ett aktivt rehabiliteringsarbete för de som hamnat i långtidssjukskrivning i samarbete med företagshälsovården och Försäkringskassan.

Länsstyrelsen genomförde under hösten en utbildningsinsats för våra chefer, lokala fackliga företrädare samt skyddsombud i tidiga signaler via Partsrådet. Genom utbildningen har vi fått en ökad kunskap om tidiga signaler på psykisk ohälsa, kunna fånga upp medarbetare i ett tidigare skede och på så sätt kunna förhindra ohälsa, försämrade arbetsförmåga och långvarig sjukfrånvaro.

Strategisk styrning och planering

Länsstyrelsen i Dalarnas län gjorde under år 2019 en översyn av den styrmodell som från och med verksamhetsåret 2020 tillämpas inom myndigheten. I korthet innebär vår styrmodell att vi utgår från en vision för Dalarnas län som i sin tur bryts ned i strategiska och verksamhetsmässiga mål. Vår vision är ”Tillsammans för Dalarnas framtid”. Det strategiska och verksamhetsmässiga målen sorteras in i fyra stycken olika perspektiv; medarbetare, ekonomi, processer och utveckling. Det tre förstnämnda perspektiven är av intern karaktär med det fjärde, utveckling, omfattar det arbete och verksamhet som görs på samhällsarenan. De strategiska målen är långsiktiga och har en horisont på minst tre år medan de mer konkreta verksamhetsmålen har en kortare horisont på ett till tre år. De mål, uppdrag och uppgifter som följer av regleringsbrevet, länsstyrelseinstruktionen, regeringsuppdrag eller uppdrag från andra myndigheter har Länsstyrelsen kopplat till de strategiska målen. På så vis får vi en helhetsbild att förhålla oss till när vi planerar, budgeterar och följer upp vår verksamhet.

Med vår styrmodell har vi nu ett mer långsiktigt fokus på verksamheten, en tydlig hierarkisk målstruktur samt tydliggjort och integrerat Agenda 2030 i vår egen verksamhet. Det interna tvärsektorielle arbetet med Agenda 2030 genomförs dels genom metoden Trappan dels genom att vi i vårt planerings- och uppföljningssystem, LISA, kopplar de aktiviteter och mål som bidrar till att uppfylla delmålen i Agenda 2030.

Integrering av sektorsövergripande områden

Förordning (2017:868), länsstyrelseinstruktion, 5 § tar upp ett antal sektorsövergripande områden som ska hanteras i vårt myndighetsarbete. Dessa gäller jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa och förenkla för företag. Här lyfts även övriga sektorsövergripande områden som ska beaktas i all verksamhet.

Jämställdhet

Länsstyrelsen arbetar strategiskt och långsiktigt med utvecklingsfrågor där jämställdhetsarbetet är en viktig del. Länsstyrelsen arbetar för att integrera jämställdhetsperspektivet inom alla verksamheter. Vi gör detta genom att belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns samt flickors och pojkars villkor och rättigheter. Vi har 2020 fortsatt att arbeta med ett systematiskt arbete inom myndigheten för att integrera jämställdhetsperspektivet i all vår verksamhet, en metod som kallas Trappan. Medarbetarna involveras genom Trappan i ett tvärsektorieellt arbete som ökar förståelsen och kunskapen inom ramen för områdena mänskliga rättigheter och miljö och klimat inom ramen för Agenda 2030.

Vid anställningsprocesser använder Länsstyrelsen kompetensbaserad rekrytering (se även under avsnittet om kompetensförsörjning under övriga rapporteringskrav).

Länsstyrelsen arbetar systematiskt med statistik baserad på kön och analyserar denna vid uppföljningar. Exempel på detta är det årligt återkommande arbetet med lönekartläggning. Vi anser att vi svarar väl mot regeringens jämställdhetspolitiska mål.

Genom ovanstående insatser gör Länsstyrelsen bedömningen att jämställdhetsarbetet stärkts under år 2020.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa

Utifrån regleringsbrevsuppdragen har Länsstyrelsen under året arrangerat flera interna workshops/möte/konferenser för att informera om och öka kunskapen om barnrätt och mänskliga rättigheter. I arbetet med Covid-19 har stabens medlemmar fått information om hur vi i det arbetet kan beakta mänskliga rättigheter och folkhälsa samt barnrätt. Länsstyrelsen arbetade år 2020 med att göra våra lokaler mer tillgänglighetsanpassade.

Länsstyrelsen använder metoden Trappan (se sidan 17) för att integrera mänskliga rättigheter och folkhälsa. Kunskapen och kännedomen om de mänskliga rättigheterna och folkhälsa har ökat inom myndighetens olika verksamheter.

Barnrätt

Länsstyrelsens interna arbete med barnrätt har till stor del bedrivits gemensamt med arbetet inom mänskliga rättigheter och folkhälsa, se ovan. Genom intern samverkan mellan olika uppdrag (Friluftsliv, ANDTS och Funkis/BR) har Länsstyrelsen startat ett arbete kring Aktiv fritid för alla, ett kunskapshöjande webinarium för aktörer i länet kring barn och deras levnadsvillkor, läs mer på sidan 77,79 och 80.

Länsstyrelsen använder metoden Trappan (se sidan 17) för att integrera barnrätt. I den mån det är möjligt integrerar Länsstyrelsens medarbetare barnperspektiv i beslut och övrigt arbete. Kunskapen och kännedomen om barnrätt har ökat inom myndighetens olika verksamheter.

Miljöledning

Länsstyrelsen i Dalarnas län har under år 2020 påbörjat integreringen av miljöledning, miljömål och Agenda 2030 mål i en samlad Hållbarhetsledning. Arbetet finns nu samlat i en första version av en samlad hållbarhetsledning där även steg mot en fossilfri länsstyrelse kan fortsätta samordnat med övriga länsstyrelser under år 2021. Till dessa följer en handlingsplan med mål och åtgärder för respektive framgångsfaktor.

Informationssäkerhet

Länsstyrelsen arbetar långsiktigt utifrån våra strategiska mål med att uppnå god informationssäkerhet genom ett systematiskt riskbaserat informationssäkerhetsarbete. Detta har bland annat inneburit att vi år 2020 vidtagit särskilda åtgärder som förstärkning av vårt skalskydd, rutiner vid dokumenthantering (säkerhetskänslig information) samt ökade insatser av utbildning. Framgångsfaktorerna i detta arbete är att vi arbetar med att ta ett område i taget och att vi får delaktiga medarbetare i utvecklingsprocessen.

En viktig del i arbetet har varit att identifiera våra informationstillgångar som vi nu ska genomföra informationsklassning på. Till vår hjälp i detta arbete använder vi oss av den länsstyrelsegemensamma informationsklassningsmodell som antogs under året.

En annan viktig del i arbetet är att medvetandegöra för personalen och de aktörer vi kommer i kontakt med om riskerna kring cyberhot och hur vi skyddar oss mot dessa. Under året har utbildningarna haft ett återkommande tema om att skydda våra informationstillgångar. Vi har arbetat med information vid våra personalinformationsträffar, genomför webbutbildning var fjortonde dag från september i år fram till juni 2021 för anställda i informationssäkerhet samt utbildning vid introduktionsutbildningar i temat informationssäkerhet och säkerhetsskydd. Som ett resultat av insatserna har vi märkt av en ökad medvetenhet hos personalen som mer aktivt rapporterar om upptäckta eventuella hot och risker. Situationen med pandemin har gjort att ett större fokus har hamnat på informationssäkerhet och hur vi hanterar vår dagliga utrustning som datorer och telefoner och dokument när vi i större utsträckning arbetar från hemmet.

Förenkla för företag

Länsstyrelsen verkar i vår verksamhet för att förenkla för företag. Vi förbättrar inom ett flertal områden vårt stöd och service till företagen. Vi informerar löpande olika verksamheter om att använda de e-tjänster som finns framtagna nationellt. Användning av tjänsterna innebär att ärenden är mer kompletta när de kommer till Länsstyrelsen vilket ger en effektivare och snabbare handläggning. För stora verksamheter strävar Länsstyrelsen i möjligaste mån efter att samverka med berörd kommun för att företaget ska få en tillsynsmyndighet som underlättar och effektiviserar tillsynen.

Länsstyrelsen anslöt sig till Mina meddelanden under hösten 2018 och under 2020 har tjänsten utvecklats löpande. Under 2020 har vi inom ramen för Landsbygdsprogrammet fortsatt att förenkla för företagen genom att ha fokus på bra bemötande, hålla en bra ärendebalans, ge snabb återkoppling och tydlig information om vad som gäller för att söka stöd.

För att minska risken för fel, minska de administrativa kostnaderna och förenkla för företagare erbjuder Länsstyrelsen support till lantbrukare vid ansökan om jordbrukarstöd (SAM-ansökan) via SAM-internet. Stödet erbjuds under tre veckors tid och i Länsstyrelsens lokaler. Information kring regelverk och ansökning av Jordbrukarstöd har gått ut via tidningen Landsbygdsnytt som skickas ut till lantbrukare i både Gävleborgs och Dalarnas län. Supporten är väl och i år var det tydligt att fler nyttjade möjligheten till hjälp via telefon på grund av pandemin istället för ett fysiskt besök på Länsstyrelsen. Supporten leder till mer korrekta ansökningar och därmed snabbare utbetalning av beviljade stöd.

Vi har även samverkat med näringslivet i Dalarna för att inkludera dem i vårt strategiska arbete. Det gäller exempelvis:

- Den regionala livsmedelsstrategin. Läs mer på sida 73
- Det regionala skogsprogrammet. Läs mer på sida 71
- Energi- och klimatstrategin. Läs mer på sida 45
- Upphandlingsdialog Dalarna. Läs mer på sida 46
- Hållbar vindkraft. Läs mer på sida 45

Verksamhetsöversikt

Länsstyrelsen i Dalarnas län	2020	2019	2018
Medarbetardata			
Antal anställda*	265,9	267,4	275,1
Antal årsarbetskrafter	241,4	236,5	252,1
<i>varav årsarbetskrafter män</i>	100,0	99,8	106,0
<i>varav årsarbetskrafter kvinnor</i>	141,4	136,6	146,1
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	27 794	21 901	21 389
Antal beslutade ärenden	27 144	21 286	20 115
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	3 059	2 568	1 701
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan inkl. OH	268 398	257 455	265 948
<i>varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH</i>	88 443	84 372	88 452
<i>varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH</i>	-185	3 113	8 230
<i>varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	115 943	106 812	112 017
<i>varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	4 037	3 765	3 222
<i>varav OH</i>	60 160	59 393	54 026
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen ¹⁾	258 894	299 587	263 210

* Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Kommentar till tabellen medarbetar-, verksamhets- och ekonomidata

Antal ärenden har ökat jämfört med tidigare år. Kommentarer till ärendena finns i respektive verksamhetsdel.

Verksamhetens kostnader uppgick till 268,4 miljoner kronor vilket jämfört med utfallet 2019 är en ökning med 10,9 miljoner kronor eller 4,2%. Avvikelsen förklaras främst av personalkostnader som ökade med 3,4 miljoner kronor (2,0%) och driftkostnader inklusive lokaler som ökade med 5,9 miljoner kronor (6,9%). Antalet årsarbetare ökade från 4,9 till 241,4 vilket är ökning på 2,1%.

Det negativa utfallet för andra anslag (-185 000 kronor) förklaras av en upplösning av en balanspost om 2 miljoner kronor vilket avsåg medfinansiering av ett företagsstöd vid årsskiftet 2017/2018. Länsstyrelsen i Dalarnas län valde då av försiktighetsskäl att belasta hela företagsstödet på anslaget i avvaktan på beslut om medfinansiering från ERUF/Tillväxtverket. I efterhand erhöLL Länsstyrelsen i Dalarnas beslut om medfinansiering vilken nu gottskrivits anslaget 19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder.

Lämnade bidrag har minskat med 40,7 miljoner kronor jämfört med 2019 års utfall vilket främst beror på att vi under 2019 utbetalade större bidrag för sanering av förorenad mark och verkställde utbetalning av bidrag för bredbandsutbyggnad. Även utbetalningar av lönegarantier minskade under 2020 jämfört med 2019. Utbetalt belopp uppgick till 185 miljoner kronor vilket är en minskning med drygt 11 miljoner kronor.

Läget i länet

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar med mera
<ul style="list-style-type: none"> 2§ p 3 		

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

De huvudsakliga effekterna av pandemin år 2020 redovisas särskilt i avsnitt Övrig rapportering på sidorna 102 - 104.

Socialt perspektiv

Utbildningsnivån ökar i Dalarna över tid men inte i samma takt som i riket som helhet vilket innebär att glappet ökar något mellan Dalarna och riket. Det finns en problematik kopplat till detta då det blir allt fler högkvalificerade jobb på arbetsmarknaden, och att dessa tenderar att lokaliseras till täta områden. Detta gäller inte minst inom den för Dalarna betydande branschen Tillverkningsindustri, där sysselsättningen minskar för varje år, men där en del av jobben flyttar över till Företagstjänster i och med att uppgifter i allt högre utsträckning läggs i bolag som inte registreras som tillverkningsindustri. En del av dessa jobb lokaliseras i de större tätorterna i länet men i vissa fall försvinner de från länet.

Utbildningsnivån skiljer sig stort åt mellan kommunerna. En del av detta förklaras av strukturen på arbetsmarknaden, en del som handlar om värderingar där högre utbildning inte värderas högt eller upplevs som något främmande då man har föräldrar utan högre utbildning. Redan på gymnasiet finns ett starkt samband mellan föräldrars högsta utbildning och huruvida man väljer studieförberedande program eller yrkesprogram. Dalarna ligger något högre än riket när det kommer till slutförd gymnasieutbildning vilket är positivt även om resultaten år 2019 är sämre än tidigare år.

Nästan sju av tio invånare (68 %) i Dalarna uppger att de har en bra eller mycket bra hälsa enligt senaste enkätundersökning *Hälsa på lika villkor*. Det är sämre än många andra län och under riksgenomsnittet (72 %). När man mäter psykiskt välbefinnande i samma undersökning ligger Dalarna precis på riksgenomsnittet på 72 procent. Om vi ser till fysisk aktivitet, sett till hela befolkningen, ligger andelen som har någon fysisk aktivitet under minst 30 respektive 60 minuter per dag stabilt under hela 2000-talet, med drygt 65 respektive knappt 40 procent i både Dalarna och riket.

Valdeltagandet i Dalarna har ökat över tid, och har ökat mer än riksgenomsnittet. Det finns skillnader mellan kommunerna, men de ligger alla mellan 83–88 procent.

I en alldeles ny rapport om boendesegregationen i Dalarna ser vi att den har ökat i flera grupper, inte minst i gruppen nyanlända men också i synliga minoriteter och utrikes födda. Särskilt i de kommuner som sedan tidigare har en stor andel utrikes födda och som har tagit emot många invandrare under senare år. Dock ingår inte de som invandrat till Sverige efter år 2015 i rapporten så möjligen har segregationen ökat ytterligare under senare år.

Andelen som är rädd att gå ut ensam är lägre i Dalarna än i riket som helhet men den har ökat under senare år. Skillnaderna mellan könen är mycket stora där männen ligger på drygt 10 procent och kvinnorna drygt 40. Andelen som har blivit utsatt för våld eller hot om våld ligger väsentligt lägre på under eller runt fem procent, de som är utsatt för våld ligger något lägre än de som blivit utsatta för hot. Förändringen är liten mellan åren utan någon tydlig trend.

Ekonomiskt perspektiv

Det har under senare år skett en jobbtillväxt i Dalarna liksom i övriga Sverige. Denna jobbtillväxt förväntas inte kunna fortsätta under kommande 10-årsperiod då den demografiska strukturen inte tillåter det. Det finns idag en kompetensbrist i länet, särskilt i de glesare kommunerna. Aspekter som försvårar kompetensförsörjningen i dessa områden kan till exempel vara svårigheten för medflyttare att hitta ett jobb som passar, föreställningar om att det inte finns jobb på dessa platser.

I början av pandemin påverkades framförallt företag inom besöksnäringen och delar av handeln ekonomiskt negativt. En del av de mönster vi ser under pandemin skiljer sig från tidigare kriser. Exempelvis har arbetslösheten ökat minst i de kommuner som sedan tidigare har haft en relativt hög arbetslöshet. Avesta, som under många år haft länets högsta arbetslöshet har haft den minsta ökningen av arbetslösheten under pandemin. Arbetslösheten bland utomeuropeiskt födda har inte förändrats i någon nämnvärd negativ riktning vilket skiljer sig mot tidigare kriser, där svagare grupper på arbetsmarknaden har haft det tufft.

Länsstyrelsen har under hösten handlagt Lokalhyresstöd till hyresvärdar som under våren 2020 gav näringsidkare tillfälliga hyreslättnader samt handlagt Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare som förlorat stort i omsättning. Båda stöden infördes för att lindra konsekvenserna av pandemin.

Miljömässigt perspektiv

Många bra och viktiga insatser har gjorts för att nå miljömålen och generationsmålet i Dalarnas län men inget av de tolv bedömda miljökvalitetsmålen nåddes 2020. *Grundvatten av god kvalitet* bedöms som nära att nås. För två av miljömålen, *Frisk luft* och *God bebyggd miljö*, bedöms utvecklingen i miljön som positiv, för fem bedöms den vara neutral och för fem bedöms den som negativ.

Åtgärdsarbetet i Dalarna bedrivs på bred front genom god samverkan mellan myndigheter, kommuner och olika nyckelaktörer i länet. Genom löpande arbete med tillsyn och prövning, handläggning av stöd och ersättningar, framtagandet av kunskapsunderlag och samordning av nätverk stöttar Länsstyrelsen Dalarnas kommuner, näringsliv och invånare. Det strategiska miljöarbetet beskrivs i färdplaner för energi- och klimatarbetet, grön infrastruktur, livsmedelsproduktion och skogsbruket.

Målbedömningen för Dalarna visar att mer måste göras inom samtliga miljökvalitetsmål och för Generationsmålet. Samtidigt genomförs en mängd viktiga åtgärder som bedöms ha god effekt på sikt. Satsningar inom lokala naturvårdsprojekt med medel från Länsstyrelsen (LONA- och LOVA) utgör goda exempel på detta liksom åtgärder som finansierats genom landsbygdsprogrammet och klimatklivet.

Under pandemiåret 2020 har Länsstyrelsen märkt av en tydlig ökning av besökare i naturen, både inom skyddad natur och utanför. Det är både glädjande och utmanande att fler människor upptäcker naturen. Det är glädjande från folkhälsoperspektivet och friluftslivsuppdraget men är samtidigt en utmaning när det gäller att motverka det slitage och störning av känsliga arter som uppstår när många rör sig över samma områden. I

Dalarna är ett län med industriell prägel, såväl historisk som aktuell. Under året har ett nytt Regionalt Miljöövervakningsprogram fastställts med större fokus på luftövervakning än tidigare; tanken är att mäta luftföroreningar i tätort och koppla inte bara till trafik utan även till industri. Tre prioriterade förorenade områden förbereds för sanering; Stollbergs gamla gruva, Ströms i Mora och Fredriksbergs massaindustri.

Redovisning av verksamhetsområden

Länsstyrelsen i Dalarnas län bedriver följande verksamheter.

Verksamhet	Benämning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende
42	Energi och klimat
43	Kulturmiljö
45	Krishantering och skydd mot olyckor
50–58	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet
60–62	Areella näringar
70, 80–85	Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
<ul style="list-style-type: none"> • 3§ p 1 	<ul style="list-style-type: none"> • 1B1 • 1D10 	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsen i Dalarnas län är en av sju koncentrationslänsstyrelser med ansvar för frågor om överförmyndare, begravning, stiftelser, bevakningsföretag och pantbanker. Våra uppdrag innefattar flera olika verksamhetsområden, bland annat uppdrag med de allmänna valen, svenskt medborgarskap för den som är nordisk medborgare, tillsyn av överförmyndarverksamheten, begravningsfrågor som spridning av aska och tillsyn av begravningsverksamhet, näringsrättsliga frågor, registerhållning och tillsyn av stiftelser, lönegarantiärenden, in- och utbetalning av deponerade medel, auktorisation av personal och tillsyn för bevakningsföretags verksamhet. Vi beslutar vidare om överklagade kommunala beslut inom plan- och bygglagen, lokala trafikföreskrifter och tillstånd till tävling på väg, samt tillstånd och tillsyn inom jakt och viltvård, förebyggande åtgärder för viltskador.

Länsstyrelsen verkställer utbetalningar av lönegaranti för Dalarnas, Gävleborgs, Värmlands och Örebro län.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Arbetet bedrivs inom tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, förvaltning och skydd, samverkan, samordning och kunskapsfrämjande.

Med anledning av införandet av den nya förvaltningslagen har Länsstyrelsen enats om en ny rättslig hantering av trafikföreskrifter. Länsstyrelserna har tillsammans kommit fram till att vare sig enskilda individer eller myndigheter kan ansöka om att få frågan om behov av trafikföreskrifter prövad. Det är myndigheten som självständigt har att besluta om det finns anledning att inleda ett ärende. Detta kommer leda till en mer effektiv och rättssäker hantering av ärendegruppen. Länsstyrelserna har samverkat med andra myndigheter i frågan och har uppmärksammat regeringen på behov av förtydligande om normföreskrifters eventuella överklagbarhet

Verksamhetens resultat

Länsstyrelsen har under år 2020 betalat ut lönegarantier samt utvecklat handläggningssystemet. Länsstyrelsen har även utvecklat ett samarbete med Kronofogdemyndigheten.

Länsstyrelsen har under år 2020 utvecklat nya metoder för tillsyn på distans samt haft fokus på ärendehandläggningen inom plan- och bygglagens område.

Länsstyrelsen under år 2020 har lämnat stöd för att förebygga skador orsakade av vilt samt för skador orsakade av vilt.

Länsstyrelsen har under år 2020 genomfört tillsyn inom de områden man här ansvarar för.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	5,9	5,8	4,9
Årsarbetskrafter kvinnor	11,1	10,8	12,9
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	6 191	5 776	5 210
Antal beslutade ärenden	6 337	5 543	5 400
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	109	168	142
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	18 875	18 444	19 685
<i>varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH</i>	10 029	9 351	10 246
<i>varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH</i>	0	0	0
<i>varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	1 729	2 104	2 890
<i>varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	2 368	2 227	1 941
<i>varav OH</i>	4 749	4 761	4 609
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	190 321	201 436	167 501

Det har under året varit en ökning av inkommande ärenden, främst inom överklagande av kommunala beslut inom Plan- och bygglagen. Genom en genomlysning av ärendehantering och fördelningen, har volymen beslutade ärenden under år 2020 kunnat öka med ca 15% och ej beslutade ärenden äldre än två år har under året minskat med cirka 30% jämfört med år 2019.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal ärenden om efterträdarval	Platina ¹⁾	96	91	53
Antal personer som erhållit lönegaranti	GarantiLST ²⁾	2 221	2 259	1 932
Tillsyn och kontroll				
Antal granskningar av överförmyndare som lett till åtgärd	Platina ¹⁾	0	1	3
Andel tillsynsärenden om penningtvätt som lett till åtgärd	Platina ¹⁾	– ³⁾	-	-
Antal granskningar av bevakningsföretag/delgivningsföretag som lett till åtgärd	Platina ¹⁾	0	0	1

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

2) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

3) Länsstyrelsen i Dalarnas län har för perioden 2018-2020 inte haft några tillsynsärenden om penningtvätt

Prestationer och effekter

Lönegarantier

Vi har betalat ut lönegaranti med 1185 miljoner kronor till 2 221 personer. Under våren hade vi en stor ökning av antalet konkurser. Under sommaren och hösten har konkurserna och rekonstruktionerna istället minskat. För individen som beviljats lönegaranti och som kan ha varit utan lön en längre tid, är det en trygghet att Länsstyrelsen har snabb handläggningstid.

Omfattande samverkan mellan länsstyrelserna sker fortsatt avseende utvecklingen av det nya handläggningssystemet för lönegaranti. E-tjänster som togs i bruk under 2019 används flitigt och har underlättat både för förvaltarna och för individen att säkert kunna skicka sina handlingar digitalt till Länsstyrelsen. Detta snabbar upp tiden till utbetalning.

Under året har samarbete med Kronofogdemyndigheten startat i syfte att minska brottsligheten.

Övergripande om tillsyn och ärendehantering

Länsstyrelsen sköt tidigt upp flera planerade tillsynsinsatser i avvaktan på att smittspridningen skulle avta och eventuella lättnader i restriktioner. Vi provade att ersätta fysiska besök med digitala möten, som fungerade bra i vissa sammanhang som vid informationsinsatser men sämre för den granskning som av olika anledningar behövde göras på plats. När läget förbättrades under sommar och tidig höst genomförde vi en del av tillsynsinsatserna enligt rutin, för att sedan behöva återgå till anpassad tillsyn på distans. Detta har inneburit att delar av tillsynsuppdraget inom överförmyndare inte kunnat genomföras fullt ut. Övriga tillsynsuppdrag har kunnat genomföras genom anpassningar.

Inom plan- och bygglagens område har ärendehanteringsprocessen utvecklats och ett tydligt fokus har lagts på ärenden kopplade till byggande av bostadshus.

Lokala föreskrifter enligt ordningslagen

För att motverka smittspridningen av covid-19 beslutade Länsstyrelsen under november om lokala föreskrifter om maximalt deltagarantal vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Föreskrifterna meddelades i samband med att regeringen gjorde skärpningar i deltagarantalet samt att Folkhälsomyndigheten beslutade om lokala allmänna råd inom Dalarnas län. Inför besluten om föreskrifter och under dess giltighetstid gjorde Länsstyrelsen i dialog med länets smittskyddsläkare noga överväganden om behovet av dessa inskränkningar i fri- och rättigheterna.

Jakt och viltvård

Länsstyrelsen fastställde under året en ny förvaltningsplan för klövvilt med en flerartsförvaltning av älg, rådjur, kronhjort, vildsvin och dovhjort. En flerartsförvaltning ger effekten att det underlättar för markägare och jägare att förvalta fler arter inom samma områdesgränser istället för olika överlappande områden. Älgförvaltningsområdenas gränser har under året diskuterats i en arbetsgrupp bestående av Länsstyrelsen och representanter för markägarna och jägare för att få till stånd effektiva områdesindelningar som även följer naturliga avgränsningar. Som ett resultat av det arbetet skickade Länsstyrelsen ut ett förslag på nya gränser under slutet av år 2020.

Under året fattade Länsstyrelsen tre beslut om skydds jakt efter sammanlagt fyra vargar och har igenom detta skapat förutsättningar för att undvika framtida skada. Årets beslut om licensjakt innebar att 48 björnar fick fällas. Resultatet när licensjakten var genomförd var 47 fällda björnar. Jakten leder till att uppfylla länets uppsatta mål i förvaltningsplanen.

Länsstyrelsen har under året samverkat om rovdjursförvaltningen med länets sameby, norra rovdjursförvaltningsområdet och Naturvårdsverket för att på så sätt säkerställa likställda rutiner och bedömningar.

Förebyggande av viltskador samt stöd för skador orsakade av vilt

För att förebygga skador orsakade av vilt så bedriver Länsstyrelsen ett omfattande informations- och dialogarbete med berörda parter i länet, läs mer på sidorna 62–63. Antalet inrapporterade skador år 2020 var 11 jämfört med år 2019 då de var 14. Utöver det har Länsstyrelsen hanterat de inkomna ansökningarna om stöd och lämnar enligt instruktion in redovisningen till Naturvårdsverket.

Resultatbedömning

Lönegarantier

Länsstyrelsens handläggningsmål gällande lönegaranti är att inkomna ärenden ska betalas ut inom fem arbetsdagar. Trots utmaningar med pågående pandemi har vi klarat detta mål, vilket är ett mycket gott resultat. Trenden är oförändrad.

Övergripande om tillsyn och ärendehantering

Trots en situation med pandemin som påverkat verksamheten på olika sätt med inställda besök och förändrade arbetssätt har vi ändå haft en hög beslutstakt och fortsatt tillsyn i samtliga län som vi ansvarar för vilket ger bedömningen, gott resultat. Trenden är positiv med tanke på de utvecklade metoderna.

Jakt och viltvård

Länsstyrelsen bedömer att resultatet av arbetet är gott. Länsstyrelsen har hanterat både ärenden kopplade till övrigt vilt och klövvilt som skyddsjakter och licensjakter under 2020 samt samverkat med de norra länen om gemensamma rutiner. Trenden är oförändrad jämfört med tidigare år.

Förebyggande av viltskador samt stöd för skador orsakade av vilt

Länsstyrelsen bedömer att resultatet av arbetet är utmärkt. Länsstyrelsen har hanterat inkomna ansökningar samt bedrivit ett omfattande informationsarbete. Trenden är oförändrad jämfört med tidigare år.

Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar med mera
<ul style="list-style-type: none"> 3§ p 2 	<ul style="list-style-type: none"> 1D2-1D3 	<ul style="list-style-type: none"> Koncentrationslän för bitillsyn Provtagning av honung, fisk från Livsmedelsverket Projekt från Jordbruksverket för provtagning av foder

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Sveriges fleråriga nationella kontrollplan (NKP) som innebär inventering av spannmålsanläggningar som torkar spannmål till livsmedelsändamål, riskbaserade kontroller inom livsmedelskedjan, sprida kunskap om antibiotikaresistens och läkemedel ska användas med återhållsamhet och endast vid behov.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamheten bedrivs genom tillsyn och kontroll, samverkan, samordning och kunskapsfrämjande åtgärder.

Verksamhetens resultat

Länsstyrelsernas livsmedelskontroll

Inför verksamhetsåren 2020–2022 har länsstyrelserna tilldelats 10 miljoner kronor per år i riktade medel för kontroll inom området primärproduktion av livsmedel och foder. Utöver detta har ytterligare 5 miljoner kronor tillförts år 2020 för finansiering av gemensamma utvecklingsinsatser inom området. Nationellt har målet satts att kontrollera 1 000 företag inom primärproduktionen. Kontrollerna innebär att företagare inom primärproduktionen blir uppmärksammade på krav som ställs inom produktionen, en viktig insats för att upprätthålla en produktion som ger säkra livsmedel. Utvecklingsinsatsen syftar till att länsstyrelsen ska kunna ta över foderregistret från Jordbruksverket.

Länsstyrelsens kontroller i primärproduktionen av livsmedel utgår från Livsmedelsverkets riskbaserade urval. Verket gör urvalet utifrån branscher och fördelar ut antalet kontroller per län. Respektive länsstyrelse i sin tur gör, utifrån tilldelningen, ett riskbaserat urval av företag inom respektive bransch för sitt län och utför kontroller utifrån branschspecifika checklistor. Kontrollresultaten registreras i Primör och vid foderkontroll även i Jordbruksverket system, Konrad.

Vi har utfört 793 (81%) av de planerade kontrollerna inom primärproduktion-Livsmedel och 566 kontroller av primärproduktion-Foder. Den pågående pandemin har inneburit att målet 1000 utförda kontroller på nationell nivå inte uppnåtts. Flera län har fått omprioritera resurser till stabsarbetet och likaså har län undvikit kontrollbesök med hänsyn till rekommendationer om social distans.

Även utvecklingsinsatserna har påverkats av den rådande pandemisituationen. Överföring av kontrollsystemet tillsammans med utveckling av detsamma, ger förutsättningar för en nationell likabehandling av primärproducenterna i registrering och kontroll. Utbildningar från Livsmedelsverket har spelats in på länsstyrelsens initiativ, men på grund av rådande pandemi har inga övriga utbildningsinsatser kunnat genomföras.

Kontroll av livsmedel och foder i primärproduktion

Länsstyrelsen har under 2020 utfört kontroller även om många blivit inställda på grund av pandemin. Länsstyrelsen har även deltagit i nationell och regional samverkan kring kontroller.

Nationellt fördelades 26 kontrollobjekt till Dalarna inom sju olika branscher.

Revision och samverkan av kommunernas livsmedelskontroll

Den pågående pandemin har kraftigt påverkat Länsstyrelsens möjligheter att genomföra fysiska kontroller på området och detsamma gäller genomförande av olika samverkansmöten.

Djurskydd och tillsynslagen

Under året har inflödet av anmälningar om bristande djurhållning fortsatt varit högt och antalet omhändertaganden av djur är på samma nivå som tidigare år. Den händelsestyrda verksamheten är omfattande och tar mycket av de tillgängliga resurserna i anspråk.

Smittskydd

Länsstyrelsen har beredskap för allvarliga smittosamma djursjukdomar (epizootiplan/ utrustning). Zoonoser som sprids mellan djur och människor, har aktualiserats och förekommit vad det gäller salmonella, tularemi (harpest), MRSA och listerios hos djur. Obligatoriska salmonellakontroller på fjäderfä kontrolleras regelbundet. Anmälningspliktiga smittosamma hästsjukdomar, exempelvis kvarka, förekommer och Länsstyrelsen har en informationsskyldighet att meddela verksamma veterinärer samt trav- och ridsporten.

Länsstyrelsen kontrollerar också hygienrutiner, hygienplaner och seminverksamhet samt utför bitillsyn.

Kontroll av transport av animaliska biprodukter och omlastningsplatser

Länsstyrelsen har prioriterat kontroll av transporter av animaliska biprodukter (ABP).

Kontroll av djurhälsopersonal och läkemedel på gård

Ansvarsfull antibiotikahantering och goda hygienrutiner är viktiga aspekter för att förhindra uppkomst av resistenta bakterier vilka kan vara ett hot mot folkhälsan. Detta ingår i Länsstyrelsens kontroller av djurhälsopersonal och läkemedel på gård.

Länsstyrelsens mål är att årligen genomföra 60 kontroller på djurhälsopersonal och 18 kontroller av läkemedelsanvändning på gård.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	1,2	0,9	1,1
Årsarbetskrafter kvinnor	7,6	7,8	6,8
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 577	1 490	1 693
Antal beslutade ärenden	1 551	1 398	1 759
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	1	0
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	9 419	9 553	7 851
<i>varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH</i>	6 748	6 762	5 757
<i>varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH</i>	0	0	0
<i>varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	0	0	0
<i>varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	132	296	162
<i>varav OH</i>	2 538	2 495	1 933
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	0	0	0

Antalet årsarbetskrafter och verksamhetskostnader är nästan samma som år 2019, trots att vi behövt ny rekrytera och haft flera sjukskrivningar. Förstärkningen av resurser kommer att märkas mer under år 2021. Antalet inkomna ärenden har ökat under år 2021 och vi har beslutat fler.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillsyn och kontroll				
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (Mål 100 %)	PRIMÖR1)	50 %	67 %	50 %
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll	DUS2)	2,4 %	5,4 %	3,1 %
Andel anmälningsärenden avslutade inom tre månader (90 dagar)	Platina3)	79,1 %	90,1 %	79,8 %
Andel kontrollrapporter för djurskyddskontroller som är meddelade inom 21 dagar	Platina3)	88,3 %	75,2 %	60,0 %

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

2) Ärendehanteringssystem, Jordbruksverket

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

Vi når inte målen för andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller och andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll vilket beror på att vi inte kunnat genomföra kontroller på grund av corona.

Vi når inte målet med andel anmälningsärenden avslutade inom tre månader på grund av stor personalomsättning under året.

Vi ser en förbättring gällande andel kontrollrapporter för djurskyddskontroller som är meddelade inom 21 dagar jämfört med år 2019.

Prestationer och effekter

Kontroll av livsmedel och foder i primärproduktion

Under året har Länsstyrelsen prioriterat inventering och registervård för spannmålsanläggningar som producerar och torkar spannmål för livsmedelsändamål. Registret har uppdaterats vilket underlättar kommande kontrollarbete.

Länsstyrelsen har också deltagit i ett nationellt provtagningsprojekt gällande foder där man undersökt förekomst av kött- och benmjöl i fodermedel.

För samsyn, diskussioner och erfarenhetsutbyten inom området deltar vi regelbundet i samverkansmöten med flera andra län. Samverkansmötena har gett Länsstyrelsen i Dalarnas län en utökad kunskap och en samsyn inom länsstyrelsesfären.

Av 26 kontrollobjekt har 13 kontroller utförts, främst på spannmålsanläggningar. Många av kontrollerna har uteblivit på grund av pandemin.

Revision och samverkan inom kommunernas livsmedelskontroll

Endast en revision av den kommunala livsmedelskontrollen har genomförts under året och lämnats till Livsmedelsverket, vilket inte når upp till den ställda måluppfyllelsen. Länsstyrelsen har dock under 2020 jobbat med förberedelser för fler uppföljningar i den kommunala livsmedelskontrollen samt uppdaterat rutiner.

Länsveterinären har deltagit i olika samverkansmöten inom myndigheten rörande frågeställningar och åtgärder kring pandemin.

Djurskydd och tillsynslagen

Länsstyrelsen ser ett fortsatt högt inflöde av anmälningar om bristande djurhållning, 600 nya anmälningsärenden gällande djurskydd och 130 anmälningsärenden om hundar som orsakar skada eller avsevärda olägenheter enligt tillsynslagen.

Förhållningsregler på grund av Covid-19 har tillsammans med andra faktorer medfört att antalet fysiska kontroller minskat kraftigt eller helt ställts in under perioder av året. Framförallt är det de riskbaserade normalkontrollerna som inte har utförts.

Antalet omhändertaganden av djur är på samma nivå som tidigare, drygt 20 beslut som samtliga omfattat sällskapsdjur. Kostnaderna för verkställighet av omhändertaganden har nästan halverats. Det kan förklaras av både omfattningen av omhändertaganden och de åtgärder som vidtas under verkställigheten för att hålla nere kostnaderna.

Länsstyrelsen har under 2020 deltagit i aktiviteter för en likriktning inom djurskyddskontrollerna. Målet för den riskbaserade normalkontrollen är att kontrollera minst 10 % av kontrollobjekten med livsmedelsproducerande verksamhet. Den riskbaserade normalkontrollen når inte upp till målet att kontrollera minst 10 % av kontrollobjekten, resultatet landar på drygt 2 %. Handläggnings- och kontrollrapporttider ligger nära målen.

Länsstyrelsen har en god dialog och samverkan med omsorgsgruppen som leds av Lantbrukarnas riksförbund för att underlätta för djurhållare och förebygga allvarliga djurskyddsproblem.

Smittskydd

Hygienrutiner och hygienplaner kontrollerades vid ett antal inspektionstillfällen hos både djurhälsopersonal och djurgårdar. Flera brister uppmärksammades på befintliga hygienplaner men förbättringar har vidtagits. Även kontroll av seminverksamhet har genomförts. Tack vare ett bra arbete har inga allvarliga epizootisjukdomar har förekommit.

Inom bitillsynen har tillsynsmän utbildats i två av fyra län som Länsstyrelsen i Dalarnas län ansvarar över. Inga utbrott av amerikansk yngelröta har förekommit. Enligt utförd smittutredning är Älvdalen fortfarande den enda kommunen i Dalarna som inte har konstaterad förekomst av varroa-kvalster.

Kontroll av transport av animaliska biprodukter och omlastningsplatser

I kontrollen av transporter av animaliska biprodukter (ABP) har mindre allvarliga brister konstaterats. Kontrollområdet är begränsat och målet har uppnåtts.

Kontroll av djurhälsopersonal och läkemedel på gård

Även om avvikelser i administrativa rutiner delvis har förekommit så bedömer Länsstyrelsen att antibiotikahanteringen och tillhörande rutiner har förbättrats. Inga brister gällande användning av läkemedel med stöd av kaskadprincipen har konstaterats.

Länsstyrelsen har under året genomfört 20 av 60 kontroller på djurhälsopersonal och tre av 18 kontroller av läkemedelsanvändning på gård. Många av tillsynsbesöken har uteblivit på grund av pandemin.

Resultatbedömning

Coronapandemin har påverkat de mål som uppsattes för verksamheten 2020, kontroller har inte kunnat utföras i den omfattning som planerades inom hela ansvarsområdet. Den samlade bedömningen är att verksamhetsområdet har utvecklingsbehov.

Vi ser dock en positiv utveckling inom verksamhetsområdet. Under 2020 har behovsanalys och kompetensinventering genomförts för första gången sedan verksamheten flyttades till länsstyrelsen 2009. Under andra halvåret har därefter steg tagits för att förändra och utveckla verksamheten och därigenom förväntas Länsstyrelsen 2021 uppnå de målen för verksamhetsområdet.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
<ul style="list-style-type: none"> • 3§ p 3–4 • 4§ p 2, 4–6 	<ul style="list-style-type: none"> • 1B2 • 1C1-1C2 	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsens prioriteringar utgår från den nationella strategin för regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020. Insatserna genomförs även i överensstämmelse med länets regionala utvecklingsstrategi, Dalastrategin.

Länsstyrelsens planläggningsprocess för transportinfrastruktur syftar till att planeringen ska få en god anknytning till övrig fysisk samhällsplanering och till miljölagstiftningen.

Hänvisningar till andra delar där redovisningar finns av uppdrag som bidrar till Regional Tillväxt.

- Hållsam, se sida 40.
- Hållbar Vindkraft, se sida 45.
- Grön infrastruktur, se sida 63.
- Upphandlingsdialog Dalarna, se sida 46.
- Den regionala livsmedelsstrategin, se sida 73.
- Regionala skogsprogrammet, se sida 71.
- Omarrondering, se sida 71.

Länsstyrelsens arbete med bredband och grundläggande betaltjänster redovisas i annan ordning enligt bilaga D.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamheten bedrivs inom prövning, tillsyn och kontroll, samverkan, samordning och kunskapsfrämjande.

Verksamhetens resultat

Regionala utvecklingsfonder

Länsstyrelsen i Dalarnas län har bidragit till alla länsstyrelsers myndighetsuppdrag att bistå regionerna i programmering av vilka insatser som ska göras med stöd av de regionala utvecklingsfonderna.

Tryggad elförsörjning

Länsstyrelsen i Dalarnas län har varit aktiva i samverkansarbetet.

Interreg-projekt

Länsstyrelsen i Dalarnas län har drivit och initierat flera interreg-projekt inom Östersjöregionen med syfte att både stärka det gränsregionala samarbetet och det regionala utvecklingsarbetet.

Infrastrukturplanering

Länsstyrelsen har under 2020 både handlagt ärenden och haft flera samråd inom infrastrukturområdet.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	4,3	3,5	7,9
Årsarbetskrafter kvinnor	7,7	6,4	9,2
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	674	78	259
Antal beslutade ärenden	553	50	267
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	12	5	6
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	17 944	15 680	21 871
<i>varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH</i>	1 046	477	2 875
<i>varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH</i>	-398	2 218	6 552
<i>varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	13 846	9 983	8 207
<i>varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	0	0	0
<i>varav OH</i>	3 450	3 001	4 237
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	8 671	31 298	51 878

Antalet årsarbetskrafter och ärende har ökat jämfört med 2019 detta beror på att omsättningsstöden till egenföretagare (OMS) ligger under VÄS309.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Andel hushåll med fast bredband om minst 100 Mbit/s	Post- och telestyrelsen	PTS/Uppgift saknas	86,2	80,52
Andel arbetsställen med fast bredband om minst 100 Mbit/s	Post- och telestyrelsen	PTS/Uppgift saknas	79,62	69,75
Antal serviceutförare för dagskasseinsättning	PIPOS ¹⁾	39	44	55
Medelavstånd till närmaste dagskassehantering/ dagskasseinsättning (km)	PIPOS ¹⁾	7,0	5,9	5,6
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Innovation och företagande)	Egen dokumentation	3	4	4
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Attraktiva miljöer och tillgänglighet)	Egen dokumentation	0-	0	0
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Kompetensförsörjning)	Egen dokumentation	0	0	0
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Internationellt samarbete)	Egen dokumentation	2	4	4
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Övriga insatser)	Egen dokumentation	2	4	4

1) Tillväxtverkets plattform för geografiska analyser

I tabellen ovan redovisas resultatindikatorer för VÄS 30 och 34. Under avsnittet Samverkan, samordnande och kunskapsfrämjande anges insatser kopplat till de fyra prioriteringarna som identifierats inom den regionala tillväxtpolitiken. Insats definieras som antal beslutade projekt i NYPS som genomförts under året med stöd från anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder. Antal insatser minskar i förhållande till föregående år med anledning av minskade medel från 1:1 anslaget.

Prestationer och effekter

Regionala utvecklingsfonden

Länsstyrelsen i Dalarnas län har bidragit till alla länsstyrelsers myndighetsuppdrag (via Länsstyrelsens Energi och Klimatsamordning, LEKS) att bistå regionerna i programmering av vilka insatser som ska göras med stöd av de regionala utvecklingsfonderna. Det vill säga hur energi, klimat, miljö, klimatanpassning, vattenförvaltning, samhällsplanering och landsbygdsutveckling kan integreras i det regionala utvecklingsarbetet som finansieras med regionalfondsmedel. Länsstyrelsen arbetar också för energieffektivisering och ökade marknader för grönare energiproduktion. Ett resultat av Länsstyrelsens arbete i projekt kopplade till förnybar energi och energieffektivisering är att vi tillfört kunskap till företagsfrämjande organisationer.

Tryggad elförsörjning

Länsstyrelsen i Dalarnas län har tagit initiativ till att samla alla regionala och lokala elnätsbolag i ett gemensamt samverkansforum som träffats flera gånger under året tillsammans med andra näringslivsfrämjare. En förstudie har påbörjats för att få en bild av nätkapacitet, flaskhalsar, effektbalans med mera. Deltagarna i Samverkansforum för tryggad elförsörjning i Dalarna samt Region Dalarna uttrycker att det finns stort behov av denna typ av samverkan och uppskattar länsstyrelsens initiativ. Arbetet kommer att resultera i en regional färdplan för tryggad elförsörjning i Dalarna 2021.

Länsstyrelsen har 2020 tillsammans med Dalarna Science Park påbörjat arbetet med en färdplan för nya tjänster.

En solelmässa arrangerades av Länsstyrelsen i Dalarnas län i början av året, med över 600 deltagare. Mässan innehöll utställningar om solceller och ett heldags seminarieprogram med syfte att öka marknaden för solenergi i Dalarna. Åtgärden bidrar till omställningen mot ett fossilfritt samhälle.

Interreg-projekt

Länsstyrelsen i Dalarnas län har drivit och initierat flera interreg-projekt inom Östersjöregionen med har därigenom både stärkt det gränsregionala samarbetet och det regionala utvecklingsarbetet. Dessa insatser redovisas i redovisningen av medverkan i EUs strategi för Östersjöregionen. Arbetet bidrar till Sveriges genomförande av Östersjöstrategin och en positiv feedback från regionerna stärker vår bedömning att länsstyrelserna på ett värdefullt sätt bidragit med kunskap i det regionala utvecklingsarbetet. Sveriges geologiska undersökning (SGU), Länsstyrelsen och Världsarvet Falu gruva har under 2020, tillsammans med norska parter, startat upp ett projekt kring det geologiska arvet och dess potential för besöksnäringen. Information om viktiga geologiska platser i Hedmark och Dalarna kommer via projektet bli tillgänglig för både förvaltning, turism och utbildning.

Infrastrukturplanering

Länsstyrelsen har haft såväl tidiga dialoger som formella samråd med Trafikverket och berörda kommuner inom väg- och järnvägsprojekt. Vid samråd och beslut samlar Länsstyrelsen många olika kompetensområden

för att tidigt involvera och sammanväga olika sakfrågor med bäring på infrastrukturprojekten för att möjliggöra en samlad bedömning.

Under 2020 har ett 40-tal väg- och järnvägsärenden hanterats i olika skeden, av dessa är ett fåtal större infrastrukturprojekt som E16/väg 70 Borlänge-Djurås, E45 Vattnäs-Trunna, Väg 66 Ludvika-Smedjebacken resp. Smedjebacken-länsgräns. Även mindre infrastrukturprojekt kan dock vara komplexa.

Länsstyrelsen har också träffat Trafikverkets samhällsplanerare vid två tillfällen under året för att tydliggöra respektive organisations roller och överföra kunskap.

Handläggningen av infrastrukturärenden är en tidskrävande process och Länsstyrelsen fortsätter att arbeta för en effektivisering av arbetet. Sveriges länsstyrelser har inom det nationella nätverket för infrastrukturplanering samarbetat i regeringsuppdraget ”Gemensamma arbetsmetoder vid omfattande transportinfrastrukturinvesteringar”. Länsstyrelsen i Dalarnas län har lämnat remissynpunkter på resultatet av detta uppdrag.

Länsstyrelsen i Dalarnas län deltar med en representant i den nationella expertgruppen för infrastrukturplanering, där formella frågor kring lagstiftning, arbetsmetoder och samverkan med Trafikverket diskuteras. Detta arbete kommer att ge effektivare handläggning av infrastrukturprojekt genom tydligare roller och förbättrade planeringsprocesser både hos Trafikverket och Länsstyrelserna.

Resultatbedömning

Regional tillväxt

Länsstyrelsen bedömer att resultatet inom området är gott och att de åtgärder som gjorts under 2020 på ett positivt sätt bidragit till det regionala tillväxtarbetet, både på kort och lång sikt. Fokus har varit på att samordna och prioritera stöd och insatser för få till bredare och mer kraftfulla regionala utvecklingsinsatser. Trenden är tyvärr nedåtgående då Länsstyrelserna inte längre har möjlighet att finansiera regionala utvecklingsinsatser via anslag 1:1.

Infrastrukturplanering

Länsstyrelsen bedömer att resultatet inom området är utmärkt, att de insatser som gjorts under år 2020 inom övergripande infrastrukturplanering samt i de pågående och avslutade infrastrukturprojekten bidragit till en effektivare planeringsprocess och till uppfyllande av miljökvalitetsmål och globala mål i Agenda 2030.

Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
<ul style="list-style-type: none"> • 3§ p 5 • 5§ p 9 		<ul style="list-style-type: none"> • Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm)

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Rådet för hållbara städer

I december 2017 inrättade regeringen Rådet för hållbara städer, ett forum bestående av elva statliga myndigheter samt Sveriges kommuner och regioner (SKR) och länsstyrelserna. Rådet har i uppgift att stötta kommunerna i arbetet med mål 11 i Agenda 2030 som behandlar långsiktigt hållbar stads- och samhällsutveckling. Rådet ska verka till maj 2022. Fram till dess ska en samlad åtgärdslista bestående av genomförda och planerade åtgärder som främjar en hållbar stadsutveckling presenteras på webbplatsen Hållbar Stad varje år.

Uppdraget från regeringen till Rådet för hållbara städer är att stärka kommunernas förutsättningar att utveckla levande och hållbara städer och samhällen. Utgångspunkterna utgörs av mål 11 i FN:s hållbarhetsmål Agenda 2030, Strategi för levande städer – politik för en hållbar stadsutveckling och propositionen Politik för gestaltad livsmiljö. I dessa mål och strategier lyfts behovet av att se till helheten och hur sociala, ekologiska och ekonomiska frågor hänger samman. Hur vi planerar, bygger och utvecklar våra städer och samhällen påverkar i princip samtliga delmål i Agenda 2030.

Samhällsplanering och boende

Inom samhällsplaneringsprocesserna, som regleras genom plan- och bygglagen deltar Länsstyrelsen i anvisade skeden. Länsstyrelsen arbetar utifrån länsstyrelsegemensamma principer och internt upprättade riktlinjer och rutiner. Fysiska planer handläggs enligt plan- och bygglagen, väglagen, lagen om byggande av järnväg, samråd om nätkoncessioner och bostadsförsörjningsprogram. Dessutom tillhandahålls ett regionalt underlagsmaterial. Processerna styrs antingen med enligt lag reglerade tidsgränser eller enligt uppsatta interna mål om handläggningstider vilka bidrar till hållbar samhällsplanering och en effektiv plan- och byggprocess.

På regional nivå verkar vi för den nationella politiken för gestaltad livsmiljö och miljömålen samt upprättar en bostadsmarknadsanalys.

Länsstyrelsen ger tillsynsvägledning till kommunernas byggnadsnämnder om systemet för tillsyn, tillsynsregler och metoder för tillsynsarbetet. Vi ansvarar även för att följa upp och utvärdera nämndernas tillämpning av plan- och bygglagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. Syftet är att kommunernas tillsyn ska vara så effektiv och enhetlig som möjligt.

Länsstyrelsen handlägger och beslutar om tre statliga bostadsstöd; Investeringsstöd till hyresbostäder och bostäder för studerande, Stöd till bostäder för äldre samt Bidrag till åtgärder mot radon i småhus. Vi handlägger och beslutar också om stöd till solceller och energilagring.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamheten bedrivs genom tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll samt genom samverkan, samordning och kunskapsfrämjande.

Verksamhetens resultat

Rådet för Hållbara städer

Varje år ska Rådet för Hållbara städer redovisa vilka åtgärder man ser som strategiskt viktiga för arbetet med hållbara städer, men som helt eller delvis ligger utanför de deltagande myndigheternas ansvarsområden. Det ska även lämnas förslag på eventuella stadsutvecklingsfrågor som behöver utredas. Den 26 februari 2020 lämnade Rådet sin årliga rapportering av uppdraget till Regeringskansliet.

Samhällsplanering

Under året har länsstyrelsens samhällsplanerare deltagit i uppdrag kopplade till strategisk hållbar samhällsplanering, hållbar vindkraft, lagen om allmänna vattentjänster, digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen, ramverk för nationell planering och utbildning i plan- och bygglagen kopplat till kulturvården.

För att få en effektiv plan- och byggprocess, där synpunkter kan delges i tidiga skeden, är kommuner och Trafikverket medvetna om och nyttjar möjligheten till tidiga dialoger på Länsstyrelsens Ärendeberegningsmöte som genomförs en gång i veckan med brett internt deltagande från berörda sakområden. Remittering i planärenden sker både internt till berörda sakområden och till externa remissinstanser för att få samlade och sammanvägda yttranden. Här har upprättade rutiner och överenskommelser bidragit till ökad effektivitet.

Tillsynsvägledning

Tillsynsvägledning bedrivs i olika former, exempelvis genom träffar och seminarier för byggnadsnämndernas handläggare, kommunbesök, nyhetsbrev och samarbetsprojekt. Uppföljning sker genom till exempel plan- och byggenkäten och erfarenhetsutbyten.

Bostadsstöd

Handläggningen av bostadsstöd och solcellsstöd är uppdelad i tre steg; 1. Beslut om att bevilja stöd, 2. Beslut om utbetalning, 3. Uppföljning och tillsyn av de utbetalda stöden.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	5,4	4,2	4,0
Årsarbetskrafter kvinnor	11,4	7,6	8,4
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	5 463	1 219	1 059
Antal beslutade ärenden	5 538	944	904
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4	2	4
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	18 246	12 191	10 748
varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	6 413	6 771	6 441
varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	7 271	2 024	1 529

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)			
<i>varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	0	3	0
<i>varav OH</i>	4 563	3 393	2 778
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	0	0	0

Den stora ökningen av ärenden och årsarbetskraft är främst en följd av det Lokallyresstödet som infördes för att mildra effekten för företag med anledning av coronapandemin, men också pga ett ökat antal solcellstödsansökningar.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal överprövade detaljplaner som hävts	Platina ¹⁾	0	2	4
Förvaltning och skydd				
Antal antagna översiktsplaner samt ändringar och tillägg till ÖP	Platina ¹⁾	1	1	1
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Antal underlag som skickas till kommuner enligt plan- och bygglagen 3 kap. 26 §	Platina ¹⁾	0	0	0
Antal antagna detaljplaner	Platina ¹⁾	54	56	75

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

Kommunernas sammantagna planarbeten minskade mellan 2018 och 2019 och ligger 2020 kvar på den lägre nivån. Orsaken till nedgången är inte helt klarlagd, men sannolikt beror det främst på ett minskat intresse för bostadsbyggnation bland fastighetsbolag och andra investerare.

Prestationer och effekter

Rådet för hållbara städer

Rådets medlemmar har under 2020 samverkat kring ett trettiotal åtgärder. Sex stycken samverkansåtgärder har avslutats under året och övriga fortsätter under 2021. Flera möten har hållits med Rådets referensgrupper: Kommungruppen, Forsknings- och innovationsgruppen och Näringslivsgruppen. Rådet har också initierat respektive diskuterat samverkan med bland annat satsningarna Viable Cities och Horisont Europa. Länsstyrelserna leder tre av rådets åtgärder och är deltagare i ett flertal av övriga genomförda åtgärder.

Rådet har under året arrangerat ett antal gemensamma konferenser. Bland annat arrangerade Vinnova och Rådet konferensen ”Hur mobiliserar vi för ett hållbart samhälle?” på ArkDes. På konferensen medverkade bland annat internationella experter och en övning i arbetsmetoden Mission genomfördes. Formas och Rådet arrangerade en digital mål 11-vecka ”Så når vi Agenda 2030-målen om hållbara städer och samhällen”. 19 organisationer medverkade och cirka 2000 personer deltog varav många från kommuner. Länsstyrelsen i Uppsala län och Rådet arrangerade en digital regional konferens på temat omställningskraft. Länsstyrelserna planerar att genomföra liknande konferenser i samarbete med rådet under 2021.

Rådets gemensamma webbplats www.hållbarstad.se har under året utvecklats i syfte att få en mer ändamålsenlig sida där kommunerna och andra aktörer lättare ska hitta aktuellt material inom hållbar stadsutveckling. Den nya webbplatsen lanserades i december 2020.

Ärendehandläggning

Liksom föregående år har antalet framtagna detaljplaner hos kommunerna generellt sett minskat. Kommunerna i fjällområdena följer dock inte denna trend och de berörda kommunerna producerar på initiativ av exploitörer detaljplaner för byggande av bostäder.

I länets fjällområden finns en utmaning kring tillräcklig dricksvatten- och avloppsförsörjning varför en tvärssektoriell intern samverkan på Länsstyrelsen initierats liksom dialoger mellan Länsstyrelsen och kommunerna. Detta har resulterat i nya arbetsformer med en tydlig linje i Länsstyrelsens yttranden, ett förtydligande av respektive myndighets ansvar samt åtgärder i respektive kommun.

Infrastrukturplanering

Trafikverket remitteras i detaljplaner och översiktsplaner som berör det statliga vägnätet. Dessutom har Länsstyrelsen handlagt många infrastrukturprojekt som berör resandet i samt till och från Dalarna. (Se mer på s. 35-36) Länsstyrelsen träffar Trafikverkets samhällsplanerare två gånger per år för att tydliggöra roller, överföra kunskap samt rådgöra kring direkta ärenden. Detta samarbete har under året konkretiserats genom en upprättad överenskommelse.

Dalarnas Arkitekturråd

För att genomföra den "Nationella politiken för gestaltad livsmiljö" arbetar Länsstyrelsen som sammankallande i Dalarnas Arkitekturråd, enligt en överenskommelse mellan Länsstyrelsen, Region Dalarna och Byggdialog Dalarna. Genom att arbeta med spridning och implementering av politiken som utgår från den nationella arkitekturpolicyn, genomföra en digital konferens om Borlänge samtida och framtida gestaltning, starta en högskolekurs i "Gestaltad livsmiljö" samt anordna en utställning om Sveriges arkitekters planpris 2020 på Bomo (Borlänge modern, Borlänges konsthall) har kunskapen om gestaltungsfrågor spridits och höjts i länet.

Strategisk hållbar samhällsplanering

Energimyndigheten finansierar projektet Strategisk hållbar samhällsplanering ("Hållsam") som genomförs i samverkan mellan Byggdialog Dalarna, Högskolan i Dalarna, Region Dalarna, Länsstyrelsen i Dalarnas län och fyra pilotkommuner. I detta har många åtgärder genomförts under året i linje med de av regeringen beslutade projektmålen:

- Forumaktiviteter kring "Transporteffektiv samhällsplanering", "Ny regional utvecklingsstrategi-Dalastategin", "Värdeskapande stadsbyggnad", "Målstyrning och Dalaribba", "Klimat effektiv samhällsplanering", träbyggnadskonferensen "Why Woodn't you" samt Hållsams egna slutkonferens.
- Arenaaktiviteter i samtliga fyra projektkommuner där metoder tillämpats med hög klimat- och energirelevans för olika nyckelprojekt.

Projektet har ökat de deltagande organisationernas kunskap och spridit erfarenheter i hur kommunerna kan planera mer hållbart för att bidra till att nå miljö- och klimatmål och de globala målen Agenda 2030. Projektet avslutas med ett tillfredsställande resultat och glädjande nog har vi lyckats ta fram ett förslag på fortsatt regional samverkan för en hållbar samhällsplanering i samstämmighet med länets samhällsbyggnadsaktörer.

Bostadsmarknadsanalysen

Länsstyrelsen har tagit fram en bostadsmarknadsanalys för att utifrån kommunernas enkätsvar göra en regional bedömning av hur bostadsförsörjningen ser ut i länet. Denna rapport har därefter delgetts skriftligt och muntligt till Boverket, Finansdepartementet och vid kommunala träffar. Bostadsmarknadsanalysen utgör ett värdefullt planeringsunderlag för kommunerna. Länsstyrelsen fortsätter utveckla insatserna kring bostadsmarknadsanalysen med fördjupade kvalitativa insatser och dialoger med berörda parter på bostadsmarknaden samt vidgar det interna samarbetet med berörda sakområden.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har samverkat med Länsstyrelsen i Gävleborgs län i arbetet med att motverka vräkning av barnfamiljer. Vi har gemensamt frågat kommunerna i länen om vad de har för behov, men få synpunkter har inkommit. Däremot har alla länsstyrelser gemensamt producerat en informationsfilm om det vräkningsförebyggande arbetet gentemot barn som färdigställdes vid årsskiftet och denna kommer att utgöra ett stöd för kommunerna.

Plan- och bygglagen (PBL)

Inom ramen för tillsynsvägledning har två digitala plan- och byggträffar för kommunernas handläggare genomförts. Här togs aktuella frågeställningar upp och aktuell information på regional och nationell nivå spreds. På vårens träff var Jordbruksverket inbjudna och talade om vikten av att bevara jordbruksmark samt redogjorde för utvecklingen av jordbruksmark i länet. Likaså deltog Lantmäteriet både på vårens och höstens träff inför digitaliseringen av samhällsbyggnadsprocessen. På höstens träff deltog Boverket och berättade om ny ”Vägledning för arkitekturstrategier” och Länsstyrelsen redogjorde för de förändringar som översiktsplanelagstiftningen innebär. Ett separat pass om rättsfall lett av en jurist har genomförts till samma målgrupp, en uppskattade kompetensutveckling. Plan- och byggträffarna stöttar kommunerna med ny kunskap samt möjliggör erfarenhetsutbyte mellan kommunerna.

En utbildning om PBL och kulturvärden har hållits i sex kommuner för att öka kommunernas hänsynstagande till kulturvärden i planeringsarbetet. Utbildningsinsatsen har mottagits positivt av kommunerna, den har lett till ökad samverkan mellan olika sakområden på berörda kommuner och en kommun har påbörjat framtagande av ett kulturmiljöprogram efter utbildningen.

Inga kommunbesök och ingen särskild uppföljning av tillsyn enligt PBL har kunnat genomföras på grund av pandemin.

Bostadsstöd

Solcellsstödet har haft fortsatt högt söktryck, och för alla stöd har den varierande medels-tillgången varit en utmaning. De nationella handläggartreffarna har varit av stor vikt för att stödja och ensa handläggningen inom området. Många åtgärder har möjliggjorts på grund av Länsstyrelsens arbete med stöden, exempelvis 74 hyreslägenheter i Säter och 36 äldre- och trygghetsboendelägenheter i Avesta, vilka sannolikt inte byggts utan stöden. Dessutom färdigställdes en solcellsanläggning inom det kommunala energibolaget i Falun med stöd från länsstyrelsen där privatpersoner erbjuds att köpa in sig i själva anläggningen, ”äga sin egen solcellsanläggning”, fast i bolagets regi.

Övrigt

Genom alla uppdrag och projekt har en ökad kunskap tillförts organisationen och omvandlats för att bli till nytta inom de lagreglerade samhällsbyggnadsprocesserna. Kompetensen har även höjts externt genom de uppdrag som utförts till exempel för ”Gestaltad livsmiljö” genom Dalarnas Arkitekturråd, synliggjorts i miljömålsuppföljningen samt i tillsynsväglednings- och utbildningsinsatser till kommunerna kring Plan- och bygglagen och kulturmiljö.

Länsstyrelsen arbetar kontinuerligt med att uppdatera regionalt geografiskt planeringsunderlag och planeringskatalogen för att underlätta planeringsprocessen på Länsstyrelsen och i länets kommuner. Under året har rutiner upprättats för den interna handläggningen av planeringsfrågor gällande plan- och bygglagen, väglagen och lagen om byggande av järnväg, med därtill hörande checklistor. Arbetet leder till effektivare planhandläggning både på länsstyrelsen och i länets kommuner.

Resultatbedömning

Rådet för hållbara städer

Länsstyrelserna har i rådets arbete med god framgång poängterat vikten av att få en samlad och tydlig stat gentemot kommunerna samt betonat vikten av att Agenda 2030, i synnerhet mål 11, står i fokus för rådets arbete. Utifrån uppdraget och uppsatta mål bedömer länsstyrelserna resultatet som utmärkt.

Samhällsplanering och boende

Länsstyrelsen bedömer att arbetet inom området bedrivits med ett gott resultat och att de åtgärder som vidtagits under året lagt grund för en positiv utveckling. Länsstyrelsen har handlagt inkomna ärenden inom utsatt tid i enlighet med plan- och bygglagen och vi har under året satsat på att ta fram rutinbeskrivningar och överenskommelser för att effektivisera planhandläggningen.

Energi och klimat (42)

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
<ul style="list-style-type: none"> • 3§ p 6 • 5§ p 8 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.A.1 • 3.A.2 	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsen arbetar för att uppnå de regionala energi- och klimatmålen där Dalarna samtidigt bidrar till att de nationella energi och klimatmålen uppnås. Mot bakgrund av dessa mål har Länsstyrelsen även uppdraget att samordna och leda det regionala arbetet samt att stärka integreringen av nationella klimat- och energimål inom samtliga relevanta ansvarsområden, funktioner och styrdokument. Uppdraget kanaliseras genom den regionala energi- och klimatstrategin ”Dalarna 2045”.

Länsstyrelsen administrerar, stödjer och följer upp ansökningar inom ramen för Klimatklivet samt verkar för effektiva klimatinvesteringar i länet, synergieffekter mellan olika åtgärder och kunskapshöjning om klimatanpassningsåtgärder.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamheten bedrivs genom tillsyn och kontroll, samverkan, samordning och kunskapsfrämjande.

Verksamhetens resultat

Verksamheten styr och leder energi- och klimatarbetet främst genom samverkan/samordning av länets intressenter inom näringsliv och offentlig verksamhet inom Energiintelligent Dalarna. Viktiga stödprocesser är administration och finansiering av projekt samt förvaltning av kommunikationskanaler.

Integrering av energi- och miljömål i Länsstyrelsens processer samt i annan offentlig verksamhet sker genom intern samverkan, utifrån åtgärdsprogram eller via tvärsektoriella projekt.

Uppdraget att genomföra de regionala energi- och klimatstrategierna utgår ifrån Dalarnas strategidokument ”Dalarna 2045” med det långsiktiga målet att utarbeta regionala färdplaner inom de sju sektorerna: Produktion, Energisystem, Innovation, Jord och skogsbruk, Varor och tjänster, Byggnader och boende samt Transporter. Årets målsättning har främst varit att skapa förutsättningar för genomförande och finansiering.

Länsstyrelsen i Dalarnas län är värdlän för Länsstyrelsernas Energi och Klimat Samordning, LEKS.

Två ansökningsomgångar av Klimatklivet har genomförts under året.

Klimatanpassningsperspektivet har under året stärkts avsevärt i processer inom myndigheten och därifrån ut i samhället.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Energi och klimat (42)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	3,0	3,7	2,6
Årsarbetskrafter kvinnor	3,3	4,5	2,6
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	74	108	135
Antal beslutade ärenden	71	86	75
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	45	16	19
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	12 035	13 897	10 560
<i>varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH</i>	209	465	375
<i>varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH</i>	0	0	0
<i>varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	9 909	10 923	8 949
<i>varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	0	0	0
<i>varav OH</i>	1 917	2 508	1 237
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	50	261	85

Antalet årsarbetskrafter och verksamhetskostnader är något lägre jämfört år 2019 och det beror i färre externt finansierad verksamhet.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare	Naturvårdsverket	43	55	115

Antal ansökningar är något färre för år 2020 jämfört med år 2019.

Prestationer och effekter

Energiintelligent Dalarna

Energiintelligent Dalarnas är en kunskapsfrämjande process som syftar till förståelse för nuläget och behov av förändring, samt att skapa engagemang och förändringsvilja. Utifrån det kan befintliga system och processer förbättras eller utrymme ges för nya innovationer och förbättringssystem. Viktiga stödprocesser är administration/finansiering av projekt samt förvaltning av kommunikationskanaler.

Särskilda insatser har genomförts för att öka andelen förnybar energi i länet, särskilt avseende insatser för att uppnå planmässiga förutsättningar för en utbyggnad av vindkraft och en hållbar energiförsörjning.

Länsstyrelsen har tagit fram kunskapsdokument, broschyrer och en ”Vägledning för hållbar vindkraft i Dalarna”. Vägledningen sammanfattar de slutsatser och rekommendationer som de deltagande kommuner, organisationer, myndigheter och företag anser viktiga för att nå en hållbar etablering av vindkraft i länet och utgör ett reellt riktmärke för det fortsatta arbetet med vindkraft i länet som de olika aktörerna förväntas arbeta efter.

Länsstyrelsen har under året bidragit i planeringen av ett större regionalt hållbarhetsprojekt där Region Dalarna beviljats nationell finansiering. Länsstyrelsen har även bidragit till alla länsstyrelsers myndighetsuppdrag att bistå regionerna i programmering av regionala utvecklingsfonderna. För norra

Mellansverige har även detaljerade underlag för hur energi- och klimat kan och bör integreras i programmens genomförande tagits fram, läs mer på sidan 35.

Det identifierade behovet av förbättrade kommunikationsstrategier och visualisering genom klimatbudgetar har resulterat i två nu pågående internationella projekt. Rapporten "Läget i länet" innehåller regional energi- och klimatstatistik och visar några av Dalarnas och Dalakommunernas särdrag. Exempelvis domineras vissa kommuners energianvändning och klimatgasutsläpp av industrier medan andra kan kopplas till besöksnäringens aktiviteter, såsom transporter och uppvärmning av fritidshus.

LEKS

Länsstyrelsen i Dalarnas län är värdlän för Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) vilket innebär att verksamhetsledaren arbetar på Länsstyrelsen Dalarna. Ansvarigt länsråd, styrgrupp, arbetsgrupp, samverkansledare och projektledare sitter utspridda på olika länsstyrelser. Förutom verksamhetsledaren arbetar samverkansledaren för fossilfria transporter (del av året) och projektledaren för länsstyrelsernas delaktighet i strukturfonderna på Länsstyrelsen i Dalarnas län. Som värdlän för LEKS ansvarar Länsstyrelsen i Dalarnas län även för den samlade redovisningen för regleringsbrevsuppdrag 3.A.1 och 3.A.2 där även redovisningen av LEKS verksamhet återfinns.

Energi- och klimatstrategins sju prioriterade områden

Uppdraget att genomföra de regionala energi- och klimatstrategierna utgår ifrån Dalarnas strategidokument "Dalarna 2045" med det långsiktiga målet att utarbeta regionala färdplaner inom sju sektorer: Produktion, Energisystem, Innovation, Jord och skogsbruk, Varor och tjänster, Byggnad och boende samt Transporter. Nedan följer en redovisning av insatser inom de sju prioriterade områdena.

Inom färdplan produktion så finns projektet "Incitament för energieffektivisering" som riktar sig till både företagare och tillsynspersonal med målet att nå ökad energieffektivitet hos små- och medelstora företag och långsiktigt förankra projektets metodstöd. Under året har en projektmanual tagits fram, energiutbildningar genomförts för tillsynspersonal och projektet har gett tillsynsvägledning i energifrågor. Insatserna har gett en långsiktig förankring hos tillsynsmyndigheter genom att projektets metoder implementeras i ordinarie verksamhet. Detta innebär att företag även fortsatt kan få vägledningsstöd även efter att projektet avslutas under nästa år.

Genom projektet CAMS pågår ett internationellt arbete med att utveckla en plattform för hantering av data från energikartläggningar. Ett tiotal energikartläggningar har gjorts under året i små och medelstora företag för att kunna testa plattformen. Målet med plattformen, som även inkluderar en metod för energikartläggning, är att den ska utvecklas till en nationell standard.

Inom färdplan Energisystem har en förstudie påbörjats kring elnätskapacitet för en tryggad elförsörjning i Dalarna. Studien är ett resultat av att Länsstyrelsen i Dalarnas län har tagit initiativ till att samla alla regionala och lokala elnätsbolag och andra näringslivsfrämjare i ett gemensamt samverkansforum, läs mer på sidan 35.

Under året har Länsstyrelsen tillsammans med representanter från organisationer, företag och kommuner i dialogform arbetat fram en vägledning för en hållbar utbyggnad av vindkraft i Dalarna i projektet Hållbar vindkraft. Vägledningen för hållbar vindkraft i Dalarna är en produkt av en dialogprocess mellan elva organisationer som representerar olika samhälls- och vindkraftsintressen. Insikter och slutsatser från dialogen har av projektledningen sammanfattats i nio arbetsområden och 27 rekommendationer som kan användas för att planera och etablera vindkraft på ett hållbart sätt i Dalarna. Rekommendationerna riktar sig i lika hög grad till gruppens egna medlemmar och organisationer som till nationella myndigheter, kommuner

och organisationer i länet samt till verksamhetsutövare som avser bygga vindkraft i Dalarna. Rekommendationerna har också uppmärksammats i arbetet med den nationella strategin för vindkraft. Se även ovan under Energiintelligent Dalarna.

En solels-mässa arrangerades av Länsstyrelsen i Dalarnas län i början av året. Utvärderingen visar att kunskapen och intresset för solenergi höjts hos deltagarna, läs mer på sidan 35.

Inom ramen för färdplan Jord och skogsbruk har rapporten Livsmedelskedjan i Dalarna tagits fram under året. Rapporten beskriver livsmedelskedjan i Dalarna med värdekedjor, produktion, sysselsättning, jordbruksmarkens användning och självförsörjning, läs mer på sidan 73.

Länsstyrelsen i samarbete med Dalarnas Science Park påbörjat en planering för arbetet med den kommande färdplanen Varor och tjänster. Inom området finns redan projektet ”Upphandlingsdialog Dalarna (UDD)” som syftar till att öka kunskap och förståelse för processen mellan leverantörer och upphandlande myndigheter och därigenom skapa förutsättningar för fler företag att delta i offentlig upphandling. Under året har seminarier, webinarier, rådslag och affärsträffar för företagare och representanter från kommunernas näringsliv- och upphandlingsorganisationer genomförts. Dalamodeller har tagits fram för en offentlig upphandling som främjar innovationer och alternativa lösningar, samt miljömässigt ansvarsfull upphandling. Särskilda insatser har också genomförts för att mildra effekten av Coronapandemin.

I samarbete med Upphandlingscenter Falun Borlänge-regionen (UhC) har ett arbete kring ”Återbruk i den offentliga affären” drivits under året som slutrapporterades i oktober. Syftet har varit att höja den miljömässiga hållbarheten i upphandlingarna med fokus på återanvändning och återvinning. Ett flertal upphandlingsdialoger har under året genomförts med övriga kommuner i Dalarna i syfte att öka intresset för att implementera hållbarhetskrav i upphandlingar. Fokus inom vissa upphandlingsområden har resulterat i att cirka 20 procent av upphandlingarna haft skrivningar kring återbruk.

Inom färdplan Byggnader och boende har det genom det internationella samarbetet inom EFFECT4buildings utarbetats en verktygslåda med ett tjugotal finansiella metoder och verktyg för energieffektivisering i byggnader. Särskilt fokus har lagts på inomhusmiljö i skolor och förskolor med planeringsverktyg som kopplar ihop akustik, ljud och luft med energieffektivisering. Verktygen har under året presenterats vid en stor mängd genomförda seminarier och utbildningar för målgruppen fastighetsförvaltare, vilket gett inspiration, ökad kunskap samt mer kapacitet att genomföra energiåtgärder. Processen har också lett till ökat samarbete över kommungränserna.

Tre kommuner har fått stöd i sina planprocesser genom tvärssektoriella workshops och regelbundna digitala uppföljningsmöten. Tvärssektoriella grupper har bildats i varje kommun och tre detaljplaner har utvecklats med särskilt fokus på social integration, ekosystemtjänster och folkhälsa. Ett verktyg för bättre tvärssektoriellt samarbete inom organisationerna och mellan kommunen och länsstyrelsen har testats och kan användas i det fortsatta arbetet. Resultaten har spridits till andra kommuner.

Från färdplan Transporter kan följande rapporteras. 2018 fick alla länsstyrelser i uppdrag att ta fram regionala planer för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel. De nu färdigställda planerna har tagits fram i dialog med Energimyndigheten och Trafikverket och kommer vara ett viktigt underlag för det fortsatta färdplanarbetet inom transportsektorn.

Projektet ”Hela Dalarna cyklar” har haft det övergripande målet att minska utsläppen av växthusgaser från korta resor med bil genom att fler använder cykel till skola, arbete, aktiviteter och i vardagen. Tillsammans med Trafikverket, Region Dalarna och länets kommuner drev projektet satsningar på cykelinfrastruktur och andra cykelåtgärder. Stor vikt lades på att stödja kommunerna i arbetet med att ta fram eller aktualisera

cykelplaner. Projektet som avslutats under året har fungerat som en regional plattform utifrån vilken det genomförts workshops, seminarier och konferenser för att öka kunskapen och dela erfarenheter. Som ett resultat av arbetet kan nämnas att åtta kommuner kommer ha nya cykelplaner under 2021/22. Testcyklister har använts för att inventera läget i ett stort antal av kommunerna vilket gjort att cykel kommit mer i fokus i samband med kommunala planeringar.

Klimatklivet

Två ansökningsomgångar har genomförts under året. Inför varje ansökningsomgång har Länsstyrelsen bjudit in till informationsmöten vilka till följd av Coronapandemin genomförts digitalt. Möjlighet till individuell coaching har funnits och två digitala platsbesök har genomförts i samverkan med Naturvårdverket. Då de flesta ansökningarna kräver kompletteringar av olika slag har Länsstyrelsen under beredningsfasen haft direktkontakt med merparten av de sökande.

Årets utfall av ansökningar:

Ansökningar 2020	Antal	Totala investeringar	Sökt investeringsstöd	Beräknad minskning av CO ₂ -utsläpp
Beviljade	6	368,4 Mkr	167,7 Mkr	503 500 ton
Väntar på beslut	29	91 Mkr	54 Mkr	195 000ton
Avslag	7	–	–	–
Avskrivits	1	–	–	–
Totalt	43	459,4 Mkr	221,7 Mkr	698 500 ton

Bland de ansökningar som har beviljats under året ingår länets hittills största ansökan, en anläggning för biogasproduktion. Investeringen är på totalt 355 miljoner kronor med en beräknad utsläppsminskning på 478 000 ton CO₂.

Klimatanpassning

Klimatanpassningsperspektivet har under året stärkts avsevärt i processer inom myndigheten och därifrån ut i samhället. Klimatanpassning har lyfts inom tillsynsverksamheter, arbetet kring översvämningsdirektivet, skötseln av naturreservat, i myndighetens risk- och sårbarhetsanalyser (RSA), i handledningar för att granska vattenförsörjningsplaner samt stärkts i handläggning av detaljplaner och översiktsplaner.

Kommunernas miljöinspektörer har utbildats inom området och fått nya verktyg för att beakta klimatförändringarnas påverkan på den bebyggda miljön och vad det kan innebära för risker för invånarna. Detta innebär att Dalarna nu är mer robust och hållbart i ett framtida förändrat klimat.

En gemensam snöanalys för de sju nordligaste kommunerna i länet har beställts från SMHI, vilket kommer att bli ett viktigt planeringsunderlag för besöksnäringen och för de areella näringarna. Rennäringen i länet har under året fått stöd för att göra en klimat- och sårbarhetsanalys för sin verksamhet, ett viktigt underlag för att bidra till hållbar utveckling i länets norra delar där många intressen ska samsas inom samma geografiska område.

Dessutom har tvärssektoriell samverkan resulterat i restaureringsåtgärder vid utpekade våtmarker i länet. Dessa åtgärder kommer att bidra till ökad biologisk mångfald och ökad robusthet i form av minskade risker för översvämning, torka och skogsbränder i området.

Resultatbedömning

Resultatet inom området är gott. Den sammanvägda trenden är positiv men oro finns för de regionala energi- och klimatstrategierna då Länsstyrelsens finansiering riskerar att utebli år 2021.

Kulturmiljö (43)

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
<ul style="list-style-type: none"> • 3§ p 7 	<ul style="list-style-type: none"> • 1A12 • 3B5 	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Det statliga kulturmiljöarbetet ska enligt de fyra kulturmiljömålen främja:

- ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas,
- människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön,
- ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser,
- en helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen.

Kulturmiljömålen är en del av de Kulturpolitiska målen och de fångar betydelsen av kulturmiljöer för ett hållbart, sammanhållet och demokratiskt samhälle. Andra vägledande mål för verksamheten är Miljö kvalitetsmålen och de globala målen i Agenda 2030. Uppdraget i sin tur styrs i hög grad av lagstiftning, främst kulturmiljölagen, miljöbalken samt plan- och bygglagen, men även av regleringsbrev, budgetproposition och Länsstyrelseinstruktionen. Länsstyrelsen arbetar med ett regionalt kulturmiljöperspektiv.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamheten bedrivs genom tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, förvaltning och skydd samt samverkan, samordning och kunskapsfrämjande.

Verksamhetens resultat

Länsstyrelsens uppdrag består i tillståndsprövning enligt kulturmiljölagen om fornlämningar, byggnadsminnen och kyrkliga kulturminnen samt tillsynen av desamma samt handläggning enligt miljöbalken och plan- och bygglagen samt av kulturmiljöbidraget. Förutsättningen för vårt framgångsrika kulturmiljöarbete är också samverkan med såväl externa som interna aktörer.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Kulturmiljö (43)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	2,2	3,0	3,2
Årsarbetskrafter kvinnor	5,5	4,6	5,0
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	965	882	931
Antal beslutade ärenden	910	965	842
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	26	22	35
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	8 534	8 637	8 108
<i>varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH</i>	4 922	4 909	5 199
<i>varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH</i>	0	7	0
<i>varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	1 537	1 604	1 017
<i>varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	0	0	0
<i>varav OH</i>	2 074	2 117	1 892
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	12 503	10 182	1 308

Den fleråriga ökningen av ärendemängden har planat ut till en jämn men hög nivå. Ärendebalansen har ökat något beroende på de problem som uppstått pga ofullständiga anmälningar och ansökningar om skogsbruksåtgärder på fornlämningar. De hänger samband med att Skogsstyrelsen 2019 ändrade sina rutiner och minskade sin manuella service gentemot skogsföretag och automatiskt vidarebefordrar fornlämningsärenden till länsstyrelsen. Antalet ej beslutade ärenden äldre än två år består till största delen av byggnadsminnesförklaringar. Dessa kräver omfattande utredningar och förhandlingar inför beslut. Under 2020 har beslut tagits om tre nya byggnadsminnesförklaringar, två ansökningar om byggnadsminnesförklaringar har avslagits och 17 ansökningar om ändring av byggnadsminne har handlagts. Vid årets utgång återstår 13 väckta frågor om byggnadsminnesförklaring som är mer än tre år gamla, men flera av dessa ärenden är långt framskridna i beslutsprocessen.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal internremisser med kulturmiljöperspektiv	Platina ¹⁾ och egen dokumentation	241	-	-
Antal beslut om fornlämningsförklaringar	Platina ¹⁾	0	0	0
Tillsyn och kontroll				
Antal egeninitierade tillsynsinsatser (avverkningsärenden)	Platina ¹⁾	0	0	0
Antal egeninitierade tillsynsinsatser (byggnadsminnen)	Platina ¹⁾	1	1	0

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen. Resultat från tidigare år saknas.

Prestationer och effekter

Antalet internremisserna har ökat under ett flera år genom ett ökat tvärsektoriellt arbete. Någon statistik på antalet internremisser har vi inte tidigare än 2020. Vi bedriver tillsyn och framförallt tillsynsvägledning av skogsbruksärenden och byggnadsminnen i samband med ärendehandläggningen. Det sker i form av information och hänsynsanvisningar samt när det gäller byggnadsminnen även besiktningar. Dock har vi inte genomfört en systematisk och särskilt uttalad tillsynsverksamhet.

Kulturmiljöhänsyn i Länsstyrelsens ärendehandläggning

Ärendehandläggningen är den huvudsakliga ingången i kulturmiljöarbetet och den del där vi ser att arbetet ger mest effekt på kulturmiljömålen och miljömålsarbetet. Av stor strategisk betydelse är kulturmiljövårdens roll i den fysiska samhällsplaneringen, vi stödjer kommunerna i att ta fram relevanta kunskapsunderlag och utarbeta kulturmiljöprogram. Kulturmiljövården är idag en del av länsstyrelsens samlade bedömning av kommunernas fysiska planering och i länsstyrelsens rådgivning till kommunerna, ärenden bereds genom ett omfattande internremissförfarande och regelbundna tvärsektoriella ärendeberedningsmöten. (Se även sidan 40.)

Metodutveckling har pågått under 2020 kring hur förarbete till och restaureringar av vattendrag ska utföras för att kulturmiljövården ska kunna tillvaratas. Mellan kulturmiljö, natur och miljö finns sedan flera år ett fungerande samarbete i rutinbeskrivet arbete gällande täkter, ledningskoncessioner och naturreservat och vid reservatsbildningar hanterar en särskild kulturmiljökompetens berörda kulturmiljöaspekter. Även inom arbetet med Grön infrastruktur utnyttjas denna kompetens och samverkan med länsstyrelsens övriga kulturmiljöarbete har underlättats.

Nationella planen för vattenkraft (NAP)

I Länsstyrelsens arbete med den nationella planen för omprövning av vattenkraft (NAP) har kulturmiljö bidragit med översiktliga kunskapsunderlag för utpekade tillflöden runt Siljan. Kulturmiljövårderna ses här som en viktig del i att åstadkomma ett bra resultat. Under 2020 har arbete med metodutveckling fortsatt för att möta utmaningarna med den stora mängden kunskapsunderlag som kommer att behöva tas fram i arbetet med NAP:en (se även sidan 64).

Dalarnas arkitekturråd

Dalarnas arkitekturråd är ett nära samarbete mellan Länsstyrelsen, Region Dalarna och Byggdialog Dalarna med representation från länets kommuner, Svensk Form och Dalarnas museum. De befintliga bebyggelsemiljöerna och de särskilt utpekade kulturmiljöerna har fått en stor roll i rådets verksamhet. Rådsarbetet har fått betydelse för hur det interna arbetet på Länsstyrelsen med fysiska planer hanteras vad gäller kulturmiljöfrågor och under 2020 har en utbildning om Gestaltad livsmiljö startat vid Högskolan Dalarna. (Se även sidan 40).

Kultur- och fornlämningar i skogsbruket

Arbetet med att minska skadorna på lämningar i skogsbruket pågår genom hänsynsvägledning inom ärendehandläggningen, men också genom att årligen genomföra hänsynsytbildningar som erbjuds skogsföretag och verksamma personer inom skogsbruket. Utbildningarna är resultatet av ett nära samarbete med Skogsstyrelsen. Gensvaret har varit stort och resultatet av föregående års utbildningar har varit mycket gott vad gäller att minska skadorna.

Omarrondering

Länsstyrelsen har sedan flera år en strategiska samverkan mellan kulturmiljövården, naturvården och landsbygdsutveckling på Länsstyrelsen tillsammans med Skogsstyrelsen och Lantmäteriet kring behovet av omarrondering av främst skogsmark. En omarrondering påverkar inte bara det ekonomiska värden utan

också historiska gränser och andra värden i skogen. Förutom kulturmiljövärden har även naturvärden och sociala värden identifierats. Den kulturhistoriska utredningen genomförs i nära dialog med markägare och hembygdsföreningen, för att del få tips men också för att nå förståelse och delaktighet i det historiska landskapet. (Se även sidan 71)

Arkeologiska undersökningar

Länsstyrelsen är en viktig aktör i det uppdragsarkeologiska systemet då vi inför planerade exploateringar anger inriktning och ramar för arkeologiska undersökningar. Därigenom ges förutsättningar för att undersökningarna ska ge ny relevant kunskap och bidra till det andra och tredje kulturmiljömålet till en rimlig kostnad. Under 2020 har cirka 45 undersökningar genomförts i länet efter beslut av länsstyrelsen. I två av dessa framkom mycket intressanta lämningar, dels i undersökningen av två kopparhyttor i Falun vars resultat bidragit till ny kunskap om den historiska kopparframställningen och dels hittades 9000 år gamla människoben vid en schaktövervakning i Orsa, vilket är de äldsta kända människoben i mellersta och norra Sverige.

Kulturmiljövårdsmedlen

Kulturmiljövårdsmedlen har under 2020 bland annat gått till samverkansprojektet Bruk 2.0, där välbesökta kulturhistoriska besöksmål utvecklas i Bergsmanslandskapet Världsarvet Falun och i Silverringen i Säter. Det har även beslutats om bidrag till en bygdegårdsförening för restaurering av en gammal stenvalvsbro i Tyngsjö i Malung. Bron ingår i en plan att öka medvetenheten om traktens historiska miljöer och locka besökare.

Länsstyrelsen bedriver ett omfattande informations- och kunskapsarbete eftersom det är av central betydelse för kulturmiljövärden och de mål vi arbetar mot. Under året har en högskolekurs kring gestaltad livsmiljö/historiska bebyggelsemiljöer startats i samarbete med Region Dalarna (se även sidan 40) och byggnadsminnet Rommehedslägrat i Borlänge försetts med nya skyltar.

Världsarvet Falun

Världsarvet Falun är av central betydelse för kulturmiljövärden i Falu kommun och i länet. Ett omfattande arbete läggs därför från länsstyrelsen på att samordna arbetet med de övriga parterna i Världsarvsrådet (Falu kommun, Stiftelsen Stora Kopparberg, Dalarnas museum, Visit Dalarna, Högskolan Dalarna och Världsarvets vänner) samt genom ärendehandläggning, kulturmiljöbidrag och i samhällsplaneringsfrågor verka för och utveckla världsarvets unika värden.

Länsstyrelsen hanterar flera olika lagstiftningar och verksamhetsområden inom olika sakområden som påverkar världsarvet och dess enastående universella värden (OUV), till exempel inom stadsplanering och byggnationer inom stadsområdet där förändringstrycket är stort. Genom att Länsstyrelsen under 2020 organiserade en världsarvs-workshop, med deltagande från Länsstyrelsens olika sakområden, kunde ovan nämnda komponenter identifieras och myndigheten finna ett arbetssätt där de kan hanteras på ett konstruktivt, och för världsarvet vinnande, sätt.

Den nya nationella världsarvsstrategin har givit ett ökat fokus på världsarvets värden och den samverkan som länsstyrelsen deltar i inom Världsarvet Falun. Under 2020 har arbete startats för att effektivisera Världsarvsrådets arbete och för att Världsarvets värden ska kommuniceras tydligare. Rådparterna förväntas också arbeta mer med världsarvets värden, och hur de omhändertas, i respektive organisation. Syftet är att bredda engagemanget och arbetet inom världsarvet, eftersom det är en viktig profilfråga för Falun och regionen samt en utvecklingskraft inom Agenda 2030-arbetet. Arbetet med strategin har utvecklat länsstyrelsens samarbete med Riksantikvarieämbetet som i sin tur tagit fram en handlingsplan under året.

Besöksnäringens projektet ”Stärka världsarv” har fungerat som ett stöd i utvecklingsarbetet och utgår ifrån UNESCO:s ”World Heritage Sustainable Tourism Toolkit” för att stärka en hållbar utveckling av svenska och nordiska världsarv. Projektet påbörjades 2019 och drivs av Visit Dalarna i samarbete med världsarvets parter, Region Dalarna, Riksantikvarieämbetet och Tillväxtverket. Arbetet har lett till en omgruppering och ett delvis förändrat arbetssätt för Världsarvsrådet under 2020.

Inom världsarvet bedrivs också fornvård och Länsstyrelsen ger stöd till många upprustningar av kulturhistoriska byggnader och miljöer.

Byggnadsminnen

Dalarnas län har 97 byggnadsminnen utöver sju statliga, varav de flesta består av flera byggnader och några större bebyggelsemiljöer. Under året har Länsstyrelsen beslutat om tre nya byggnadsminnen: Grangärde prästgård, handelsgården Lindbomska gården i Säter och ett medeltida härbre med en intilliggande tröskloge i Färnäs by i Mora.

Av de befintliga byggnadsminnena har fokus under året legat på nedanstående som har restaurerats och informationsinsatser har gjorts med hjälp av bidragsmedel från Länsstyrelsen: Rommehedsläget (Borlänge), Falu gruva samt Stabergs och Hedens bergsmansgårdar, (Falun), Norns bruk, (Hedemora), Södra Flenarnas fäbod (Mora kommun) och Matsgården (Rättvik). Genom insatserna förväntas byggnaderna kunna bevaras och visas för besökare. Arbetet anknyter till första, andra och fjärde kulturmiljömålet samt miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö och sker i nära samverkan med fastighetsägare och förvaltare.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen bedömer att resultatet av årets arbete är gott och att det har en positiv trend. Länsstyrelsen arbetar på bred front med kulturmiljöfrågor och ser en stor styrka genom de samarbeten som genereras, mångfalden av kulturmiljöer som berörs och de många och olikartade åtgärder som görs.

Krishantering och skydd mot olyckor (45)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
<ul style="list-style-type: none"> • 3§ p 8 • 7§ 	<ul style="list-style-type: none"> • 3B7 • 3B9 	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Nationella mål för samhällets krisberedskap:

- Minska risken för och konsekvenserna av allvarliga störningar, kriser och olyckor.
- Trygga hälsan och den personliga säkerheten för alla målgrupper i samhället.
- Hindra eller begränsa skador på egendom eller miljö.

Strategi för ledning och samverkan i Dalarnas län beskriver mål för hur vi vill operationalisera de nationella målen och anpassa dem till en regional inriktande nivå:

- Vi uppnår en gemensam inriktning för hantering av samhällsstörningar och kommunikation till allmänhet och media.
- Vi använder samhällets resurser på ett effektivt sätt för människors bästa.
- Vi har en god kunskap om vilka krav som ställs på oss i höjd beredskap och arbetar i enlighet med nationella riktlinjer i vår totalförsvarsplanering.

Länsstyrelsen redovisar årligen utfallet av tillsyn, intäkter och kostnader för Sevesoverksamheter till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Detta styrs i enlighet med Förordningen (2016:986) om avgifter för tillsyn av åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. MSB sammanställer och gör en årlig uppföljning av utförd Seveso tillsyn och resultatet redovisas till regeringen i april varje år.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamheten bedrivs inom tillsyn och kontroll, förvaltning och skydd, samverkan, samordning och kunskapsfrämjande

Verksamhetens resultat

Förmågan att förebygga, motstå och hantera samhällsstörningar, har stärkts under år 2020 genom att Länsstyrelsen förmedlat signalskyddsmateriel och -kunskap till länets kommuner och region (se sid 13), samordnat regional hantering, kriskommunikation och lägesuppfattning i Coronapandemin (se sid 102–104) samt tillfört planeringsunderlag för stöd till Försvarsmakten vid höjd beredskap och krig.

De samordnande insatserna med kommuner, regionala aktörer, frivilligorganisationer och näringslivet i det omfattande stabsarbetet under året samt de regionala samverkansformerna som även utökats i omfattning över landgräns mot Norge, har resulterat i gemensam inriktning för hantering av befarade samhällsstörningar och samordnad kommunikation till allmänhet och media.

Målsättningen att samhällets resurser för kriskommunikation, lägesuppfattning och åtgärdsinventering ska användas på ett effektivt sätt för människors bästa har stärkts. Kunskapsnivåer inom kommunal räddningstjänst har höjts genom utbildningar och utvecklingsforum.

Målsättningen avseende att vi i länet har en god kunskap om vilka krav som ställs på oss i höjd beredskap och arbetar i enlighet med nationella riktlinjer i vår totalförsvarsplanering har stärkts.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Krishantering och skydd mot olyckor (45)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	8,4	5,0	4,4
Årsarbetskrafter kvinnor	7,9	6,5	5,6
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	289	233	199
Antal beslutade ärenden	247	205	162
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	32	25	26
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	22 230	17 046	17 038
<i>varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH</i>	10 521	4 423	3 728
<i>varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH</i>	0	0	0
<i>varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	6 248	8 593	10 151
<i>varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	58	8	0
<i>varav OH</i>	5 404	4 022	3 160
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	0	0	172

Den större kostnaden på förvaltningsanslaget beror på att krisledningsstaben varit aktiverad från den 28 januari 2020, mer om hanteringen av Coronapandemin (se sidan 103).

Prestationer och effekter

Samordning och samverkan

Länsstyrelsens verksamhet inom krisberedskap, totalförsvar och skydd mot olyckor har under året präglats av ett stort fokus på samordning av Coronapandemin. Länsstyrelsen har hanterat krisen dels i stab sedan januari 2020, dels i den ordinarie verksamheten. Se mer om detta under avsnitt Övrig rapportering sid 102. Arbetet med krisen har medfört att många av våra förmågor inom området krishantering har ökat.

Genom arbetet med stab och Coronapandemin har flertalet planerade insatser för år 2020 bedrivits enligt plan, alternativt ställts om till digitala former. Endast ett fåtal planerade aktiviteter och insatser har helt ställts in. Länets nya strategi för samverkan och ledning vid samhällsstörningar och höjd beredskap från år 2019 har fortsatt implementerats under året och prövats skarpt på daglig basis i och med Coronasamordningen. Länsstyrelsen har låtit påbörja en utvärdering av vårt krishanteringsarbete med anledning av pandemihanteringen.

Gränsräddningsrådet har genomlyst hinder vid reserestriktioner för gränslös utalarmering över landgräns, genomfört veckovis samverkan för övrigt erfarenhetsutbyte över landgräns om Corona, skogsbrand och samplanering kring Scandinavian Mountains Airport, Sälens flygplats. Länsstyrelsens samordningsinsatser kring flygplatsen med fokus på den operativa planeringen, resulterade i en plan för revision av räddningsinstruktionen för flygplatsen.

Länsstyrelserna har under året arbetat med stöd till regioner och kommuner samt fungerat som en länk mellan den nationella, regionala och lokala samordningen kring Corona. Det gemensamma samordningskansliet har möjliggjort en länsövergripande samordning som bidragit till snabba beslutsvägar och ett effektivt informationsflöde mellan länsstyrelserna och andra aktörer. Ett gemensamt arbete med att omhänderta erfarenheter från hanteringen av coronapandemin har påbörjats och underlaget kommer bland annat att användas i utvecklingen av myndigheternas krigsorganisationer.

Totalförsvaret och signalskydd

För att utveckla den regionala totalförsvarsförmågan har Länsstyrelsen i Dalarnas län och Försvarsmakten inom ramen för mellersta militärregionen under året utvecklat och fördjupat sitt samarbete. Som en följd av detta genomförs nu regelbundna avstämningsmöten med fokus på det regionala totalförsvarsarbetet och flera gemensamma aktiviteter har genomförts under 2020 samt planeras för 2021. Några exempel på dessa aktiviteter är stabsutbildningar, övningar, förberedande arbete för uttag av fordon vid höjd beredskap och samarbete i CBRNE-frågor (Chemical, Biological, Radiological, Nuclear, Explosive).

Länsstyrelserna bedriver arbete i uppbyggnaden av totalförsvaret. En betydande del av arbetet handlar om att bygga upp den egna förmågan i syfte att stärka myndigheten som högsta civila totalförsvarsmyndighet. I ett led att öka robustheten har samtliga länsstyrelser samordnat sig för att kunna stärka utrustning och tekniska system. Länsstyrelserna har ett länsgemensamt projekt vid namnet säkra kommunikationer (SKOM) och programmet för kontinuitet och resiliens (PKR) utvecklat ett koncept benämnt Signe, läs mer på sidan 13. Konceptet stärker signalskyddet hos länsstyrelser, kommuner, regioner och andra samarbetspartners inom det civila försvaret, och skapar ett tryggare sätt att skyddat kunna utbyta uppgifter mellan dem. Under 2020 har mycket av den planerade verksamheten på totalförsvarsområdet fått stå tillbaka till följd av coronapandemin. Det innebär emellertid inte att utvecklingen av totalförsvaret har stått stilla. Länsstyrelsernas anseende och förtroende som samordnande regional myndighet har stärkts i samband med coronapandemin.

Länsstyrelserna har under 2020 arbetat med länsstyrelsernas egna krigsorganisation och krigsplacering samt hur länsstyrelserna kan stödja kommuner och regioner. Samtliga länsstyrelser deltog i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) utbildning om krigsorganisation och krigsplacering i kommuner och regioner utifrån MSB vägledningar. Utbildningen syftar till att utbilda länsstyrelserna för att stödja kommuner och regioner i arbetet med krigsorganisation och krigsplacering. Samtliga länsstyrelser arbetar med att stödja kommuner och region i arbetet med krigsorganisation och krigsplacering.

Utbildning och övning

Länsstyrelsen har under året fortsatt med rådgivning inom krisberedskap och totalförsvaret och i det, en gemensam årsplanering tillsammans med kommunerna. I denna planering framgår hur processerna nationellt överflyttas till regional och sedan lokal nivå, vilka utbildningar och aktiviteter som är planerade samt vilka målgrupper inom kommunerna som berörs vid vilka tillfällen.

Länsstyrelsen har genomfört utbildningsinsatser internt och externt för flertalet kommuner, regionen och räddningstjänsterna inom säkra kommunikationer, radiokommunikationssystemet RAKEL och webbaserat skyddat informationssystem WIS. Det har resulterat i att dessa aktörer fått en bättre förmåga att kommunicera skyddat och dela information med andra aktörer.

Systemet Signe var på plats i Dalarna som första län i landet under våren och kunde nyttjas i skarpt läge för kommunikation av känslig information redan i den första fasen av regional samordning under Coronapandemin. Under året har internutbildning, utbildning av regionen och kommunerna i Dalarnas län genomförts inom säkerhetsskydd och andra kryptografiska funktioner (se sid 13).

I samband med övningsaktivitet 2 av Totalförsvarsövning 2020, testades flertalet av de planer som finns för alternativ ledningsplats hos länsstyrelsen. Övningen genomfördes med samtliga kommuner, Försvarmakten, Region Dalarna samt Polis och räddningstjänster. Platsen granskades och valdes med hjälp av de kriterier som finns i vår framtagna plan för alternativ ledningsplats. De tekniska lösningar som finns framtagna främst i form av mobil ledningsplats testades under övningsdagarna och har lett till att länsstyrelsens förmåga att agera från alternativ ledningsplats stärkts. Länsstyrelsens ledningsförmåga har även stärkts genom utbildning av egen personal i stabsmetodik. Introduktionsutbildning inom krisberedskap och totalförsvar för nyanställda har genomförts i syfte att höja den interna kunskapen om länsstyrelsen som kris- och totalförsvarsaktör.

Länsstyrelsens ansvar avseende att stödja kommunerna inom krisberedskapsområdet har även genomförts genom de så kallade Krisberedskapsdagarna där fokus under året varit erfarenheter och lärdomar från pågående Coronahantering och totalförsvarsarbetet som pågår. Utifrån rådande situation har en stor del av år 2020 varit ett år där planer prövats och krisorganisationer har testats under reella förhållanden med stor tonvikt på långsiktig uthållighet. Länsstyrelsen har haft dialog med samtliga kommuner om hur stabsarbetet i respektive kommun har fungerat samt hur krisledningsorganisationerna har utvecklats i enlighet med den antagna regionala strategin.

Skydd mot olyckor

En ny plan för övertagande av kommunal räddningstjänst som tagits fram under året har stärkt Länsstyrelsens förmåga inom uppdragen att leda vid en kärnteknisk olycka och att kunna ta över den kommunala räddningstjänsten.

För att stärka länets samlade förmåga inom området skydd mot olyckor har tillsynsverksamheten genomförts enligt plan med ett utvecklat arbetssätt där kommunernas planer, handlingsprogram och rapporter granskats. Länsstyrelsens samordning mellan tillsyn av kommunernas arbete inom skydd mot olyckor och uppföljningsinsatserna inom krisberedskap och civilt försvar har utvecklats under året. Ett exempel på detta är en utbildningsinsats som Länsstyrelsen genomfört med ett flertal kommunerna och räddningstjänster inom det nya arbetssättet Konsekvensbaserade vädervarningar som SMHI lanserar under våren 2021.

Resultatbedömning

Arbetet under 2020 har resulterat i bedömningen utmärkt med en positiv trend. Bedömningen grundar sig på arbetet inom regional samordning av Coronapandemin samt arbetet inom länets samlade krisberedskap, skydd mot olyckor och totalförsvar. Bedömningen stöds av den första återkopplingen som givits från den externa utvärderingen av länets aktörers upplevelse av länsstyrelsens arbete med samordning av Coronapandemin.

Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet (50–58)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
<ul style="list-style-type: none"> • 3§ p 9 • 6§ • 18§ • 19§ 	<ul style="list-style-type: none"> • 1A2-1A7 • 1B1 • 1D4 	<ul style="list-style-type: none"> • Naturnära jobb

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

I länsstyrelseinstruktionen anges att länsstyrelsen ska arbeta med uppgifter inom naturvård samt miljö- och hälsoskydd. Länsstyrelsen i Dalarnas län ska ingå i Fjälldelegationen och det ska finnas en viltförvaltningsdelegation. Länsstyrelsen ska arbeta för att miljökvalitetsmålen och generationsmålet ska nås. Länsstyrelsen har ansvar som prövningsmyndighet, tillsynsmyndighet och tillsynsvägledande myndighet.

Regeringen gav 2020 i uppdrag åt Skogsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökning, Naturvårdsverket, länsstyrelserna och Arbetsförmedlingen att genomföra en satsning på naturnära jobb för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Länsstyrelserna bidrar genom att tillhandahålla objekt med lämpliga arbetsuppgifter inom sitt verksamhetsområde.

Länsstyrelserna har ett ansvar för genomförandet av den nationella planen för vattenkraft (NAP) och särskilt för att samverkan genomförs. Syftet med samverkan är att sammanställa det underlag som behövs för att alla verksamheter ska förses med moderna miljövillkor som innebär största möjliga nytta för vattenmiljön och en effektiv tillgång till vattenkraftsel.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Arbetet bedrivs genom processerna tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, förvaltning och skydd samt samverkan, samordning och kunskapsfrämjande.

Verksamhetens resultat

Ledning och samordning av det regionala arbetet med naturvård

Länsstyrelsen har genom olika samverkansforum lett och samordnat det regionala arbetet avseende naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv, åtgärdsprogrammen för hotade arter, artbevarande, lokala naturvårdsprojekt samt vilt- och rovdjursförvaltning.

Förebygga introduktion och spridning av invasiva främmande

Länsstyrelsen har tagit fram en projektplan och organisation för arbetet för de uppgifter och ansvar som följer med den svenska förordningen.

Regionala handlingsplaner för grön infrastruktur

Under året har arbete bedrivits i enlighet med länets fastslagna handlingsplan.

Naturnära jobb

Tillsammans med Skogsstyrelsen startade Länsstyrelsen upp arbetet under hösten 2020.

Nationella planen för vattenkraft

Under året har en intern projektgrupp och styrgrupp för NAP-arbetet etablerats. Ett förvaltningsråd för Dalälven finns sedan tidigare där förutom länsstyrelserna även ingår representanter från de större vattenkraftsproducenterna i Dalälven. Länsstyrelsen i Dalarnas län är även involverad i andra prövningsgrupper utanför Dalälven.

Dammsäkerhet och vattenverksamhet

Länsstyrelsen har deltagit i Svenska kraftnäts tillsynsprojekt riktat till mindre dammägare i länet som har dammsäkerhetsklassade dammar samt bedrivit tillsynsarbete på större dammar.

För vattenverksamhet i övrigt har fokus legat på att påbörja förberedelser på kommande samverkansprocesser och omprövningar enligt Nationella omprövningsplanen, NAP.

Vattenförvaltning, miljöövervakning och åtgärdsarbete

Vattenförvaltningen har under året fokuserat på arbetet med att föreslå miljökvalitetsnormer för vatten samt identifierat kandidater till kraftigt modifierade vatten på grund av vattenkraft och undantag (enligt Vattenmyndigheternas arbetsplan). Dessutom har insatsen med att kvalitetssäkra underlaget inom vattenförvaltningen fortsatt med ytterligare provtagningsinsatser och analyser av främst vattenkemi.

Länsstyrelsen deltar med expertkompetens i regeringsuppdraget om förorenade sediment som ska bidra till en kostnadseffektiv hantering av förorenade sediment.

Det regionala miljöövervakningsprogrammet har reviderats och utvecklats främst inom området luftövervakning. Länsstyrelsen arbetar också för att etablera ett lokalt åtgärdsarbete med avseende på vatten i länet.

Miljöprövningsdelegationen

Miljöprövningen har väl genomarbetade rutiner för arbetet och genomför en rättssäker och effektiv miljöprövning.

Miljö- och hälsoskydd

Den planerade egeninitierade tillsynen av miljöfarlig verksamhet har genomförts i stort enligt tillsynsplan. Från mars och framåt har omställning skett till digital tillsyn.

Sanering av förorenade områden inför bostadsbyggande

Länsstyrelsen har under året sammanställt en PM över cirka 120 områden som skulle kunna vara aktuella för bidraget. Ett antal åtgärder pågår eller planeras.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet (50–58)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	42,4	41,6	47,9
Årsarbetskrafter kvinnor	44,5	42,0	44,1
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	3 826	3 036	3 159

LÄNSSTYRELSEN I DALARNAS LÄN ÅRSREDOVISNING 2020

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet (50–58)			
Antal beslutade ärenden	3 722	3 167	3 083
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	148	150	131
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	110 338	106 106	114 844
<i>varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH</i>	29 123	28 739	29 681
<i>varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH</i>	0	0	0
<i>varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	56 821	52 778	62 538
<i>varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	458	581	654
<i>varav OH</i>	23 936	24 008	21 970
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	30 767	50 054	33 673

Antalet ärenden har ökat med 26% mellan åren 2019 och 2020, från 3 036 till 3 826 stycken. Trots det ökade inflödet har inte antalet ej beslutade ärenden äldre än 2 år ökat.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal av det totala antalet miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är äldre än 10 år	NIKITA ¹⁾	55	-	-
Tillsyn och kontroll				
Andel tillsyn (tim) totalt i förhållande till länets behovsutredning (%)	Agresso ²⁾	52%	47%	-
Andel miljötillsyn (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Agresso ²⁾	44%	33%	-
Andel vattentillsyn (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Agresso ²⁾	36%	45%	-
Andel naturtillsyn (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Agresso ²⁾	72%	73%	32%
Andel tillsyn förorenade områden (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Agresso ²⁾	52%	37%	-
Täckningsgrad för tillsyn miljöfarlig verksamhet (miljötillsynsavgift/kostnad, %)	Platina ³⁾ / Agresso ²⁾	178%	227%	-
Förvaltning och skydd				
Antal besökare i nationalparker och av länsstyrelsen utvalda naturreservat	SkötselDOS ⁴⁾	90 700	75 000	63 000
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Genomsnittligt genomförd tillsynsvägledning per kommun (timmar)	Platina ³⁾	21(NS) 136 totalt	15(NS) 97(totalt)	3(NS) -

1) Länsstyrelsens system, underlag för 2018 och 2019 saknas

2) Ekonomisystem, Länsstyrelsen, underlag för 2018 saknas

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen, underlag för 2018 saknas

4) Naturvårdsverkets system

Naturtillsynen har efter 2018 ökat betydligt. Miljösamverkans Sverige projekt har bidragit liksom att resurserna till verksamheten har ökat.

Vattentillsynen har minskat 2020 jämfört med 2019.

Täckningsgrad för tillsyn miljöfarlig verksamhet: Det höga procenttalet kan förklaras med att under 2020 tog Länsstyrelsen i Dalarnas län in avgifter för en högre tillsyn av miljöfarliga verksamheter än de resurser som tillsynen tilldelades på förvaltningsanslaget. En skillnad som skulle kunna överbryggas med riktade medel, vilket Statskontorets belyser i sin utredning "Översyn av avgifts-systemet för prövning och tillsyn som sker enligt miljöbalken" (2020:23).

Antalet besökare är enbart från Fulufjällets nationalpark och är det skyddade område där vi har en kontinuerlig räkning av besökare. Som går att utläsa av siffrorna så har besökarantalet ökat kraftig under de senaste åren.

Prestationer och effekter

Ledning och samordning av det regionala arbetet med naturvård

I vårt uppdrag att leda och samordna det regionala arbetet med länets aktörer inom naturvård, biologisk mångfald, åtgärdsprogram för hotade arter och artbevarande har Länsstyrelsen under år 2020 arbetat genom en mängd samverkansforum som beskrivs nedan.

Vi har genomfört strandskyddsdialoger med alla länets kommuner. Dialogerna sker med kommunala tjänstepersoner och ger dem vägledning om lagstiftning och praxisdomar. Resultatet av strandskyddsdialogerna är att vi gemensamt har stärkt länets förmåga att hantera ärendegruppen.

På grund av den pågående pandemin har samverkan under året i Älvdalsdelegationen skett genom informationsbrev. Älvdalsdelegationen är ett samverkansorgan i Älvdalens kommun för att Länsstyrelsen och kommunen gemensamt med representanter för flera organisationer och näringar i kommunen ska kunna utveckla det statliga naturvårdsarbetet. Det är kommundirektören som är ordförande för delegationen. Genom delegationens arbete har vi stärkt samarbetet deltagarna emellan. Antalet överklagade beslut om naturreservat har minskat betydligt sedan delegationens arbete startade. Det statliga naturvårdsarbetet har genom arbetet i delegationen bättre kunnat harmoniera med den lokala utvecklingen.

Ytterligare ett forum där pandemin påverkat mötesformen är Dalarnas naturvårdsråd. I rådet ingår representanter från kommuner, ideella organisationer, markägare, företagare och andra som har ett intresse av naturvårdsfrågor som berör länet. Naturvårdsrådet har haft ett digitalt möte under året för att föra dialog kring pågående naturvårdsfrågor och invasiva arter i synnerhet, se nedan. Arbetet i rådet har en samlande effekt på länets och Länsstyrelsens naturvårdande åtgärder där Länsstyrelsen samordnar och leder informations- och dialogarbetet som leder till både enskilda och gemensamma insatser.

Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen har år 2020, som tidigare år, fortsatt med regelbundna avstämningar på chefsnivå inom våra gemensamma ansvarsområden. Genom detta uppnår vi en större samsyn och vi utvecklar våra organisationer. Ett konkret exempel som i år kommit ur detta samarbete är en framtagen projektplan över hur Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen tillsammans, med start 2021, ska höja kunskapsnivån för arbetet med länets älgförvaltningsplaner.

Samarbetet i fjälldelegationen ger de fyra ingående Länsstyrelserna en enhetligare syn på frågor som rör fjällen vilket stärker en ensad statlig hållning gentemot enskilda medborgare och företagare. Under året har delegationen bland annat tagit upp den kommande utredningen om rennärlagslagstiftning och fört synpunkterna vidare till Regeringskansliet.

Länsstyrelsen har under året haft fyra möten med viltförvaltningsdelegationen och årets utbildningsdag hade temat jakt. Genom arbetet tillsammans har delegationen skapat en gemensam arena där var och en har möjlighet att uttrycka sin mening inom viltområdet och där vi har möjlighet att lära oss om varandras verksamheter. Genom detta tror Länsstyrelsen att vi tillsammans med delegaterna har ökat möjligheterna att hitta gemensamt accepterade lösningar både i närtid, och i svårare frågor, på sikt.

Inom ramen för samhällsrådet SWT (Värmlands, Dalarnas- och Örebro län) arbetar länsstyrelserna och polisregion Bergslagen tillsammans för att motverka illegal jakt på stora rovdjur. Arbetet har under år 2020 resulterat i att Länsstyrelsen och Polisen samplanerade tillsynsinsatsen under licensjakten på björn i Dalarnas län. Samarbetet har även lett fram till ett tydliggjord rollfördelningen mellan myndigheterna för en effektivare samverkan.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har under år 2020 fortsatt miljöövervakningen samt inventeringar av länets natur för att ge myndigheten och länets aktörer bästa möjliga underlag. Under året har länets miljöövervakningsprogram för åren 2021–2026 fastställts. Miljöövervakningen ger Länsstyrelsen underlag från långa tidsserier som möjliggör för oss att utforma relevanta åtgärder inom de naturvårdande områdena.

Prövning och tillsyn av naturvårdsärenden i enlighet med miljöbalken är en betydelsefull beståndsdel i ledningen av det regionala naturvårdsarbetet. Länsstyrelsens tillsyn har under året resulterat i ett ökat antal polisanmälningar och de har blivit ett viktigt underlag när vi för dialog med medborgare och kommuner om vad som är tillåtet.

En samordning vars effekt rent praktiskt förenar uppdragen naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv, åtgärdsprogram för hotade arter och artbevarande är Länsstyrelsens förvaltning av skyddad natur. Arbetet redovisas i särskild ordning till Naturvårdsverket. Länsstyrelsen vill dock särskilt lyfta fram vårt arbete under år 2020 med att projektera för det nya utsiktstornet vid naturum Dalarna i Siljansnäs. Beräknad byggstart är våren 2021 och tornet kommer förutom en ny utställning att innehålla en hiss som möjliggör för många att komma upp och njuta av utsikten. Länsstyrelsen har även under året startat upp ett förnyelseprojekt av utställningen på naturum Fulufjället. Utställningen kommer byggas i etapper och ska vara helt klar för invigning år 2022 då nationalparken Fulufjället fyller 20 år.

Friluftslivsuppdraget har under året samordnat kommunerna bland annat genom digitala webinarier inom olika teman som folkhälsa och kunskap om friluftsliv. Året har karaktäriserats av att sprida information mellan olika parter kring hur friluftsliv kan bedrivas kopplat till covid-19 och den ökande mängden människor ute i naturen. Genom samordningen har kommuners och organisationers kunskap om den aktuella situationen med pandemin ökat. Läs mer om friluftslivsuppdraget på sidan 79.

En del av Länsstyrelsens samordning av det regionala naturvårdsarbetet är att handlägga ansökningar för lokala naturvårdsbidrag (LONA). LONA är en nationell satsning för att åstadkomma ett ökat lokalt initiativtagande i arbetet med lokal naturvård. Inom LONA finns tre bidragsområden – ordinarie LONA, LONA våtmark och LONA pollineringsprojekt. Länsstyrelsen beslutade år 2020 om 21 projekt för föreningar och kommuner inom ordinarie LONA, sju projekt för att gynna vilda pollinatörer och åtta projekt för våtmarksrestaurering. Vart och ett av dessa projekt har redan eller kommer att stärka länets friluftsliv och den biologiska mångfalden.

I enlighet med föreskrifter och kriterier för rovdjursinventering har förekomst av varg, lo och järv fastställts, och även lyckade kungsörnhäckningar. Tack vare utförda inventeringar finns det ett gemensamt underlag för alla aktörer i länet. Därmed finns det aktuell information som underlättar planerandet av förebyggande åtgärder i länet och inventeringarna är även ett underlag för ersättning till samebyarna i renskötselområdet. Länsstyrelsen har under året deltagit i ett av Naturvårdsverkets innovationsprojekt för att utveckla nya

metoder för att inventera rovdjur, särskilt järv, med hjälp av drönare. Om metodutvecklingen faller väl ut så kan det både effektivisera arbetet samt höja kvaliteten på rovdjursinventering.

För att inhämta och sprida kunskap om viltförvaltning deltar Länsstyrelsen i två projekt ledda av Skandulv som drivs av Sveriges Lantbruksuniversitet, Högskolan i Hedmark och Norsk institutt for naturforskning. Projekten kartlägger rovdjurens påverkan på betesskador på skog orsakade av klövvilt, dels till att försöka ta fram metoder och arbetssätt som kan minska konflikter inom rovdjursförvaltningen. Projektet har resulterat i ett antal publikationer och fler är på väg.

Förebygga introduktion och spridning av invasiva främmande arter

Dalarnas naturvårdsråd har haft ett digitalt möte med temat invasiva arter för att uppmärksamma länets aktörer på att rapportera in fynd av invasiva arter samt att vid behov vidta lämpliga åtgärder. Genom samverkan fick deltagarna kunskap om vilka arterna är, lämpliga åtgärder och vart man kan vända sig för mer information. Då kunskapen har ökat har länet nått en högre nivå i vårt förebyggande arbete. Även all personal vid Länsstyrelsen har fått denna information vid ett personalmöte. Länsstyrelsen har under år 2020 tagit fram ett underlag för att kunna kontakta markägare när vi får kännedom om förekomster av invasiva arter. Länsstyrelsen har på så vis skapat en beredskap för att agera om och när rapporteringen tar fart. Länsstyrelsen har även lyft in problematiken med spridning av invasiva arter i handläggningen av samråd, tillstånd och vid provningar för att den vägen nå enskilda medborgare/företag. Ingen av länets kommuner har begärt att få överta åtgärdsarbetet med invasiva arter.

Via Naturvårdsverket fick Länsstyrelsen del av ett anslag med särskilda medel för att bekämpa invasiva växtarter inom länets skyddade områden. Genom Naturvårdsverkets ramavtal anlätades konsultfirman Väg&Miljö för utförandet. Arbetet utfördes med mycket gott resultat och jätteloka togs bort i 3 områden, jättebalsamin i 15 områden och lupin i 10 områden. Årets insats var viktig i arbetet med att bekämpa dessa arter i länets skyddade områden. Men, bekämpning av invasiva arter kräver stora och återkommande insatser för ett fullgott resultat.

Regionala handlingsplaner för grön infrastruktur

Under år 2020 har Länsstyrelsen arbetat med länets fastställda regionala handlingsplan och dess åtgärder. För skogens gröna infrastruktur så pågår ett omfattande projekt i en värdestrakt i norra Rättvik med deltagare från Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen, Sveaskog och Stora Enso samt forskare. I arbetet är funktionaliteten mellan formellt skyddade och frivilligt avsatta värdekärnor central samt samband som kan stärkas genom att naturvärden i skogen även skapas då skogar brukas. Markägarna är aktiva i arbetet och det finns en stor medvetenhet i projektet om att tillgodose markägarnas ägandeintressen samtidigt som sätta miljö- och sektorsmål ska nås. Som en effekt av detta pilotprojekt kommer erfarenheterna från projektet att tillämpas i fler av länets värdestrakter och övrigt naturvårdsarbete.

Arbetsmetoden bygger på frivillighet, samverkan och dialog. Konsekvenser för äganderätt och markvärden kan uppstå när kunskapsunderlag från gröna infrastruktur används som grund i beslut från kommuner och myndigheter. Kunskapsförmedling utifrån grön infrastruktur skapar framförallt möjligheter för verksamhetsutövaren/markägaren att frivilligt verka för att samhällsmålen inom naturvärden kan nås. Länsstyrelsens roll är framförallt att stötta och samverka med landskapets aktörer samt att medverka till att kunskapen görs tillgänglig.

Länsstyrelsen har år 2020, som en åtgärd inom grön infrastruktur, inlett arbetet med att bygga upp en "kompensationsbank" som innehåller objekt som exploatörer kan erbjudas i de fall provning av naturvårdsärenden innebär att kompensationsåtgärder ska utföras. Genom att skapa och kontinuerligt fylla på

kompensationsbanken får Länsstyrelsen en snabbare handläggning. Ytterligare genomförda åtgärder under året handlar om främjande av grön infrastruktur i tätorter och lövskogsvärden.

Naturnära jobb

Regeringen gav år 2020 ett uppdrag till Skogsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökning, Naturvårdsverket, länsstyrelserna och Arbetsförmedlingen att genomföra en satsning på naturnära jobb för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Enligt uppdraget ska myndigheterna arbeta för enklare vägar till jobb och i samarbete verka för att tillvarata den jobbpotential som finns inom de gröna näringarna. Länsstyrelsen bidrar genom att tillhandahålla objekt med lämpliga arbetsuppgifter inom sitt verksamhetsområde. Vi samordnar också önskemål om utförande av arbetsuppgifter från andra organisationer.

Under 2020 tillsattes en samordnare på Länsstyrelsen för uppdraget. Fokus under året har varit att etablera arbetssättet mellan Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen, och inom Länsstyrelsen, anskaffning av utrustning, uppstart av arbetslagen och kompetensutveckling. Genom samarbetet mellan Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen har ett mindre antal uppdrag utförts av deltagare i projektets arbetslag.

Nationella planen för vattenkraft

Under året har Länsstyrelsen startat upp arbetet med representanter från vattenförvaltning, vattenverksamhet och kulturmiljö. Länsstyrelsen har även anställt en samordnare med särskilt ansvar för samverkansprocessen. En god samverkan mellan länsstyrelserna som verkar inom Dalälven finns sedan projektet Hållbar vattenkraft i Dalälven (2015 – 2018). Den har utökats till att även omfatta arbetet med bevarandeplaner.

Länsstyrelsen i Dalarnas län är även involverad i andra prövningsgrupper utanför Dalälven. Under året har ett antal möten med de länsstyrelser som har ansvar för dessa grupper genomförts för att säkerställa funktionella samverkansprocesser. Vi deltar även i nationella insatser för erfarenhetsutbyte mellan länsstyrelserna.

De första prövningsgrupper som Länsstyrelsen i Dalarnas län är huvudansvariga för kommer att prövas först 2025. Därför har årets insatser främst bestått i att komplettera befintligt underlag, samordna arbetet med andra länsstyrelser samt att ta fram en planering för kommande två år.

Länsstyrelsen har under året skickat ut informationsbrev till alla verksamhetsutövare och informerat om nationella planen för vattenkraft och det kommande arbetet. Genom detta det har dammägarna i ett tidigt skede fått besked om den nationella planen och därmed möjlighet att i god tid förbereda det arbete som krävs inför ansökan om moderna miljövillkor.

Arbetet med revideringen av bevarandeplaner är försenat på grund av utebliven vägledning från Havs- och vattenmyndigheten (HaV) och utifrån HaVs rekommendationer har vi avvaktat med revideringen och istället fokuserat på att genomföra inventeringar i ett urval av Natura 2000-områden i samarbete med Umeå universitet. Dessa inventeringar förväntas bidra med värdefull kunskap både i arbetet med att revidera bevarandeplanerna och även miljö kvalitetsnormerna för vatten inom Natura 2000-områdena.

Dammsäkerhet

I ett projekt som Länsstyrelsen genomfört tillsammans med Svenska Kraftnät 2020 har totalt sex dammar tillsynats och tillsynen har resulterat i att dammägarna får en bättre egenkontroll och rutiner för sitt dammsäkerhetsarbete. Under året har även tillsyn bedrivits mot vid fem större dammsäkerhetsklassade dammar, även det med resultat att dammägarnas egenkontroll förbättras.

Länsstyrelsen genomför även tillsyn på Trängslets dammanläggning där stora dammsäkerhetshöjande åtgärder pågår, ett arbete som kommer att resultera i en bättre dammsäkerhet och förebygger ett dammhaveri som med risk för mycket allvarliga konsekvenser för länet.

Vattenförvaltning, miljöövervakning och åtgärdsarbete

Genom att använda befintligt underlag från vattenförvaltningen inom regeringsuppdraget om förorenade sediment har ett antal vatten med förorenade sediment identifierats. Länsstyrelsen planerade även nästa steg i uppdraget som är att utreda risken för spridning av miljögifter från dessa och olika åtgärdsalternativ.

Ett nytt program för miljöövervakning av effekterna av luftburna miljögifter från industrier på luftkvaliteten i tätorter har tagits fram, som det första i sitt slag i Sverige. Det förväntas komplettera den egenkontroll som redan genomförs av olika verksamheter.

Under året har över tre miljoner kronor betalats ut som LOVA-bidrag, exempelvis har två av Dalarnas kommuner påbörjat ett arbete med att ta fram vattenvårdsplaner med hjälp av LOVA.

Miljöprövning

Nätverksträffar för samtliga ordföranden och sakkunniga genomförs regelbundet med fokus på sakfrågor, handläggningsfrågor och arbetsätt i syfte att minska skillnaderna och hitta goda exempel.

Samverkansarbetet har även bedrivits i organisationens samverkansgrupp som består av en företrädare för varje miljöprövningsdelegation. Arbetet har bland annat resulterat i att beslutstöden för verksamheter har blivit uppdaterade vilket ytterligare säkerställer en likvärdig bedömning och beslut hos miljöprövningsdelegationerna.

För att samordna Länsstyrelsens roll vid samråd inför prövningar har vi genomfört två möten med länsstyrelsen i Gävleborg, varav det ena mötet resulterade i en gemensam kompetenshöjning gällande förbränningsanläggningar.

Miljöprövningsdelegationen har fortsatt mycket bra handläggningstider.

Miljö- och hälsoskydd

Från mars och framåt har omställning skett till digital tillsyn av miljöfarlig verksamhet, ett effektivt sätt att bedriva tillsyn, men dessa behöver på sikt kompletteras med fysiska platsbesök då vissa delar i processer och produktion behövs granskas på plats.

En tillsynsvecka har genomförts med tema Klimatanpassning där Miljösamverkan Sveriges material använts för att likrikta frågeställningarna. Tillsynsveckan har gett företagen ökad kunskap om hur deras verksamhet påverkas av ett förändrat klimat och företagen kan nu vidta förebyggande åtgärder för att minska effekter på miljön men även minska de ekonomiska konsekvenserna.

Länsstyrelsen har under året fokuserat på VA-strategiskt arbete såväl i tillsyn som i tillsynsvägledning för att få till stånd nya prövningar av avloppsreningsverk som närmar sig sin maximala tillståndsgivna kapacitet, öka kunskapen om VA-planering i översikts- och detaljplaneprocesser samt förbättra EU-rapporteringen enligt Avloppsdirektivet. Flera kommuner har nu tagit fram VA-planer eller påbörjat en revidering av befintliga. Utöver detta har länsstyrelsen per kommun identifierat områden där det i framtiden kan finnas ett behov av allmänt vatten och avlopp. Underlaget ska fungera som ett stöd till länets kommuner i deras fortsatta VA-planering. Vi har genomfört kommunbesök och en Handläggartäff med fokus på små avlopp samt deltagit i Miljösamverkan Sveriges tillsynsprojekt som lett till effektivare och mer likriktad tillsyn på bland annat avloppsreningsverkens egna provtagning.

Länsstyrelsen och länets kommuner startade i början av året en regional miljösamverkan ”Mitt miljösamverkan” tillsammans med Länsstyrelsen i Uppsala län. Samverkan sker även med Arbetsmiljömedicin i Uppsala som deltagit på hälsoskyddssträffar och kommunbesök för att stödja kommuner i riskkommunikation kopplat till boende på förorenad mark. Samverkan ger en möjlighet att öka den egna kompetensen, men framförallt skapas nätverk som kan hjälpa till att likrikta och effektivisera tillsynen.

Under året har samverkansträffar för miljö- och hälsoskyddsinspektörer i Dalarna genomförts digitalt med deltagande av inspektörer från Gävleborg, Uppsala och Västmanlands län. Vid dessa träffar informerar Länsstyrelsen, Naturvårdsverket och HaV om aktuella ämnen och kommunerna ges möjlighet att dela erfarenheter med varandra. Träffarna har lett till att kommuner har fått en högre kunskapsnivå i hur tillsyn av inomhusmiljö kan utföras på ett effektivt sätt.

Förorenade områden

Utbildning inom förorenade områden, där Dalarna är delprojektledare för den digitala delen, genomförs årligen i samverkan med sex andra länsstyrelser och är den största tillsynsvägledningsinsatsen för kommuner inom förorenade områden. Utvärdering visar att kommunerna tycker att utbildningen är ett bra sätt att enkelt och snabbt tillgodogöra sig det senaste inom området, inte minst juridik och ny praxis.

Länsstyrelsen har också besökt fyra kommuner för att vägleda i strategiskt arbete med förorenade områden. Målet med besöken är att stärka kompetensen på kommunerna för att öka åtgärdstakten inom förorenade områden, bland annat genom tillsynsvägledning i enskilda ärenden, men även genom projekt och utbildningar inom områden. Länsstyrelsen får via kommunbesöken en bättre bild av vilka förutsättningar som finns på respektive kommun och på vilket sätt myndigheten kan hjälpa kommunen i arbetet med förorenade områden.

Sanering av förorenade områden inför bostadsbyggande

Länsstyrelsen har under året samkört olika GIS-lager, identifierat och sammanställt ett PM över cirka 120 områden som skulle kunna vara aktuella för bidraget. Länsstyrelsen har informerat främst kommuner men även andra aktörer om bidraget. Sex kommuner har fått riktade besök där planbygglovs- och miljöinspektörer deltagit och där utpekade objekt och arbetssätt diskuterats.

Information har även lämnats på handläggartäffar för miljö- respektive planhandläggare, möten med miljöchefer, via nyhetsbrev, epost och telefonkontakt med exploatörer och riktad vägledning via mail, telefon och besök till enskilda miljö- respektive planhandläggare.

Arbetet har resulterat i att:

- Ett objekt har sanerats i Falu kommun och bostäder byggs
- Sanering pågår av ett objekt i Mora kommun
- En ansökan om sanering i Avesta kommun har skickats till Naturvårdsverket
- Ytterligare en ansökan om sanering i Falu kommun har skickats till Naturvårdsverket
- Nya objekt är under utredning i tre kommuner.

Totalt har Länsstyrelsen kunskap om mellan 11 och 15 områden som kan vara aktuella att söka bidrag för. För tre av dessa områden är det aktuellt att söka bidrag inom tre år, resterande ligger inom fem till 10 år.

Resultatbedömning

Ledning och samordning av det regionala arbetet med naturvård

Länsstyrelsen bedömer att resultatet av arbetet är gott. Länsstyrelsen har flera samverkansforum där vi leder och samordnar olika aktörer både inom länet och över länsgränserna. Trenden är oförändrad jämfört med tidigare år, det som särskiljer 2020 är att samverkan skett digitalt istället för att träffas fysiskt.

Förebygga introduktion och spridning av invasiva främmande arter

Länsstyrelsen bedömer att resultatet av arbetet är gott. Trenden är positiv och Länsstyrelsen bedömer att vårt arbete med uppdraget kommer att stärkas ännu mer under 2021.

Regionala handlingsplaner för grön infrastruktur

Länsstyrelsen bedömer att resultatet av arbetet är utmärkt. Länsstyrelsen genomför flera åtgärder från den fastslagna handlingsplanen. Trenden är oförändrad.

Naturnära jobb

Länsstyrelsen bedömer att resultatet av arbetet är gott. Länsstyrelsen har skapat en organisation för att klara uppdraget och har startat upp samverkan med Skogsstyrelsen. Trenden är positiv.

Nationella planen för vattenkraft

Länsstyrelsen bedömer att resultatet av arbetet är gott. Trenden är positiv då de noggranna förberedelser som genomförts inom arbetet med nationella planen för vattenkraft och erfarenheter från projektet Hållbar vattenkraft i Dalälven förväntas bidra till en funktionell samverkan kommande år och att Länsstyrelsen kan ligga ett steg före gällande sammanställning av det underlag som behövs för effektiva prövningsprocesser.

Genom att Länsstyrelsen stävar efter att samordna insatser inom olika sakområden förväntar vi oss att uppnå större miljönytta än vad enskilda insatser skulle åstadkomma.

Miljö- och hälsoskydd

Länsstyrelsen bedömer arbetet som gott med en positiv utveckling då effekten av det samlade arbetet med vatten och avlopp är en ökad kunskap hos kommunala bolag, förvaltning och myndighetsnämnder i frågor om lagstiftning och rapportering vilket möjliggör en hållbar utveckling och utbyggnation av vatten och avlopp i kommuner. Det finns dock fortfarande ett stort utvecklingsbehov av allmänna vattentjänster i länet.

Sanering av förorenade områden inför bostadsbyggande

Länsstyrelsens bedömning är att uppdraget genomförts med utmärkt resultat. Flera olika informationsinsatser har genomförts, bostäder håller på att byggas, områden saneras och ytterligare projekt kommer att aktualiseras inom kort. Därav bedöms trenden som en positiv utveckling.

Areella näringar (60–62)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
<ul style="list-style-type: none"> • 3§ p 10–11 • 4§ p 1, 3 	<ul style="list-style-type: none"> • 1A8 • 1A9-1A11 • 1C3 • 1D7 	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsens huvudsakliga uppgift är att förankra den nationella politiken i ett regionalt och lokalt sammanhang. Utgångspunkter och specificerade mål i arbetet framgår nedan.

- Den sammanhållna landsbygdspolitikens övergripande mål: en livskraftig landsbygd med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd som leder till en långsiktigt hållbar utveckling i hela landet.
- Länsstyrelsen i Dalarnas län ska redovisa hur myndigheten har bidragit till att effektivisera arbetet med omarrondering i Dalarnas län.
- Med regionala insatser stödja det nationella skogsprogrammets vision och målen för de fem fokusområdena i det nationella skogsprogrammets strategi.
- Verka för att minska kostnaden per stödkrona i förvaltning och kontroll samt effektivisera och förenkla för företag och myndigheter.
- Genomförandet av Landsbygdsprogrammet 2014 - 2020
- Bistå Regeringskansliet och Jordbruksverket i arbetet med EU:s gemensamma jordbrukspolitik 2021 - 2027 och den framtagandet av en nationell strategisk plan för denna.
- Länsstyrelserna ska redogöra för och bedöma hur de har bidragit till målen för den nationella livsmedelsstrategin.
- Länsstyrelsen ska redovisa hur arbetet med förvaltningsverktyget fortskrider och redovisa skadenivån för respektive sameby.
- Länsstyrelsens ska i arbetet med fiske arbeta strategiskt med restaurering och vägledning utifrån de insatser som ger störst miljönytta och verka för en hållbar, ekosystembaserad fiskeförvaltning där vi värnar om våra naturliga fiskbestånd.
- Länsstyrelsens mål med fiskefrågor är att arbeta strategiskt med restaurering och vägledning utifrån de insatser som ger störst miljönytta och att arbeta för en hållbar, ekosystembaserad fiskeförvaltning där vi värnar om våra naturliga fiskbestånd.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Arbetet bedrivs genom processerna tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, förvaltning och skydd samt samverkan, samordning och kunskapsfrämjande.

Verksamhetens resultat

Omarrondering

Länsstyrelsen i Dalarnas län har arbetat med omarrondering genom det nya arbetssättet som utarbetades inom regeringsuppdraget 2017. Dessutom har samverkan skett med Skogsstyrelsen, Lantmäteriet, näringsliv och politiker för att utveckla omarronderingsprocessen.

Regionalt skogsprogram

Det regionala skogsprogrammet är ramen för verksamheten och sträcker sig fram till år 2030. Verksamheten leds och styrs av Länsstyrelsen i Dalarnas län i samverkan med Skogsstyrelsen och region Dalarna.

Landsbygdsprogrammet 2020 - 2021

Länsstyrelsen har under året arbetat med målet att, förutom handläggning av innevarande års stödansökningar, även handlägga och besluta om kvarvarande slututbetalningar för jordbrukarstöden år 2015–2019.

Bidra till att uppfylla målen för den nationella livsmedelsstrategin

Den nationella livsmedelsstrategin med sikte mot år 2030 är den första svenska livsmedelsstrategin som omfattar hela livsmedelskedjan. En långsiktig strategi som ska bidra till att potentialen för hela livsmedelskedjan nyttjas fullt ut.

Dalarnas livsmedelsstrategi

Dalarnas livsmedelsstrategi utgår från den nationella strategin som syftar till en ökad och hållbar produktion av mat som kan leda till fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt ge konsumenter, oavsett bakgrund, bättre förutsättningar att göra medvetna val.

Arbetet med förvaltningsverktyget

Arbetet har under 2020 skett i samråd med Idre nya sameby.

Fiskeförvaltning

Länsstyrelsen arbetar utifrån avrinningsområdesperspektiv och prioriterar våra insatser utifrån den tidsplan som finns i arbetet med den nationella planen för omprövning av vattenkraft.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Areella näringar (60–62)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	12,5	14,2	14,6
Årsarbetskrafter kvinnor	19,1	20,7	22,5
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	7 887	7 825	7 405
Antal beslutade ärenden	7 488	8 039	7 130
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2 637	2 161	1 313
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	36 685	39 580	40 065
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	16 941	18 614	19 993
- varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	213	888	1 678

LÄNSSTYRELSEN I DALARNAS LÄN ÅRSREDOVISNING 2020

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Areella näringar (60–62)			
<i>varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	9 959	9 864	8 944
<i>varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH</i>	1 022	649	465
<i>varav OH</i>	8 550	9 564	8 985
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	619	43	263

Antalet årsarbetskrafter har minskat med 3,3 årsarbeten det beror i huvudsak på att resurser förts över till 2801 och 601.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Utbetalt belopp gårdsstöd för respektive stödår (tkr)	Jordbruksverket	80 809	83 271	79 848
Utbetalt belopp (eko + omst) för respektive stödår (tkr)	Jordbruksverket	22 759	20 970	18 219
Utbetalat företagsstöd för ökad konkurrenskraft (tkr)	BLIS ¹⁾	7 727	19 449	12 554
Antal yrkesfiskare	Licensregister ²⁾	0	0	0
Antal förordnade fisketillsynspersoner.	Fisketillsynspersonregister	523	641	568
Beviljad finansiering till externa bidragsmottagare för fiskevårdsåtgärder (tkr)	Agresso ⁴⁾	2 428	642	721
Beviljad finansiering till egna insatser för fiskevårdsåtgärder (tkr)	Agresso ⁴⁾	1 526	332	520
Antal vattenbruk/odlingar	Fiskodlingsregister ⁵⁾	14	14	14
Tillsyn och kontroll				
Antal SAM-ansökningar för jordbrukarstöd (samordnad ansökan om jordbruksstöd)	Jorden ⁶⁾	1801	1798	1841
Antalet tillsynstimmar av fisketillsynspersoner	Redovisning från fisketillsynspersoner	0	0	0
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Antal rådgivningar inom Greppa Näringen	Jordbruksverkets statistik	22	44	55

1) Jordbruksverkets system – BLIS

2) Havs- och vattenmyndighetens register

3) Länsstyrelsens register

4) Ekonomisystem, Länsstyrelsen

5) Jordbruksverkets register

6) Jordbruksverkets system

Införandet av en ny jordbrukspolitik har dragit ut på tiden. Det har i förhållande till tidigare programperiod medfört kostnadsökningar för den del av verksamhetskostnaderna inom lantbruk och landsbygd som utgörs av administrationen av Landsbygdsprogrammet och direktstöden. Ökad komplexitet i stödsystemet samt behovet av hårda prioriteringar i Jordbruksverkets utveckling av IT-systemen har under innevarande programperiod inneburit en ökad resursåtgång i Länsstyrelsens handläggnings- och kontrollarbete inom både jordbruksstöd och landsbygdsstöd. Även om länsstyrelserna under 2020 fått ett mer utvecklat IT-system för

handläggningen har vissa moment varit tvungna att hanteras manuellt utanför IT-systemet vilket varit resurskrävande.

Länsstyrelsen i Dalarnas län tog 2020 emot 1801 SAM-ansökningar. En SAM-ansökan består vanligtvis av ansökan om olika stödformer och betalas ut i flera omgångar. Det medför att en enskild SAM-ansökan genererar flera beslut. Inför 2020 kvarstod delar av handläggningen från 2015, 2016, 2017, 2018 och 2019 års jordbrukarstödsansökningar vilket inneburit ökade kostnader. Under 2020 har Länsstyrelsen fattat ca 6000 beslut i Jordbruksverkets IT -system Jorden och ca 40 beslut i Jordbruksverkets äldre system Ararat. Alla dessa ärenden och beslut ingår inte i tabellen ovan.

Under senare delen av 2020 har Jordbruksverket öppnat upp funktionalitet i IT-systemet för att göra återkrav för tidigare felaktiga utbetalningar. Detta resurskrävande arbete för stödår 2015 till 2019 har påbörjats under november. 37 ärenden för direktstöden har utretts under året vilket resulterat i 1 återkrav. Dessa återkravsärenden ingår heller inte i tabellen ovan.

Den höga utgående ärendebalansen för jordbrukarstöden beror till stor del på att Jordbruksverkets IT-system ännu inte är helt färdigbyggda.

Länsstyrelsen har tolkat indikatorn om tillsynstimmar utifrån att den omfattar statens allmänna vatten, hav, kust och de stora sjöarna. I Dalarna saknas sådana vatten varför tillsynstimmarna blir noll. Däremot finns det naturreservat, där det ingår vatten som är statens ansvar, och där utövar Länsstyrelsen tillsyn, cirka 150 – 200 timmar varje år. Därutöver utförs en del tillsyn i reservaten av fiskevårdsområdesföreningar. Dessa timmar registreras inte av länsstyrelsen.

Den stora ökningen av beviljad finansiering till externa bidrag och egna fiskevårdsåtgärder till 2020 beror på ökad finansiering från Havs- och vattenmyndigheten gällande LOVA-medel och förstärkt arbete med vägledning, tillsyn, prövning och omprövning av vattenverksamheter samt restaurering och biologisk återställning. Förutom möjligheten att finansiera fler externa projekt har en större personalstyrka medfört att fler interna projekt genomförts.

Prestationer och effekter

Omarrondering

Arbetet med omarrondering har effektiviserats genom utveckling av förarbetena inför omarrondering i samverkan med Lantmäteriet och Skogsstyrelsen. En långsiktig plan för omarronderingsverksamheten har tagits fram. Landshövdingen och generaldirektörerna för Lantmäteriet och Skogsstyrelsen har genomfört ett möte med dialog kring fortsatt samverkan.

Pågående förarbete har fortlöpt med kontinuerlig dialog med markägare såväl vid markägarmöten som vid enskilda samtal. Seminarium om det nya arbetssättet har genomförts för utveckling av verksamheten och information till berörda i näringslivet och intresseorganisationer.

För att kunna fortsätta arbetet med omarrondering krävs en långsiktig stärkt finansiering. Under året har dialog förts med näringsliv och politiker. Det har resulterat i en skrivelse från näringslivet till regeringen, näringsdepartementet och finansdepartementet som belyser vikten av omarrondering för Dalarnas utveckling.

Regionalt skogsprogram

Länsstyrelsen i Dalarnas län har inför arbetet med handlingsplanen byggt upp en ny referensgrupp omfattande ett 20-tal personer, med deltagande från hela Dalarnas skogssektor. Ett par digitala möten har genomförts för att samla denna grupp och påbörja det gemensamma arbetet med konkreta åtgärder i en

handlingsplan. Vidare har en ny styrgrupp formerats och en operativ projektgrupp bildats, för att få ökad kraft i genomförandet av handlingsplanen samt för att säkra verksamheten på längre sikt. Genom dessa grupper kan olika intressen och synsätt mötas för att gemensamt ta sig an olika frågor – frågor där man ibland kan ha vitt skilda utgångspunkter.

Under år 2020 har Länsstyrelsen tagit fram en översiktlig handlingsplan som underlag för åtgärder under åren 2021 – 2025. Arbetet med kompetensförsörjning och jämställdhet har påbörjats i form av föreläsningar i samarbete med Mittuniversitetet i Sundsvall.

Landsbygdsprogrammet 2020 – 2021

Införandet av en ny jordbrukspolitik har dragit ut på tiden och medfört kostnadsökningar för den del av verksamhetskostnaderna inom lantbruk och landsbygd som utgörs av administrationen av Landsbygdsprogrammet och direktstöden. Ökad komplexitet i stödsystemet samt behovet av hårda prioriteringar i Jordbruksverkets utveckling av IT-systemen har inneburit en ökad resursåtgång i Länsstyrelsens handläggnings- och kontrollarbete inom både jordbruksstöd och landsbygdsstöd. Länsstyrelserna har haft en ackumulerad ärendebalans från programmets start för ansökningar och denna har ökat under år 2020, då nya ansökningar kommer in men handläggningen står still i avvaktan på tilldelning av medel på nationell nivå. Hanteringen av stöd till rovdjursavvisande stängsel har dock fortgått under året.

Det saknas fortfarande ett fungerande IT-stöd för vissa delar av handläggningen, trots att nya funktioner har tillkommit. Buggar i systemet gör också att ärenden fastnar. Det innebär att vissa arbetsmoment måste göras manuellt, vilket är resurskrävande. Genom nya arbetssätt har arbetet med framförallt stöd till ekologisk odling, betesmarker och slåtterängar effektiviserats. Dessutom har kontrollfrekvenserna höjts. Kontrollen av jordbrukarstöd har genomförts i enlighet med SUSS-planen.

Länsstyrelsen har under året arbetat med att verksamheten ska bli effektivare och att vi förenklar för företag och myndigheter. Som ett led i detta har Länsstyrelsen 2020 haft support till lantbrukare vid ansökan om jordbrukarstöd (SAM-ansökan) via SAM-internet, läs mer sidan 19. De administrativa utgifterna har minskat jämfört med 2019. Vi arbetar även med att stöden i så stor utsträckning som möjligt ska kunna betalas ut så tidigt som regelverket tillåter och vi kan, som ett resultat av detta, se en minskning av andelen fel i stödhanteringen år 2020.

Vi har fått in fler begäran om utbetalningar av landsbygdsstöd under året eftersom det är många börjar bli klara med sina projekt och investeringar. Ansökningar om förlängning av stöd inom Landsbygdsprogrammet har under årets andra hälft ökat som en följd av pandemin. Länsstyrelserna har under året 2020 haft medelsbrist för ansökningar i nära nog samtliga delbudgetar i programmet och få beslut har kunnat fattas. Nya ansökningar kommer in och ackumuleras vilket visar sig i långa handläggningstider, räknat från ansökningstidpunkten. Under 2020 har ärendebalanser byggts upp i väntan på besked om nya budgetar för övergångsåren 2021–2022 och det kommer att få effekter på målen för handläggningstid även under 2021.

Under året har arbetet med jordbrukarstöd följt de uppsatta målen i styr- och uppföljningssystemet gällande både kontroll och handläggning. Antalet delutbetalningar av miljöersättningar och ersättningar för ekologisk produktion låg i oktober på 76 procent, där målet i SUSS-planen var 70 procent. Slututbetalningar av kompensationsstödet nådde 89 procent där målet är 90 procent. Direktstödsutbetalningarna nådde det uppsatta målet på 95 procent endast för nötkreatursstödet. För direktstöden låg utbetalningarna på mellan 75 och 93 procent. Slututbetalningar av kompensationsstödet nådde 90 procent där målet är 90 procent. Slututbetalningar av miljöersättningar och ersättningar för ekologisk produktion låg på 38 procent där målet är 90 procent.

Under året har träffar hållits med kontrollanter av jordbrukarstöd tillsammans med Gävleborg, Jämtland, Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten för erfarenhetsutbyte och samsynsdiskussioner. Länsstyrelsen har deltagit vid Jordbruksverkets kontrollsamordnar- och stödsamordnarkonferens samt i Jordbruksverkets arbetsgrupp om Sentinel, en metod för att med satellitbilder göra bedömningar av behov av efterkontroll. Länsstyrelsen har testat och utvärderat metoden, för att se om det är möjligt att på det sättet bedöma växtlighet på ytor.

Dalarnas Livsmedelsstrategi

Länsstyrelsen driver genom projektet ”Stärkt livsmedelskedja i Dalarna” sker det strategiska arbetet med att driva processen Dalarnas livsmedelsstrategi. Målet med den nationella livsmedelsstrategin är att livsmedelsproduktionen ska öka till år 2030 och det ska ske samtidigt som relevanta miljömål nås. Genom att rikta in arbetet i projektet på två strategiska områden, initiera ett kluster samt skapa ett kompetenscentrum, skapas bättre förutsättningar för livsmedelsföretagande i länet. Under året har många utbildningar genomförts mot flera olika delar av livsmedelskedjan.

En rapport som kartlägger livsmedelskedjan i Dalarna har tagits fram och är en del i den kommuntorné som inletts under året med stopp i alla länets kommuner.

Inom delprojektet ”Offentlig Gastronomi i Dalarna” har över 400 måltidsbiträden utbildats och ett arbete med att ta fram en länsgemensam mall för kostpolicy för kommunerna arbetats fram.

Delprojektet ”FRODA” som drivs av Dalarna Science Park har arbetat med kartläggning av livsmedelskedjan. Intervjuundersökningar har gjorts med bryggerier och fiskbranschen i Dalarna. Fem livsmedelsföretag ingår i ett utvecklingsprogram med Dalarna Science Park och KRINOVA. Två livsmedelsföretag deltar i Dalarna Science Parks företagsinkubator och utöver det har FRODA kontakt med ett flertal livsmedelsföretag där FRODAs uppgift ofta handlar om att bidra med råd eller att lotsa vidare till rätt kompetenser eller nätverk.

Aktiviteterna och processerna som startats upp bidrar till målen om att initiera ett kluster och för att öka produktionen av livsmedel i Dalarna. Flera nya nätverk med livsmedelsförädlare, myndigheter och andra aktörer har startats och exempelvis skapat samarbeten mellan Arbetsförmedling och livsmedelsförädlare i Dalarna.

Greppa Näringen erbjuder kostnadsfri rådgivning till lantbrukare med målen att minska utsläppet av klimatgaser, minskad övergödning och en säker användning av växtskyddsmedel. Under år 2020 har Länsstyrelsen upphandlat resurser för rådgivning och 22 rådgivningstillfällen genomförts inom Greppa Näringen.

Under år 2020 har olika kurser inom Greppa näringen samt Nya jobb genomförts. Kurserna inom Greppa näringen hade fokus på jordhälsa, ogräshantering samt betydelsen av dränering av åkermark. Kursen inom Nya jobb fokuserade på lokala äppelsorter från Dalarna och Gävleborg samt hur ett mindre musteri kan byggas upp och fungera. Kursen genomfördes i samarbete med Gävleborgs länsstyrelse. Genom kurserna har kunskapen höjts hos deltagarna vilket förhoppningsvis blir en bidragande faktor i länets arbete att nå miljömålen och uppfylla livsmedelsstrategin.

Länsstyrelsen bedriver projekt för kompetensutveckling och rådgivning till lantbrukare om natur- och kulturvärden i odlingslandskapet. Projekten syftar till att miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv kan nås. Projekten bidrar även till att målen i livsmedelsstrategin uppfylls. Under år 2020 har åtta kurser arrangerats. Fokus har legat på att få fler välhävdade slätterängar. Länsstyrelsen har även erbjudit enskild rådgivning om bland annat restaurering av igenväxta betesmarker och handledning i

lieslipning. Länsstyrelsens betesförmedling förmedlar kontakt mellan djurägare som söker betesmark och markägare som saknar djur.

Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken

Information har under året skickats till 250 nyregistrerade dödsbon och till 25 äldre dödsbon. Nyregistrerade dödsbon avvecklar i stort sitt fastighetsinnehav enligt regelverket, men det återstår fortfarande en stor mängd äldre dödsbon med oklara ägarförhållanden som kräver stora resurser att utreda och i många av dessa fall saknas ekonomiskt incitament då fastigheterna ofta är små med låga taxeringsvärden.

Arbetet med förvaltningsverktyget

Länsstyrelsen i Dalarnas län arbetar med toleransverktyget i samråd med länets enda sameby, Idre nya sameby. Viltförvaltningsdelegationen för länet har under året behandlat rennäringens frågor, gynnsam bevarandestatus för stora rovdjur och toleransnivåer. Rennäringens frågor har tagits upp under året bland annat i samband med licensjakt på björn och lo.

Länsstyrelsen kan inte redovisa förlustsiffror för år 2020 då Idre nya sameby inte inkommit med dem. Under året har Länsstyrelsen deltagit vid ett av Sametinget anordnat möte angående den nya beräkningsmodellen. Vi ingår utöver det i den arbetsgrupp som tillsammans med Naturvårdsverket arbetar fram en ny vägledning för toleransnivåarbetet. Genom dessa samarbeten har vi skapat en gemensam syn över länsgränserna.

Länsstyrelsen samverkar löpande med länsstyrelserna i norra förvaltningsområdet för att exempelvis ta fram nya riktlinjer för skydds jakt i renbetesområdet. Riktlinjerna ska användas parallellt med toleransnivåverktyget och förvaltningsplanen för renskötselområdet och ger rennäringen samma villkor oavsett län.

Fiskeförvaltning

Då den nationella tilldelningen av medel för arbetet varierar kraftigt, arbetar vi med att ställa om vårt arbetssätt så att vi förbereder flera olika projekt som sedan kan driftsättas beroende på vilken typ av finansiering vi får eller har möjlighet att söka. Dalarna är ett geografiskt stort län och för att stimulera lokala åtgärder och därmed öka åtgärdstakten prioriterar vi rådgivning till kommuner och fiskevårdsområdesföreningar. Genom information om bidrag och kunskapsförmedling är förhoppningen att fler akvatiska livsmiljöer blir restaurerade i länet. Och genom att Länsstyrelsen strävar efter att samordna insatser inom olika sakområden som exempelvis restaurering/fiskeförvaltning och arbetet med den nationella planen för vattenkraft förväntar vi oss att uppnå större miljönytta än vad enskilda insatser skulle åstadkomma.

En effekt som Länsstyrelsen bedömer beror på utökat fokus på rådgivning och stöd är att antal kommuner som söker medel och genomför lokala åtgärder ökar för varje år i länet.

Pilotprojekt i Rotälven

Länsstyrelsen har i samarbete med Älvdalens fiskevårdsområdesförening genomfört en restaurering av en sträcka i Rotälven. Rotälven är en relativt stor älv och är kraftigt påverkad sedan flottningen. Då det inte genomförts några liknade projekt i Sverige testades metodiken under året och utvärderades noggrant med hjälp av en referensgrupp. Projektet bedöms som mycket lyckat och lärrikt och ytterligare insatser planeras under 2021.

Övriga restaureringsprojekt

Samarbetet i nedre Dalälven inom projektet "Fiskevård i nedre Dalälvsområdet" har fortsatt under år 2020. Länsstyrelsen har främst haft en rådgivande roll i syfte att utbilda och inspirera fiskevårdsområdesföreningarna från Säter till Älvkarleby gällande fiskevård och fiskvårdande åtgärder.

Länsstyrelsen har stöttat fiskevårdsområdesföreningarna i att ta fram ett upphandlingsunderlag för att genomföra restaureringsåtgärder i området.

Länsstyrelsen har även haft en rådgivande funktion i andra projekt i länet som genomförts av bland annat Malung-Sälens och Orsa kommun i Stora Tandån respektive Oreälven. Länets fiskevårdsområdesföreningar har genomfört insatser i Gryvlan och Norrboån med hjälp av bidragsmedel.

Siljans biflöden, som är en av de provningsgrupper som ska provas för moderna miljövillkor tidigast i länet, har inventerats med avseende på natur- och kulturmiljöer. Insatsen syftar till att förbereda åtgärder i området. Bidrag har även delats ut till fiskevårdsområdesföreningar för att utreda åtgärdsalternativ för fria vandringsvägar vid dammar som inte ingår i Nationella planen för vattenkraft.

Siljansöringen

Länsstyrelsens arbete med att besvara och stärka den hotade fiskstammen Siljansöring har fortsatt under året. Tillsammans med Sveriges lantbruksuniversitet i Umeå har olika stadier av öringens livscykel studerats för att genom mer kunskap nå bättre framgång i yngelutsättningar och restaureringsprojekt. Kunskapen kommer att vara till stor nytta i arbetet med att optimera de vandringsvägar som ska konstrueras i Österdalälven och även för att identifiera vilka andra insatser som behövs för att få största möjliga miljönytta av kommande åtgärder.

Utbildning av fisketillsyningsmän

Under år 2020 har sedan cirka 150 personer utbildats av Länsstyrelsen utbildade kursledare. Det omfattar både fortbildning och grundutbildning. På grund av covid-19 har digitala distansutbildningar genomförts vid ett flertal tillfällen.

Resultatbedömning

Omarrondering

Resultatet för omarronderingsverksamheten är utmärkt. Markägarnas inställning till omarrondering har utvecklats i positiv riktning under året, vilket visar sig i Lantmäteriets opinionsprovning.

Resultatet av samverkan med övriga berörda myndigheter visar på ett gemensamt utvecklingsbehov. Vi har tillsammans sett att såväl ekonomiska som praktiska förutsättningar för omarrondering behöver förtydligas så att osäkerheten minskar för både markägare och oss myndigheter.

Regionalt skogsprogram

Resultatet visar att verksamheten har utvecklingsbehov. Förberedelser har genomförts, men konkreta åtgärder har fått skjutas framåt i tiden på grund av bland annat pandemin.

Trenden är positiv då berörda parter nu är väl förberedda på att genomföra konkreta åtgärder.

Landsbygdsprogrammet 2020 - 2021

Länsstyrelsens bedömning är att resultatet är gott, trenden är positiv med fortsatt efterfrågan. Produktionsvärdet i livsmedelskedjan har ökat de senaste tio åren, vilket är i linje med målet fastlagt i den regionala livsmedelsstrategin.

Arbetet med förvaltningsverktyget

Länsstyrelsen bedömer att resultatet av arbetet är gott. Länsstyrelsen har genom dialog och samarbete med länets sameby samt med länsstyrelserna i norra Sverige arbetat för att nå målet om en hållbar rennäring. Trenden är oförändrad jämfört med tidigare år.

Fiskeförvaltning

Resultatet av årets arbete bedöms som utmärkt då Länsstyrelsen ligger i framkant för att utveckla arbetet kring våra skyddsvärda fiskstammar och metodik för restaureringsinsatser. Utvecklingen av restaureringsarbetet i länet är positiv och fler åtgärdsprojekt genomförs, både i Länsstyrelsens regi och av externa aktörer, vilket även kan utläsas i den ökning av finansiering av fiskevårdande åtgärder som redovisas för 2020.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
<ul style="list-style-type: none"> • 3§ p 12–14 	<ul style="list-style-type: none"> • 1A13-1A14 • 3B17 	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Vid varje länsstyrelse ska det finnas en särskild samordningsfunktion för ANDT-frågor. Arbetet utgår från den nationella strategin. Liksom med frågor som är kopplade till social hållbarhet

Länsstyrelserna arbetar enligt förordning (2016:1258) om regional samordning inom det brottsförebyggande området.

Länsstyrelsen arbetar inom ansvarsområdet integration med bland annat mottagandefrågor för nyanlända och ensamkommande barn. Länsstyrelsen ska verka för att det finns en beredskap och kapacitet i länets kommuner för att nå en långsiktig hållbarhet och kvalitet i mottagandet. Inom ramen för integrationsarbetet beviljas även projektmedel till insatser som syftar till att främja beredskap och kapacitet.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Arbetet bedrivs genom tillsyn och kontroll, samverkan, samordning och kunskapsfrämjande.

Verksamhetens resultat

FAS och ANDTS

Länsstyrelsen har under året fortsatt och ytterligare fördjupat samverkan inom FAS (förebyggande arbete i samverkan). Även inom ramen för det förebyggande arbetet kring alkohol, narkotika, droger, tobak och spel (ANDTS) och folkhälsoarbetet har samverkan förstärkts under året.

Genom intern samverkan mellan olika uppdrag (Friluftsliv, ANDTS och Funkis/Barns Rätt) har ett arbete startat kring en "Aktiv fritid för alla".

Arbete mot våld

När det gäller Mäns våld mot kvinnor och Våld i nära relationer har Länsstyrelsen under året arbetat med aktiviteter som är kopplade till den regionala handlingsplanen med särskilt fokus på våldsutsatta barn.

Mänskliga rättigheter och Barnrätt

Länsstyrelsen har valt att arbeta med kompetensutveckling främst avseende att sprida kunskap om FN:s konvention för barnrättigheter och om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning med främsta fokus på barn.

Föräldraskapsstöd

Länsstyrelsen arbetar för att föräldrar ska ses som en resurs i arbetet med att främja god hälsa hos barn och unga samt att föräldraskapsstöd ses som ett verktyg i detta arbete.

Integration

När det gäller Integration innebär ett minskat mottagande mindre resurser för kommunernas arbete vilket medför ökat behov av integrations-strategier och en samordning mellan kommunerna, för att skapa ekonomiska och pedagogiska förutsättningar.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Folkhälsa, Jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	2,9	2,7	3,7
Årsarbetskrafter kvinnor	6,8	8,5	9,1
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	128	84	115
Antal beslutade ärenden	39	89	62
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	19	3	6
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	14 092	16 321	15 176
varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	2 492	3 863	4 157
varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	8 623	8 936	7 793
varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
varav OH	2 977	3 522	3 226
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	15 962	6 315	8 300

Antalet anställda minskat med 1,5 årsarbetskrafter och verksamhetskostnaderna med 2 229 tkr under 2020 motsvarande en tjänst vilket beror på minskade anslag.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Antal kommuner, myndigheter och andra aktörer som tagit del länsstyrelsens främjande insatser för jämställdhetsintegration	Egen dokumentation	100%	100%	-
Andel av länets kommuner som deltagit i minst två kunskapspridande event om forskning och konventionsefterlevnad	Egen dokumentation	100%	-	-

Samtliga kommuner har deltagit inom ramen för särskilda insatser för jämställdhet. Deltagande i konventionsefterlevnad har flera aktiviteter arrangerats och även om samtliga kommuner inte deltagit vid samtliga tillfällen har man deltagit vid minst två tillfällen.

Prestationer och effekter

FAS och ANDTS

Länsstyrelsen har under året fortsatt och ytterligare fördjupat samverkan inom FAS (förebyggande arbete i samverkan), en intern samverkan mellan i första hand ANDTS-uppdraget (alkohol, narkotika, doping, tobak, spelförebyggande), det brottsförebyggande uppdraget och arbetet med sociala risker (med ett barnrätts och

föräldraperspektiv på aktiviteterna). Inom ramen för FAS bedrivs kontinuerligt ett regionalt lägesbilsarbete som syftar till att öka kunskapen om brott, ordningsstörningar och andra sociala risker på lokal och regional nivå. Länsstyrelsen har under året, genom ovan nämnda samverkan, erhållit en ökad kunskap om kommunernas situation gällande sociala risker utifrån lägesbilderna.

Vanligtvis ordnar FAS-nätverket fyra årliga regionala konferenser kopplat till aktuella problemområden i kommunerna. År 2020 ställdes vårens konferenser in till följd av pandemin, varför endast två FAS-konferenser arrangerades. En av konferenserna lyfte vikten av att arbeta med risk- och skyddsfaktor rörande unga, den andra var på temat ”Hög och störande musik från fordon”, något många kommuner i länet har stora utmaningar med. Konferenserna har gett FAS-nätverket en samlad bild av kunskapsläget som i sin tur möjliggjort en ökad samverkan.

Inom ramen för ANDTS-förebyggande arbete och folkhälsoarbete har samverkan med Region Dalarna förstärkts under året genom flertalet processer och samverkansdagar. Detta har resulterat i en ökad förståelse för varandras uppdrag och diskussioner har inletts kring framtida samverkansprojekt. I samverkan med Dalarnas idrottsförbund genomfördes en digital föreläsning om doping där närmare 1000 elever och lärare på skolor runt om i Dalarna deltog.

Tillsyn av alkohol och tobak

Länsstyrelsen har under året gjort tillsyn av 10 kommuners alkohol- och tobaksverksamhet samt inre tillsyn av inskickade beslut och utredningar i ett 40-tal ärenden. Länsstyrelsen har bjudit in till nätverksträffar, konferenser och utbildningar under året och vi ser ett behov av ökat stöd och fortsatta utbildningsinsatser till kommunerna.

Ett resultat av vår tillsyn är att kommunerna får en rättssäker tillståndsgivning och tillsyn enligt alkohol- och tobakslagen (lag om tobak och liknande produkter).

Vi ser effekter av vårt arbete. En effekt är att kommunerna tack vare tillsynen får ökad kunskap samt även ser behovet av resurser för att utföra arbetsuppgifter enligt alkohol- och tobakslagen.

Friluftsliv

Genom intern samverkan mellan olika uppdrag (Friluftsliv, ANDTS och Funkis/BR) startades ett arbete kring ”Aktiv fritid för alla” och genomförde ett kunskapshöjande webinarium för aktörer i länet kring barn och deras levnadsvillkor. På konferensen deltog beslutsfattare, utvecklingsledare, strateger, handläggare samt representanter från funktionsrättsrörelsen.

Inom Friluftslivs-uppdraget lyftes också råd och information kring friluftsliv gentemot aktörer och allmänhet som en del i utmaningen kring covid-19.

Arbete mot våld

Den regionala samverkan sker huvudsakligen genom den strategiska länsgruppen mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer som Länsstyrelsen sammankallar fyra gånger om året.

För att förbättra dialog med regionala samverkans- och stödstrukturer för socialtjänst och närliggande hälso- och sjukvård (RSS) har länsstyrelsen haft återkommande dialogmöten med utvecklingsledare för kvinnofrid på Region Dalarna. Denna samverkan sker inom ramen för Sveriges kommuner och regioner (SKR):s Kvinnofridssatsning som är ett projekt för att stärka kommunernas arbete med mäns våld mot kvinnor. Det finns goda förhoppningar att samarbete med regionen ska fortsätta nästa år även om SKR:s projektet inom Kvinnofridssatsning avslutas vid årsskiftet.

Ett resultat av Länsstyrelsens arbete är att vi medfinansierar projektet ”Förstärkt Barnhus Dalarna”, som är ett samarbetsprojekt med Borlänge kommun och Barnhus Dalarna som tar fram och förankrar förslag på en

läns gemensam funktion och arbetsstruktur för kommunernas arbete med barn och unga upp till 19 år som utsatts, eller riskerar att utsättas för, hedersrelaterat våld eller prostitution/människohandel för sexuella ändamål. Länsstyrelsen är med i styrgruppen för projektet samt i en arbetsgrupp för barnahusverksamheter. Förhoppningen är att det ska leda till en ökad samverkan mellan olika verksamheter inom socialnämnden och säkerställa den praktiska tillämpningen av barns rättigheter i våldsärenden.

Mänskliga rättigheter och Barnrätt

För att de nationella målen inom olika politikområden ska nås är insatser som bidrar till att barnkonventionen tillämpas och förverkligas en viktig del i Länsstyrelsens grundläggande arbete.

Under det gångna året har Länsstyrelsen arbetat med kompetensutveckling främst avseende att sprida kunskap om FN:s konvention för barnrättigheter. Detta har skett genom kompetenshöjande insatser inom bland annat FAS, samverkan med projektet "Hela Dalarna cyklar 2.0" och i uppdrag kring friluftsliv, funktionshinder och föräldraskapsstöd. I den mån det är möjligt integrerar Länsstyrelsens medarbetare ett barnperspektiv i både beslut och övrigt arbete.

Länsstyrelsens utbildningar riktade till socialtjänsten kring stöd till barn som utsatts och eller har bevittnat våld har varit mycket uppskattade och efterfrågan är fortsatt stor. Bedömningen grundar sig på de utvärderingar som görs i samband med utbildningar och den återkoppling vi får av enskilda deltagare samt på möten i det regionala nätverket mot våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor.

Alla femton kommuner i länet har utbildat personal i metoden "Efter Barnförhöret" som är en arbetsmodell för att ge stöd och information till barn och föräldrar vid misstanke om barnmisshandel. Effekten är ökad kunskap hos yrkesverksamma för att bemöta och ge bättre stöd till våldsutsatta barn.

Funktionshinderspolitiken

Under det gångna året har Länsstyrelsen arbetat med kompetensutveckling främst avseende att sprida kunskap om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och med främsta fokus på barn.

Föräldraskapsstöd

Länsstyrelsen har genom samverkan med andra sakområden på Länsstyrelsen såväl som nyckelaktörer i länet, offentliga och ideella, arbetat för att föräldrar ska ses som en resurs i arbetet med att främja god hälsa hos barn och unga samt att föräldraskapsstöd ses som ett verktyg i detta arbete. Arbetet i länet sker i enlighet med den handlingsplan som tagits fram med utgångspunkt i den nationella strategin. Länsstyrelsen har också spridit information om vad som är på gång inom sakområdet bland annat genom det föräldraskapsstödsnätverk som Länsstyrelsen samordnar i länet.

Integration

Länsstyrelsen ser ökad samverkan med, och stärkt stöd till, kommuner och civilsamhälle, ökad samverkan med Migrationsverket och över länsgränsen samt ökad dialog och transparens i kommundialogen inför omfördelningen av länsstäl. Länsstyrelsen har tydligt identifierat kopplingar till de sociala och ekonomiska dimensionerna i Agenda 2030 och ser synergier mellan uppdragen för integration och Länsstyrelsens övriga uppdrag inom social hållbarhet. Länsstyrelsen strävar efter ett ökat samarbete för att stärka kopplingen forskning/vetenskap och våra uppdrag.

Externt har samverkan prioriterats genom att

- en kommundialog har förts inför omfördelning av länsstäl
- ett kommunprojekt genomförts kring boendesamverkan för HVB-hem

- ett resursnätverk för ensam kommande barn skapats tillsammans med länsstyrelserna i Örebro och Värmlands län samt intresserade kommuner, civilsamhälle och Migrationsverket
- kvotfrågan har prioriterats och det har lett till utökat samråd med Migrationsverket tillsammans med Länsstyrelsen i Gävleborg.
- ett digitalt utbyte av erfarenheter för genomförare av TIA-projekt har anordnats

Ett minskat mottagande medför lägre underlag och mindre resurser för kommunernas arbete och motverkar långsiktigheten i beredskap och kapacitet. En konsekvens av detta är bland annat utmaningar i SO-undervisningen i länet. Covid-läget ökar behovet av digitalisering, som i sin tur kan medföra samhällsmässigt utanförskap. Tillsammans med minskade språkgrupper leder det till ökat behov av samordning mellan kommunerna, för att skapa ekonomiska och pedagogiska förutsättningar.

Frågan om återvändande spelar fortsatt en allt större roll i arbetet och har dessutom antagit en annan karaktär under corona-pandemin. Då avvísningar inte kan verkställas ökar risken för skuggtillvaro, prostitution och människohandel. Bostadsfrågan är komplex i länet, några Dala-kommuner har stora problem med social dumpning, medan andra kommuner har bostadsbrist och tomma öronmärkta bostäder för nyanlända, en prioritering som försvinner när mottagandet minskar. Detta påverkar beredskapen och kapaciteten. Kommunerna efterlyser därför målbilder och stöd för att skapa egna integrationsstrategier och söker både regionalt och nationellt stöd. Samordning behövs för effektivare resursanvändning och för att skapa resiliens i de stora variationerna i mottagandet. Det finns också behov av ökade möjligheter till länsöverskridande samverkan där omfördelningsregler hindrar.

Jämställdhet

Samtliga kommuner har deltagit inom ramen för särskilda insatser för jämställdhet. Jämställdhetsintegrering i vidare perspektiv har inte prioriterats under år 2020, eftersom det var högt prioriterat år 2019 och Länsstyrelsen bedömer att arbetet under år 2019 även gav en god effekt under år 2020.

Resultat av förstärkt intern samverkan

Arbetet inom området folkhälsa, jämställdhet och integration bedrivs framförallt inom Länsstyrelsens enhet för Agenda 2030 och här kopplas våra uppdrag inom området samman och integreras med målen i Agenda 2030. Framför allt inom de sociala och ekonomiska dimensionerna, exempelvis har fördelningen av statsmedel inom §37 och 37 a, samt TIA processats mot bakgrund av samtliga uppdrag inom integration, länets utmaningar och flera aspekter av den sociala dimensionen av Agenda 2030. Ett par konkreta resultat av detta är att Ludvika kommun beviljats medel för att, i samverkan med flera andra kommuner, arbeta för att hitta gemensamma metoder, tekniker och handledare inom SO-undervisningen och att Sätters kommun har beviljats medel för ett projekt där arbete i kommunens regi används som redskap för språkinläring. Sätters kommun har under året slutfört ett liknande projekt som lett till att fyra av fem deltagare i projektet fått arbete.

Resultatbedömning

Resultatet bedöms som gott eftersom fokus har varit att höja kunskapsnivån i länet. Pandemin har medfört att nya metoder för samverkan och kompetensspridning tagits fram som kommer att ge en positiv utveckling för området.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
	<ul style="list-style-type: none"> • 3E4 	<ul style="list-style-type: none"> • 3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag • 2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet är framtaget med utgångspunkt i regleringsbrevsuppdrag 3E4 om enhetlig struktur i länsstyrelsernas årsredovisningar.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2018–2020

Belopp angivna i tkr.

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2020	2019	2018
20–21 (exkl. 201) ¹⁾	Övrig förvaltning	13 112	11 859	11 948
201	Allmänna val	40	1 051	2 240
25	Trafikföreskrifter	974	773	889
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	6 880	7 058	5 918
30	Regional tillväxt	10 711	9 058	15 170
34	Infrastrukturplanering	3 782	3 620	2 464
40	Hållbar samhällsplanering och boende	7 789	7 215	6 390
41	Stöd till boende och energiåtgärder	5 895	1 583	1 580
42	Energi och klimat	10 118	11 389	9 324
43	Kulturmiljö	6 459	6 520	6 216
45	Krishantering och skydd mot olyckor	16 827	13 024	13 879
50	Övergripande och gemensam för naturvård och miljöskydd	15 838	15 916	15 061
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	42 899	37 837	49 901
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2 510	2 585	2 543
53	Vattenverksamhet och vattenförvaltning	8 667	10 422	11 880
54	Mineralfyndigheter	89	96	68
55	Miljöfarlig verksamhet	8 901	7 741	8 089
56	Övrigt miljö-och hälsoskydd	836	893	629
57	Förorenade områden, efterbehandling	2 529	3 378	2 439
58	Restaurering	4 131	3 230	2 265
60	Lantbruk och landsbygd	25 386	27 955	28 472
61	Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	1
62	Fiske	2 749	2 061	2 608

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2020	2019	2018
70	Folkhälsa	2 564	2 435	3 310
80	Jämställdhet	2 410	5 540	2 856
81	Nationella minoriteter	40	15	0
82	Mänskliga rättigheter	3 923	1 785	2 283
85	Integration	2 178	3 024	3 501
	SUMMA PRODUKTION	208 238	198 061	211 922
10	Myndighetsövergripande verksamhet	14 642	13 891	12 460
11	Administration och intern service	45 633	45 709	41 909
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	268 513	257 662	266 291
99	Resurssamverkan ²⁾	276	597	450
	TOTALSUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER ENL RESULTATRÄKNINGEN ³⁾	268 789	258 259	266 741

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21) fr o m 2018.

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell A – Verksamhetskostnader 2018–2020 Tkr

30. Verksamhetskostnaden har ökat jämfört med 2019 vilket beror på att omsättningsstöden till egenföretagare (OMS) ligger under 30.

41. Länsstyrelsen hade under ett halvår i uppdrag att handlägga det Corona-relaterade LOK-stödet, cirka 3300 ärenden.

45. Länsstyrelsen hade under tio månader av år 2020 drivit en krisledningsstab för regional samordning av den Corona-relaterade pandemin.

51. Siffrorna speglar en ökning, jämfört med 2019, i naturvårdsanslagen.

53. Siffrorna speglar inte en nedgång i verksamhet utan att LOVA-bidraget från 2020 redovisas på VÄS 50 istället för 53.

55. Kommuner har i slutet av 2019 återlämnat flera komplexa verksamheter inom miljöfarlig verksamhet, vilket även ligger i linje med den vägledning Naturvårdsverket publicerat. Den ökade kostanden mellan 2019 och 2020 beror på detta dvs att Länsstyrelsen kunnat rekrytera och genomföra mer tillsyn.

57. Länsstyrelsen fokuserar och lägger mycket resurser på ärenden relaterade till gruv- och metallindustrierna, sågverk samt papper- och massaindustrin för att åstadkomma privatfinansierade undersökningar, samt åtgärder där (del)ansvar finns. Prioriterat är objekt i främst riskklass 1 men även i riskklass 2. För flera prioriterade objekt har kommunerna tillsynsansvar, där länsstyrelsen vid behov bistår med objektsspecifik tillsynsvägledning. Arbetet med förorenade områden är till stor del finansierat med externa medel. Kostnaderna är nästan enbart kopplat till personals arbete och under året har en person varit delvis tjänstledig vilket gjort att konsulttjänster använts för att delvis kompensera resursbortfall.

58. Länsstyrelsen har med hjälp av ökande anslag utvecklat och utökat restaureringsverksamheten. Länsstyrelsen har nu möjlighet att driva egna, större projekt och stödja fler kommuner och fiskevårdsområdesföreningar att driva projekt i länet.

60. Verksamhetskostnaderna har minskat eftersom vilket i huvudsak på att resurser förts över till handläggning av ärenden gällande livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor.

62. Länsstyrelsen har prioriterat att tillsammans med SLU driva ett antal projekt för att öka kunskapen om den hotade, skyddsvärda öringstammen Siljansöring under de senaste åren. Kunskapen är viktig för att genom vägledning säkerställa att anläggandet av tre fiskvägar förbi kraftverksdammarna i Österdalälven får så stor miljönytta som möjligt.

80. Verksamhetskostnaderna har minskat på grund av lägre anslag.

82. Årets verksamhet har varit mer omfattande och vi har verkat för att höja kunskapsnivån i länet.

Tabell B - Verksamhetskostnader 2020

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20-21 (exkl. 201) ¹⁾	Övrig förvaltning	13 112	4,88%	4 346	7,22%	17 458	6,50%
201	Allmänna val	40	0,01%	16	0,03%	55	0,02%
25	Trafikföreskrifter	974	0,36%	387	0,64%	1 362	0,51%
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	6 880	2,56%	2 538	4,22%	9 419	3,51%
30	Regional tillväxt	10 711	3,99%	2 205	3,66%	12 916	4,81%
34	Infrastrukturplanering	3 782	1,41%	1 246	2,07%	5 028	1,87%
40	Hållbar samhällsplanering och boende	7 789	2,90%	2 688	4,47%	10 476	3,90%
41	Stöd till boende och energiåtgärder	5 895	2,20%	1 875	3,12%	7 770	2,90%
42	Energi och klimat	10 118	3,77%	1 917	3,19%	12 035	4,48%
43	Kulturmiljö	6 459	2,41%	2 074	3,45%	8 534	3,18%
45	Krishantering och skydd mot olyckor	16 827	6,27%	5 404	8,98%	22 230	8,28%
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	15 838	5,90%	3 777	6,28%	19 615	7,31%
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	42 899	15,98%	10 658	17,72%	53 558	19,95%
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2 510	0,93%	996	1,66%	3 507	1,31%
53	Vattenverksamhet och vattenförvaltning	8 667	3,23%	3 045	5,06%	11 711	4,36%
54	Mineralfyndigheter	89	0,03%	36	0,06%	125	0,05%
55	Miljöfarlig verksamhet	8 901	3,32%	3 391	5,64%	12 293	4,58%
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	836	0,31%	328	0,55%	1 164	0,43%
57	Förorenade områden, efterbehandling	2 529	0,94%	861	1,43%	3 390	1,26%
58	Restaurering	4 131	1,54%	844	1,40%	4 975	1,85%
60	Lantbruk och landsbygd	25 386	9,45%	7 869	13,08%	33 254	12,39%
61	Rennärning och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0%	0	0%	0	0%
62	Fiske	2 749	1,02%	681	1,13%	3 430	1,28%
70	Folkhälsa	2 564	0,96%	796	1,32%	3 360	1,25%
80	Jämställdhet	2 410	0,90%	723	1,20%	3 133	1,17%
81	Nationella minoriteter	40	0,01%	15	0,02%	55	0,02%
82	Mänskliga rättigheter	3 923	1,46%	609	1,01%	4 533	1,69%
85	Integration	2 178	0,81%	834	1,39%	3 012	1,12%
	SUMMA PRODUKTION	208 238	77,55%	60 160	100,00%	268 398	100,00%
10	Myndighetsövergripande verksamhet	14 642	5,45%				
11	Administration och intern service	45 633	16,99%				
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	268 513	100,00%			268 398	100,00%
99	Resurssamverkan ²⁾	276		115		391	
	Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultaträkningen³⁾	268 789				268 789	

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
	Myndighetsövergripande, adm och intern service uppdelat på: ⁴⁾						
	Nivå 1 (113–115)	33 938	22,47%				
	Nivå 2 (110–112, (116 – 119)	11 695	7,74%				
	Nivå 3 (100–109)	14 642	9,70%				
	Personalkostnad produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-8)	151 008					

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21).

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

⁴⁾ Summan på nivå 1–3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2–8 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell B - Verksamhetskostnader 2020

Se kommentarer under respektive sakområde

Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2018–2020

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2020 ÅA totalt	2020 varav ÅA kvinnor	2020 varav ÅA män	2019 ÅA totalt	2018 ÅA totalt
20–21 (exkl. 201) ¹⁾	Övrig förvaltning	15,3	10,3	5,0	14,2	14,3
201 ¹⁾	Allmänna val	0,1	0,0	0,1	1,5	2,0
25	Trafikföreskrifter	1,5	0,7	0,8	1,0	1,5
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	8,8	7,6	1,2	8,7	7,9
30	Regional tillväxt	7,8	4,3	3,5	6,5	14,7
34	Infrastrukturplanering	4,3	3,4	0,8	3,4	2,4
40	Hållbar samhällsplanering och boende	8,7	4,8	4,0	9,3	9,6
41	Stöd till boende och energiåtgärder	8,0	6,6	1,4	2,5	2,8
42	Energi och klimat	6,3	3,3	3,0	8,2	5,2
43	Kulturmiljö	7,7	5,5	2,2	7,5	8,2
45	Krishantering och skydd mot olyckor	16,3	7,9	8,4	11,5	10,0
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	12,1	6,4	5,7	12,1	12,2
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	41,1	16,6	24,5	39,8	46,2
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	3,9	2,7	1,2	3,9	4,2
53	Vattenverksamhet och vattenförvaltning	10,0	4,3	5,7	11,2	12,3
54	Mineralfyndigheter	0,2	0,1	0,0	0,2	0,1
55	Miljöfarlig verksamhet	12,2	10,0	2,2	10,5	11,5
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	1,2	1,1	0,1	1,2	0,8
57	Förorenade områden, efterbehandling	3,1	2,2	0,9	3,2	3,0
58	Restaurering	3,3	1,1	2,2	1,6	1,7
60	Lantbruk och landsbygd	29,0	18,7	10,3	32,4	34,3
61	Rennäring och fjällförvaltning. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0	0	0
62	Fiske	2,6	0,4	2,2	2,5	2,8
70	Folkhälsa	2,5	1,6	0,9	2,5	3,6
80	Jämställdhet	2,2	1,9	0,3	3,0	2,5
81	Nationella minoriteter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
82	Mänskliga rättigheter	2,1	2,0	0,1	2,0	2,1
85	Integration	2,9	1,3	1,7	3,7	4,5
	SUMMA PRODUKTION	213,1	124,9	88,2	204,1	220,5
10	Myndighetsövergripande verksamhet	9,0	5,5	3,6	9,6	9,0
11	Administration och intern service	19,0	10,8	8,2	22,2	21,0
	SUMMA ÅRSARBETSKRAFTER EXKL RESURSSAMVERKAN	241,1	141,1	99,9	235,8	250,5
99	Resurssamverkan	0,4	0,3	0,1	0,7	1,6
	TOTALT ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER	241,4	141,4	100,0	236,5	252,1

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämställs med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20 – 21) fr o m år 2018.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell C – Årsarbetskrafter 2018–2020

30. Antalet årsarbetskrafter och ärende har ökat jämfört med 2019 detta beror på att omsättningsstöden till egenföretagare (OMS) ligger under VÄS309.

41. Länsstyrelsen anställde tillfälligt tio medarbetare för handläggning av det Corona-relaterade LOK-stödet.

45. Länsstyrelsen hade under tio månader av år 2020 drivit en krisledningsstab för regional samordning av den Corona-relaterade pandemin.

55. Tack vare att riktade medel som tillfördes bland annat miljöfarlig verksamhet kunde rekrytering genomföras och mer tillsyn utföras. Länsstyrelsen har i perioder haft svårt att rekrytera handläggare med erfarenhet av tillsyn miljöfarlig verksamhet men lyckades 2020 anställa erfarna inspektörer som tidigare arbetat på kommun.

58. I syfte att stödja den riksintressanta Siljansöringen satsas mer riktade medel från HaV på fler årsarbetskrafter för återställning av viktiga lekvatten.

60. Antalet årsarbetskrafter har minskat med 3,3 årsarbeten det beror i huvudsak på att resurser förts över till 2801 och 601.

Tabell D – Årsarbetskrafter per finansieringsform

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2020 ÅÅ finansierade av förvaltningsanslag	2020 ÅÅ övrig finansiering ¹⁾	2019 ÅÅ finansierade av förvaltningsanslag	2019 ÅÅ övrig finansiering ¹⁾	2018 ÅÅ finansierade av förvaltningsanslag	2018 ÅÅ övrig finansiering ¹⁾
20–21 (exkl. 201) ²⁾	Övrig förvaltning	12,1	3,2	10,8	3,4	12,10	2,2
201 ²⁾	Allmänna val	0,1	0,0	0,2	1,2	0,55	1,4
25	Trafikföreskrifter	1,5	0,0	1,0	0,0	1,55	0,0
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	8,7	0,1	8,5	0,3	7,86	0,1
30	Regional tillväxt	0,6	7,2	1,4	5,1	4,12	10,6
34	Infrastrukturplanering	0,5	3,8	0,4	3,0	0,41	2,0
40	Hållbar samhällsplanering och boende	7,9	0,8	8,8	0,4	9,83	-0,2
41	Stöd till boende och energitägärder	0,2	7,8	0,2	2,3	0,11	2,7
42	Energi och klimat	0,2	6,1	0,4	7,9	0,45	4,8
43	Kulturmiljö	7,1	0,6	6,9	0,7	7,96	0,2
45	Krishantering och skydd mot olyckor	11,1	5,2	3,9	7,6	4,99	5,0
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	7,9	4,2	7,6	4,4	7,78	4,4
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	7,5	33,7	8,3	31,4	12,11	34,1
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	3,4	0,5	3,7	0,2	3,73	0,5
53	Vattenverksamhet och vattenförvaltning	4,3	5,7	4,5	6,6	5,41	6,9
54	Mineralfyndigheter	0,2	0,0	0,2	0,0	0,13	0,0
55	Miljöfarlig verksamhet	12,2	0,0	10,5	0,0	11,70	-0,2
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,7	0,5	0,8	0,4	0,48	0,3
57	Förorenade områden, efterbehandling	0,2	2,9	0,1	3,1	0,44	2,6
58	Restaurering	1,3	1,9	0,9	0,7	0,98	0,7
60	Lantbruk och landsbygd	22,3	6,7	25,4	7,0	27,54	6,8

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2020 ÅA finansierade av förvaltnings- anslag	2020 ÅA övrig finansiering ¹⁾	2019 ÅA finansierade av förvaltnings- anslag	2019 ÅA övrig finansiering ¹⁾	2018 ÅA finansierade av förvaltnings- anslag	2018 ÅA övrig finansiering ¹⁾
61	Rennäring och fjällförvaltning. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0	0	0	0
62	Fiske	2,0	0,6	2,0	0,4	1,75	1,0
70	Folkhälsa	0,6	1,9	0,4	2,2	0,52	3,1
80	Jämställdhet	0,4	1,8	0,6	2,4	0,54	2,0
81	Nationella minoriteter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,0
82	Mänskliga rättigheter	0,0	2,0	0,0	2,0	0,24	1,9
85	Integration	2,3	0,7	3,5	0,2	4,35	0,1
	SUMMA PRODUKTION	115,3	97,8	111,1	92,9	127,61	92,9
10	Myndighetsövergripande verksamhet	9,0	0,0	9,6	0,0	9,14	-0,2
11	Administration och intern service	18,9	0,1	22,1	0,1	21,4	-0,5
	SUMMA ÅRSARBETSKRAFTER EXKL RESURSSAMVERKAN	143,2	97,8	142,8	93,0	158,22	92,3
99	Resurssamverkan	0,0	0,3	0,0	0,7	0,37	1,2
	TOTALT ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER	143,2	98,2	142,8	93,7	158,59	93,5

¹⁾ Med övrig finansiering avses sådan finansieringskälla som inte är förvaltningsanslag såsom sakanslag, bidrag och avgiftsfinansiering.

²⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20 – 21) fr o m år 2018.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell D – Årsarbetskrafter per finansieringsform

45. Länsstyrelsen hade under tio månader av år 2020 drivit en krisledningsstab för regional samordning av den Corona-relaterade pandemin.

55. Kostnader för tillsyn miljöfarlig verksamhet är hel finansierat via ramanslag, inga externa medel tillskjuts på det området. Miljöfarliga verksamheter betalar en årlig avgift som sedan kommer efter omvandling kommer till varje länsstyrelse via förvaltningsanslag.

57. Kostnader för tillsyn förorenade områden är till stor del helt externfinansierat. Det pågår nationella diskussioner om att viss procent även ska vara ramfinansierat, Länsstyrelsen välkomnar att riktlinjer tas fram.

Tabell E – Representation

Kostnader för representation	2020 totalt (tkr)	2020 per ÅA (kr)	2019 totalt (tkr)	2019 per ÅA (kr)	2018 totalt (tkr)	2018 per ÅA (kr)
Intern representation	45	188	119	502	193	767
Extern representation	256	1 060	573	2 421	541	2 147

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell E – Representation

Kostnader för såväl den interna som externa representationen har minskat kraftig jämfört med föregående års utfall. Den externa representationen uppgick till 256 tkr vilket i stort är en halvering och förklaras av de minskade möjligheterna att för landshövdingen att träffa och möta andra aktörer fysiskt till följd av Coronapandemin.

Kostnaderna för den interna representationen uppgick till 45 tkr vilket även det är ett mycket lågt utfall och beror främst på coronapandemi och en ökad omfattning av hemarbete.

Tabell F – Lokaler

Lokalkostnader ¹⁾	2020	2019	2018
Residens			
Lokalkostnader (tkr) ²⁾	1 363	1 354	1 282
Lokalyta (m ²)	1 211	1 211	1 211
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 126	1 118	1 058
Lokaler³⁾			
Lokalkostnader (tkr)	12 560	9 620	8 557
Lokalyta (m ²)	7 668	7 668	7 883
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 638	1 255	1 085
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	52	41	34
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	32	32	31
Kontorslokaler⁴⁾			
Kontorslokalyta (m ²)	7 281	7 281	7 450
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	30	31	30
SUMMA LOKALKOSTNADER	13 924	10 973	9 838

¹⁾ Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

²⁾ Residensets lokalkostnader redovisas under VÅS 103 Servicestöd till ledningen.

³⁾ Med lokaler avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÅS 113 Lokaler.

⁴⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biutor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell F – Lokaler

Under 2019 genomförde vår hyresvärd en omfattande ombyggnation och modernisering av de förhyrda kontorslokalerna på Åsgatan 38. Ombyggnationen färdigställdes i stora delar under tredje kvartalet varefter

arbeten återstod med att slutföra ytskiktsreoveringar som avslutades under inledningen av 2020. Under 2020 har mindre kompletteringar gjorts i form av till exempel ljudisolerande åtgärder och frostning av glas.

Nytt hyreskontrakt med hyresvärden gäller från 2019-11-01 vilket 2020 fått fullt genomslag på kostnaden per m².

Tabell G – Redovisning av ärenden 2020

(samtliga ärenden oavsett databas)

Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl. upprättade ärenden)	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D -E)	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	134	380	340	688	166	25
Övrig förvaltning (20–21), exkl. 201	1053	5308	593	6051	903	103
Allmänna val (201)	5	102	2	102	7	0
Trafikföreskrifter (25)	101	158	28	184	103	6
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	240	948	629	1551	266	2
Regional tillväxt (30)	44	604	19	509	158	9
Infrastrukturplanering (34)	16	42	9	44	23	3
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	128	1406	11	1408	137	2
Stöd till boende och energiåtgärder (41)	545	4045	1	4130	461	2
Energi och klimat (42)	148	50	24	71	151	45
Kulturmiljö (43)	189	939	26	910	244	26
Krishantering och skydd mot olyckor (45)	126	154	135	247	168	32
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	157	250	42	294	155	12
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	269	306	157	432	300	103
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	119	1537	101	1601	156	3
Vattenverksamhet och vattenförvaltning (53)	113	378	120	471	140	10
Mineralfyndigheter (54)	0	27	0	26	1	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	114	554	97	664	101	6
Övrigt miljö- och hälsoskydd (56)	7	133	4	130	14	0
Förorenade områden, efterbehandling (57)	36	69	20	76	49	13
Restaurering (58)	1	28	3	28	4	1
Lantbruk och landsbygd (60) ¹⁾	4242	7287	162	7008	4683	2636
Rennäring och fjällförvaltning (61)	0	0	3	0	3	0
Fiske (62)	96	428	7	480	51	1
Folkhälsa (70)	14	43	8	6	59	5
Jämställdhet (80)	8	6	9	14	9	1
Nationella minoriteter (81)	2	5	0	1	6	1
Mänskliga rättigheter (82)	15	7	4	3	23	5

Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl. upprättade ärenden)	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D -E)	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
Integration (85)	14	31	15	15	45	7
TOTALT ANTAL ÄRENDE FÖR SAMTLIGA ÄRENDESLAG	7936	25225	2569	27144	8586	3059
varav Vattenmyndighetens ärenden	3	11	0	2	12	0
varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	37	69	1	69	38	4

¹⁾ Under 2020 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är till största delen färdigbyggda men rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd och miljöersättning för betesmarker och slätterängar, vallodling, minskat kväveläckage samt skydds zoner. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej.

För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2019 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar.

Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från länsstyrelsens eget diarieföringssystem i tabellen summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från Jordbruksverkets IT system, BLIS.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell G – Redovisning av ärenden 2020

Sett över hela Länsstyrelsen har antalet ärenden i balans under 2020 ökat från 7 936 till 8 586, vilket motsvarar en ökning på ca 8 procent. Hela Länsstyrelsen har även 3 059 ärenden som är äldre än två år. Orsaker till detta och strategier för att avgöra ärendena redovisas särskilt i yttrande till Justitiekanslern. Nedan kommenteras särskilt större förändringar i antalet ärenden i balans. I de fall förklaring redan givits under aktuell verksamhets avsnitt i årsredovisningen hänvisas dit.

30. Regional tillväxt. Balansen har ökat från 44 till 266 ärenden. Förklaring till detta finns under rubriken Regional tillväxt i avsnitt 11.

41. Stöd till boende och energiåtgärder. Balansen har minskat från 545 till 461 ärenden. Förklaring till detta finns under rubriken Bostadsstöd i avsnitt 12.

43. Kulturmiljö. Balansen har ökat från 189 till 244 ärenden. Förklaring till detta finns under rubriken Verksamhetens resultat i avsnitt 14.

45. Krishantering och skydd mot olyckor. Balansen har ökat från 126 till 168 ärenden genom dels stabsarbetet inom Coronasituationen och dels då området totalförsvar ökat avsevärt, se mer under avsnitt 15.

52. Prövning och tillsyn för skydd av naturen. Balansen har ökat från 119 till 156 ärenden. Förklaringen till detta är en ökning av inkomna ärenden jämfört med tidigare år.

53. Antalet ärenden i balans har ökat från 113 till 140 stycken. Fler initiativärenden under 2020 som fortfarande är öppna är en del av förklaringen.

57. Arbetet med att sanera förorenade områden är ofta tidskrävande och långa processer, speciellt i de områden där staten ska bekosta en del av arbetet med hjälp av bidrag. Under 2019 och 2020 har flera objekt gått in i sista fasen i arbetet med att ta bort föroreningar. Arbetet med att ta fram föroreningssituation och lämpliga saneringsmetoder sträcker ofta över tidsperioder om 10 år. Under 2020 har arbetet med

ansvarsutredningar inför undersökning prioriterats och därefter kommunicerats med ansvariga parter vilket ger en något ökad ärendebalans.

70. Folkhälsa. Balansen har ökat från 14 till 59 ärenden. Förklaring till detta är att vi haft fler ärenden gällande tillsyn enligt lagen 2018:2088 om tobak och liknande produkter.

85. Integration. Balansen har ökat från 14 till 45 ärenden. Förklaring är att vi fått in fler ärenden gällande fördelningen av statsmedel inom §37 och 37 a, samt bidrag för tidiga insatser för asylsökande (TIA).

Tabell H – Överklagade beslut

Sakområde och del av sakområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10 – 11)	2	688	0,3%
Övrig förvaltning (20 – 21), exkl. 201	30	6051	0,5%
Allmänna val (201)	0	102	0,0%
Trafikföreskrifter (25)	3	184	1,6%
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	10	1551	0,6%
Regional tillväxt (30)	0	509	0,0%
Infrastrukturplanering (34)	0	44	0,0%
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	54	1408	3,8%
Stöd till boende och energiåtgärder (41)*	27	3726	0,7%
Energi och klimat (42)	0	71	0,0%
Kulturmiljö (43)	1	910	0,1%
Krishantering och skydd mot olyckor (45)	2	247	0,8%
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	23	294	7,8%
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	2	432	0,5%
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	20	1601	1,2%
Vattenverksamhet och vattenförvaltning (53)	8	471	1,7%
Mineralfyndigheter (54)	0	26	0,0%
Miljöfarlig verksamhet (55)	11	664	1,7%
Övrigt miljö- och hälsoskydd (56)	1	130	0,8%
Förorenade områden, efterbehandling (57)	1	76	1,3%
Restaurering (58)	0	28	0,0%
Lantbruk och landsbygd (60)	18	834	2,2%
Rennäring och fjällförvaltning (61)	0	0	NaN
Fiske (62)	0	480	0,0%
Folkhälsa (70)	0	6	0,0%
Jämställdhet (80)	0	14	0,0%
Nationella minoriteter (81)	0	1	0,0%
Mänskliga rättigheter (82)	0	3	0,0%
Integration (85)	0	15	0,0%
TOTALT ANTAL ÄRENDE FÖR SAMTLIGA ÄRENDESLAG	213	20566	1,0%
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	0	2	0,0%
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	8	105	7,6 %

¹⁾ Avser beslut som överklagats till högre instans år 2020, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

²⁾ Avser beslut som fattats av länsstyrelsen under år 2020.

³⁾ Avser antalet överklagade beslut under år 2020 dividerat med antalet beslut under år 2020.

*) Antalet beslut skiljer sig åt från antalet beslut i tabell G beroende på att registreringen och definitionen av beslutsdatum i integrationen med Boverkets ärendehanteringssystem fungerar på ett annat sätt än i ärendehanteringssystemet Platina.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Kommentar till Tabell H – Överklagade beslut

Sett över hela Länsstyrelsen har 213 av 20 566 beslut överklagats under 2020, vilket motsvarar 1,0 procent. På ett generellt plan måste detta vara en indikation på att mottagarna av besluten är nöjda med dess kvalitet med avseende på tydlighet och motivering. Beträffande vissa ärendeslag är andelen överklagade ärenden högre. Dessa kommenteras särskilt nedan.

40. Hållbar samhällsplanering och boende. Att antalet överklagade ärenden är väsentligt högre för detta ärendeslag beror främst på den omfattande byggverksamhet som pågår i länet.

50. Det rör ärenden angående kommunala beslut enligt miljöbalken. Att antalet överklagade ärenden är väsentligt högre för detta ärendeslag beror främst på den omfattande byggverksamheten som pågår i länet kopplat till enskilda avlopp och strandskydd.

Tabell I – Överklagade beslut som ändrats i högre instans

Sakområde och del av sakområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	Varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut ³⁾ (%)
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10 - 11)	2	0	0,0%
Övrig förvaltning (20 - 21), exkl. 201	21	2	9,5%
Allmänna val (201)	0	0	0,0%
Trafikföreskrifter (25)	2	0	0,0%
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	7	1	14,3%
Regional tillväxt (30)	0	0	0,0%
Infrastrukturplanering (34)	0	0	0,0%
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	55	8	14,5%
Stöd till boende och energiåtgärder (41)	6	0	0,0%
Energi och klimat (42)	0	0	0,0%
Kulturmiljö (43)	0	0	0,0%
Krishantering och skydd mot olyckor (45)	1	0	0,0%
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	28	1	3,6%
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	0	0	0,0%
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	22	2	9,1%
Vattenverksamhet och vattenförvaltning (53)	5	3	60,0%
Mineralfyndigheter (54)	0	0	0,0%
Miljöfarlig verksamhet (55)	8	6	75,0%
Övrigt miljö- och hälsoskydd (56)	1	1	100,0%
Förorenade områden, efterbehandling (57)	1	0	0,0%
Restaurering (58)	0	0	0,0%
Lantbruk och landsbygd (60)	20	6	30,0%
Rennäring och fjällförvaltning (61)	0	0	0,0%
Fiske (62)	1	1	100,0%
Folkhälsa (70)	0	0	0,0%
Jämställdhet (80)	0	0	0,0%
Nationella minoriteter (81)	0	0	0,0%
Mänskliga rättigheter (82)	0	0	0,0%
Integration (85)	0	0	0,0%
TOTALT ANTAL ÄRENDEN FÖR SAMTLIGA ÄRENDESLAG	180	31	17,2%
varav Vattenmyndighetens ärenden	0	0	0,0%
varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	8	6	75,0%

¹⁾ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2020.

²⁾ Avser beslut som ändrats under 2020 på grund av domar/beslut i högre instans.

³⁾ Antal ändrade beslut i högre instans under år 2020 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under år 2020.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Kommentar till Tabell I – Överklagade beslut som ändrats i högre instans

Sett över hela Länsstyrelsen har 31 av 180 ärenden ändrats efter överklagande, vilket motsvarar en ändringsfrekvens på 17,2 procent. Detta är inte anmärkningsvärt med tanke på att uppgifterna ju endast rör de beslut som överklagats, vilka enligt tabell H motsvarar endast en procent av Länsstyrelsens samlade mängd beslut. Att ca en femtedel av de överklagade besluten ändras är en naturlig del av att praxis utvecklas och att talan i ärenden kan ändras under processens gång. I de fall ändringen berott på fel i handläggningen på Länsstyrelsen eller på felaktiga analyser av rättsläget har detta givetvis följts upp på aktuell avdelning för att höja kvalitén på den fortsatta handläggningen. Nedan ges förklaringar till de ärendeslag som har över 10 procent i ändringsfrekvens.

28. Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor. Endast sju ärenden har överklagats vilket gör att ett ändrat beslut får stor effekt på ändringsfrekvensen.

40. Hållbar samhällsplanering och boende. Åtta av 55 överklagade ärenden har ändrats vilket ger en ändringsfrekvens på 14,5 procent. De aktuella åtta ärendena rör detaljplansrelaterade frågor och har ändrats i de fall överinstans gjort en annan bedömning samt att ytterligare information som tillförts av parterna.

53. Vattenverksamhet och vattenförvaltning. Endast fem ärenden har överklagats vilket får stor effekt på ändringsfrekvensen.

55. Miljöfarlig verksamhet. Inga tillsynsärenden har överklagats till högre instans. Värdet avser därmed endast miljöprövningsdelegationens ärenden. Då endast åtta ärenden överklagats får även ett fåtal ändrade beslut stor effekt på ändringsfrekvensen. Dock är sex ändrade beslut ändå värt att notera. Tre av de ändrade ärendena avser enbart ändringar av villkor, inte själva tillåtligheten av verksamheten som är huvudsaken i prövningen. Beträffande övriga tre ändringar ändrades besluten i tillåtlighetsfrågan beroende på att domstolen gjorde en annan bedömning fakta i ärendena, inte på grund av en annan syn på rättsläget.

56. Övrigt miljö- och hälsoskydd. Endast ett ärende har överklagats vilket får stor effekt på ändringsfrekvensen.

60. Lantbruk och landsbygd. Sex av 20 överklagade ärenden har ändrats vilket ger en ändringsfrekvens på 30 procent. Det sex överklagade ärendena har ändrats på grund av att nya fakta tillkommit i ärendet.

62. Fiske. Endast ett ärende har överklagats vilket får stor effekt på ändringsfrekvensen.

Tabell J – Handläggningstider

VÄS	Ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2018–2020	Utfall (%) 2020	Utfall (%) 2019	Utfall (%) 2018	Medel-antal dagar 2020	Medel-antal dagar 2019	Medel-antal dagar 2018
202	Anmälan om svenskt medborgarskap ¹⁾	45	98	92	91	8	20	21
204	Begravningsfrågor ¹⁾	45	97	94	83	10	15	35
212	Auktorisation av bevakningsföretag ¹⁾	180	100	100	100	143	104	98
282	Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ Djurskyddslagen ²⁾	90	100	100	98	1	2	13
282	Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	100	95	100	1	13	12
282	Anmälningsärenden djurskydd	90	78	90	79	58	38	63
403	Överklagade av lov, förhandsbesked	150	15	54	99	276	144	84
403	Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	84	39	100	83	125	55
403	Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	20	33	91	297	172	151
505	Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. föfattn	180	38	16	92	224	231	138
525	Samråd enligt 12 kap. 6§ Miljöbalken	42	68	75	85	43	36	32
526	Granskning av kommunal strandskyddsdispens ³⁾	21	97	98	98	10	9	9
551	Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc) ^{2, 4)}	180	91	88	92	110	139	94
555	Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	94	100	88	34	14	44
562	Prövning av avfall och producentansvar	40	82	85	97	29	23	15
566	Tillsyn av avfall och producentansvar	30	92	98	100	12	11	10
602	Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder ^{5, 6)}							
	Företagsstöd	180	45	47	10	409	309	441
	Projektstöd	180	3	36	31	865	393	626
	Miljöinvesteringar	180	23	13	57	396	533	221
622	Ansökan om stöd från Fiskerifonden ^{5, 6)}							
	Företagsstöd	180	0	0	0	0	0	0
	Projektstöd	180	0	0	0	0	0	0
602	Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder ^{6, 7)}							
	Företagsstöd	120	98	88	93	62	90	74
	Projektstöd	120	59	62	82	222	130	95
	Miljöinvesteringar	120	69	75	90	106	175	70
622	Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden ^{6, 7)}							
	Företagsstöd	120	0	0	0	0	0	0
	Projektstöd	120	0	0	0	0	0	0
623	Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	97	95	91	12	16	18

VÄS	Ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2018–2020	Utfall (%) 2020	Utfall (%) 2019	Utfall (%) 2018	Medel-antal dagar 2020	Medel-antal dagar 2019	Medel-antal dagar 2018
623	Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	57	49	73	46	48	35

¹⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

²⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

³⁾ Enligt 19 kap 3 b § Miljöbalken.

⁴⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

⁵⁾ Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

⁶⁾ Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

⁷⁾ Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell J – Handläggningstider

De flesta ärendeslag uppfyller i godtagbar utsträckning ställda krav på handläggningstid. De ärendeslag där åtgärdsbehov finns anges nedan tillsammans med möjliga förklaringar till den bristande måluppfyllelsen. I de fall förklaring redan angetts i respektive ärendeslags avsnitt i årsredovisningen hänvisas dit.

282 Anmälningsärenden djurskydd. Under 2020 avgjordes 78 procent av ärendena i tid, 2019 var det 90 procent. Se förklaring i avsnitt 10 under rubriken Djurskydd och tillsynslagen.

403 Överklagade av lov, förhandsbesked. Under 2020 avgjordes 15 procent av ärendena i tid; 2019 var det 54 procent.

403 Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder. Under 2020 avgjordes 84 procent av ärendena i tid; 2019 var det 39 procent.

403 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen. Under 2020 avgjordes 20 procent av ärendena i tid; 2019 var det 33 procent.

Ärenden som rör bostäder har prioriterats under 2020 med följderna att mer än dubbelt så många ärenden nu avgörs i rätt tid. Fortfarande avgörs dock endast 84 procent. Prioriteringen har dock fått till följd att övriga ärenden under 403 tappat väsentligt i måluppfyllelse. Orsakerna till den bristande måluppfyllelsen är ökad ärendetillströmning, viss sjukfrånvaro, stor omsättning bland handläggande personal och pandemin som ökat behovet av juridiskt stöd till andra enheter inom Länsstyrelsen. En analys av beslutstakten visar att den ligger på 99 procent. Under 2020 har det med andra ord fattats fler beslut under 403 än 2019 och detta har även skett med kortare handläggningstider.

505 Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författningar. Under 2020 avgjordes 38 procent av ärendena i rätt tid; 2019 var det 16 procent. Mer än en fördubbling av antalet ärenden som avgörs i rätt tid har alltså skett, men fortfarande är den endast 38 procent som avgörs i tid vilket måste åtgärdas till 2021. Orsaken till den bristande måluppfyllelsen är till samma som det som anges under 403 då det till stor del är

samma personal som arbetar med ärendeslagen och prövning av ärenden om bygglov till bostäder prioriterats.

525 Samråd enligt 12 kap. 6 § Miljöbalken. Ett resultat som speglar ett år med många vakanser och en stor ökning av antalet ärenden.

551 Fortsatt mycket bra handläggningstider för ärenden vid miljöprövningsdelegationen, med marginal under målet för ärendetypen.

562 2020 avgjordes 82 procent av ärendena inom tid. Något vikande trend som till del kan förklaras med introduktion av nya handläggare.

602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder. Länsstyrelserna har under året 2020 haft medelsbrist för ansökningar i nära nog samtliga delbudgetar och få beslut har kunnat fattas. Nya ansökningar kommer in och ackumuleras vilket visar sig i långa handläggningstider, räknat från ansökningstidpunkten. Under våren gjorde dessutom Jordbruksverket, på uppdrag av Näringsdepartementet, två hastiga indrag av tilldelade budgetar för stöd vilket medförde att ett stort antal ansökningar inte kunde beviljas och därför ligger kvar i väntan på ev. tillskott av medel och lång handläggningstid som följd. Indragningen innebar även ett stort merarbete för länen. Under 2020 har ärendebalanser byggts upp i väntan på besked om nya budgetar för övergångsåren 2021–2022 och det kommer att få negativa effekter på målen för handläggningstid även under 2021.

602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder. Omprioriteringar av resurser till 601 Stöd till jordbruk, har resulterat i fortsatt låg måluppfyllelse för Projektstöd och Miljöinvesteringar.

623 Handläggningstiderna för ansökan om tillstånd för flyttning och utplantering av fisk klarar med god marginal angivet mål.

623 Ansökan om förordnande som fisketillsyningsman. Måluppfyllelsen har under 2020 ökat från 49 till 57 procent. Bristen är dock fortfarande sådan att den måste åtgärdas under 2021. Skälet till den bristande måluppfyllnaden är arbetsanhopning med andra ärendegrupper där dessa ärenden hanteras i organisationen. Utvecklingsprocesserna för att målområdena ska nås fortsätter under år 2021.

Övrig rapportering

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
		<ul style="list-style-type: none"> • 2 kap. 4§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag • 3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 2§ i samma förordning.

Information av väsentlig betydelse

Covid-19

Den pandemi som pågått under större delen av året har påverkat hela vårt samhälle i grunden och är naturligtvis en händelse som även väsentligt påverkat länsstyrelsernas verksamhet och våra möjligheter att uppfylla våra mål och uppdrag.

Vid årets början var Länsstyrelsens samtliga verksamheter inriktade på att genomföra aktiviteter inom länet i syfte att fullgöra uppdragen. Den pågående pandemin har medfört att Länsstyrelsens inriktning på dessa uppdrag förändrats under löpande verksamhetsår. Ökad beredskap och samverkan med regionen i arbetet mot att förhindra smittspridning har påverkat prioriteringarna för myndigheten.

I mars fattade landshövdingarna beslut om uppdraget att etablera ett länsstyrelsegemensamt samordningskansli för hantering av coronapandemin. Utgångspunkten var bland annat erfarenheterna från länsstyrelsernas gemensamma hantering av bränderna 2018.

Samordningskansliet har involverat flertalet personer och kompetenser från olika länsstyrelser. På uppdrag av regeringen har regelbundna redovisningar av läget i länen tagits fram. Samordningskansliet har löpande levererat lägesbilder till länsledningarna, Regeringskansliet och centrala myndigheter. Lägesbilderna har legat till grund för beslutsfattande på flera nivåer och samordning av kommunikationsfrågorna över länsgränser.

Förutom det länsstyrelsegemensamma arbetet har respektive länsstyrelse haft en sammanhållande och samordnande roll inom ramen för sitt geografiska områdesansvar. Samtliga länsstyrelser har arbetat i ett stabsläge i syfte att säkra samordning, informationsutbyte och gemensam inriktning på de åtgärder som behövde vidtas i länet. Länsstyrelsernas dagliga samordning har omfattat kommuner och statliga myndigheter samt dialoger med regionen och näringslivet. Dialogerna med berörda aktörer har bland annat syftat till att inhämta, analysera/sammanställa och förmedla kunskap till andra statliga myndigheter och regeringen om läget i kommunerna. Länsstyrelserna har även fått ett flertal nya uppdrag under pandemin:

- Regelbundet redovisa arbetet i länen kopplat till spridningen av covid-19. Underlaget ska redogöra för länsstyrelsernas arbete och bedömningar kopplade till utvecklingen av covid-19 i samtliga län och länsstyrelser, dels för respektive län och länsstyrelse.
- Bistå Socialstyrelsen i arbetet med att samordna kommunernas behov av skyddsutrustning och sjukvårdsmaterial till följd av spridningen av covid-19.
- Följa kommunernas verksamhet och biträda kommunerna med information och råd enligt ny lag om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.
- Bistå regionerna i att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19.
- Följa efterlevnaden av rekommendationer, riktlinjer och råd för inrikesresor och sommaraktiviteter.
- Samordna lägesbilder av kommunernas bedömningar och åtgärder för att förebygga social problematik och utsatthet.
- Sprida information och goda exempel på åtgärder vid en identifierad bristfällig efterlevnad av rekommendationer, riktlinjer och råd vid inrikesresor och sommaraktiviteter.
- Handlägga stöd till hyresvärdar som har gett rabatt på fasta lokalhyreskostnader till hyresgäster i utsatta branscher.
- Handlägga stöd som riktar sig specifikt till enskilda näringsidkare som har fått ett större omsättningstapp.

När samverkan och samarbete varit viktigare än någonsin har länsstyrelserna tagit en aktiv roll i att samordna krishanteringen på regional nivå. Tillsammans med regioner och kommuner har vi hanterat konsekvenserna av coronapandemin och byggt motståndskraft för framtida prövningar. Länsstyrelsernas samordningskansli har analyserat och bedömt utmaningar inom säkerhetsområdet och det som är skyddsvärt, samt bidragit till samsyn. Samordningen under coronapandemin har bidragit till korta ledtider och snabb spridning av aktuell information. Samordningen har även bidragit till en gemensam kontaktyta gentemot andra myndigheter och Regeringskansliet. Länsstyrelserna har fått flera nya regeringsuppdrag under pandemin och vi bedömer att våra gemensamma insatser har stärkt länsstyrelsernas anseende och förtroende.

Länsstyrelser i Dalarnas läns insatser till följd av Covid-19

Utbrottet av pandemin föranledde att Länsstyrelsen i Dalarnas län i mitten av januari startade sitt stabsarbete i mindre skala för att kort därefter bemanna staben fullt ut. Vi bedömer att våra insatser svarat upp mot de uppdrag vi fick under året och att mycket goda erfarenheter och lärdomar har inhämtats vilket innebär en stärkt krishanteringsförmåga. Under oktober påbörjades en fördjupad utvärdering av vår krishanteringsförmåga vilket ytterligare kommer stärka vår förmåga till en effektiv, ändamålsenlig och samordnad krishantering inom vårt geografiska områdesansvar.

Pandemin föranledde också beslut om tillfälligt distansarbete för Länsstyrelsens personal med en tydlig uppmaning till samtliga medarbetare att arbeta hemifrån när så är möjligt. Det ökade antalet medarbetare som arbetat hemifrån har ställt till viss del nya krav på myndighetens chefer gällande att leda medarbetare på distans. Utbildningsinsatser har satts in för att tillgodose detta behov.

Kostnader för insatser och aktiviteter kopplat till coronautbrottet uppgick till cirka 14,6 miljoner kronor varav 5,8 miljoner kronor utgjordes av insatser i form av stabsarbete och resterande del kan hänförs till de

särskilda uppdrag (handläggning av hyresstöd, omställningsstöd, regelefterlevnad mm) Länsstyrelsen haft att svara för under verksamhetsåret samt även extraordinära kostnader till följd av pandemin.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningen är gjord enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Sammanställning väsentliga uppgifter	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram i Riksgälden					
Beviljad	12 800	13 500	9 900	8 000	9 000
Utnyttjad	11 959	7 778	4 369	5 097	5 641
Räntekontokredit i Riksgälden					
Beviljad	10 000	9 000	10 000	10 000	10 000
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto					
Ränteintäkter	0	12	21	31	16
Räntekostnader	-2	-141	-317	-212	-178
Avgiftsintäkter som disponeras					
Budget	1 780	980	980	340	710
Utfall	13 296	14 899	12 730	13 867	11 146
Avgiftsintäkter som inte disponeras					
Budget	12 600	10 325	10 585	9 500	9 000
Utfall	8 965	11 419	9 987	10 385	30 756
Anslagssparande					
<i>Utgiftsområde 01 Rikets styrelse</i>					
01 05 001 ap 16 Länsstyrelserna m.m. Dalarnas län					
Beviljad	3 607	3 617	3 578	4 412	4 182
Utnyttjad	0	0	0	0	0
<i>Utgiftsområde 19 Regional tillväxt</i>					
19 01 001 ap.16 Regionala tillväxtåtgärder					
Beviljad	120	389	3 113	3 113	2 013
Utnyttjad	0	190	46	0	77
<i>Utgiftsområde 22 Kommunikationer</i>					
22 02 003 ap.2 Grundläggande betaltjänster					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslagssparande					
<i>Utgiftsområde 01 Rikets styrelse</i>					
01 05 001 ap 16 Länsstyrelserna m.m. Dalarnas län					
Summa anslagssparande	1 710	465	3 790	4 746	3 201
<i>Utgiftsområde 19 Regional tillväxt</i>					
19 01 001 ap.16 Regionala tillväxtåtgärder					
Summa anslagssparande	2 676	0	0	8 345	0
<i>Utgiftsområde 22 Kommunikationer</i>					

Sammanställning väsentliga uppgifter	2020	2019	2018	2017	2016
<i>22 02 003 ap.2 Grundläggande betaltjänster</i>					
Summa anslagssparande	0	0	27	0	0
- Därav intecknade åtaganden med stöd av anslagssparande	0	0	0	0	0
Bemyndiganden					
<i>Utgiftsområde 19 Regional tillväxt</i>					
<i>19 01 001 ap. 16 Regionala tillväxtåtgärder</i>					
Tilldelat	6 000	10 000	55 000	55 000	65 000
Åtaganden	2 288	3 540	28 698	22 640	27 451
Personal					
Antal årsarbetskrafter	241	236	252	225	209
Medeltal anställda ¹⁾	266	267	275	253	234
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 097	1 081	1 049	1 028	998
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-6 748	236	252	225	209
Balanserad kapitalförändring	50 370	267	275	253	234

¹⁾ Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

²⁾ Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar.

Kommentar till tabellen sammanställning över väsentliga uppgifter

Av beviljad låneram har 146 tkr ianspråktagits för anläggningstillgångar som inte var lånefinansierade per den 31 december 2020.

Det negativa utfallet för anslaget 19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder beror främst på en upplösning av en balanspost om 2 miljoner kronor vilket avser medfinansiering av ett företagsstöd vid årsskiftet 2017/2018. Länsstyrelsen i Dalarnas län valde av försiktighetsskäl att belasta hela företagsstödet på anslaget i avvaktan på beslut om medfinansiering från ERUF/Tillväxtverket. I efterhand erhöLL Länsstyrelsen i Dalarnas beslut om medfinansiering vilken nu gottskrivits anslaget 19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder.

Kapitalförändring: Under 2017 och 2020 genomfördes större betydande nedskrivningar av lönegarantifordringar.

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Verksamhet	2018	2019			2020						2020
	Akkumulerat utfall	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Nettoutfall	Budget intäkter	Utfall intäkter	Budget-kostnader	Utfall kostnader	Netto budget	Nettoutfall	Akkumulerat utfall
Offentligrättslig verksamhet											
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-102	312	-350	-37	300	147	-310	-146	-10	0	-139
Registreringsavgift för jaktområden	3	21	0	21	15	14	-15	0	0	14	38
Delgivning	24	27	-74	-47	30	28	-30	-75	0	-47	-70
Övrig offentligrättslig verksamhet	180	763	-786	-23	750	885	-750	-694	0	191	348
Uppdragsverksamhet											
Resurssamordning	-42	659	-659	0	650	390	-650	-390	0	0	-42
Övrig uppdragsverksamhet	288	34	0	34	35	16	-35	0	0	16	338
Summa totalt	350	1 816	-1 868	-52	1 780	1 480	-1 790	-1 305	-10	174	473
- fördelat på											
Summa offentligrättsligt	105	1 124	-1 209	-86	1 095	1 073	-1 105	-915	-10	158	177
Summa uppdragsverksamhet	245	693	-659	34	685	406	-685	-390	0	16	296

Tabellen visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till tabellen avgiftsbelagd verksamhet

Kostnaderna för verksamheten Djur och lantbruk har över tid varit högre än intäkterna. Detta är orsakat av:

- 1) Vid vissa kontroller behövs två kontrollanter av arbetsmiljöskäl, men regelverket tillåter bara debitering motsvarande en person
- 2) Att kontroller efter anmälan ska ske utan förvarning innebär att vi har många bomkörningar.
- 3) När vi hanterar ärenden där djur saknar ägare finns ingen part att debitera.
- 4) Vissa djurägare har svårt att betala sin kontrollavgift vilket genererar kundförluster.

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
		<ul style="list-style-type: none"> 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	2020	2019	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	120 024	121 800	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	13 296	14 899	2
Intäkter av bidrag	135 368	121 786	3
Finansiella intäkter	8	13	4
Summa	268 696	258 498	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-174 041	-170 626	5
Kostnader för lokaler	-14 232	-12 147	
Övriga driftskostnader	-76 674	-72 874	
Finansiella kostnader	-16	-205	6
Avskrivningar och nedskrivningar	-3 826	-2 407	
Summa	-268 789	-258 259	
Verksamhetsutfall	-93	239	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	8 965	11 419	7
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-8 965	-11 419	8
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	6 175	6 679	9
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	225 894	268 786	10
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	18 966	30 765	11
Finansiella intäkter	0	0	
Finansiella kostnader	-1	-31	
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	1 205	1 871	12
Lämnade bidrag	-258 894	-299 587	13
Saldo	-6 654	8 482	
Årets kapitalförändring	-6 748	8 721	14

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2020	2019	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	0	0	
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	0	0	
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	0	0	
Summa	0	0	15
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5 737	1 295	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	6 368	6 800	
Pågående nyanläggningar	0	0	
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	0	0	
Summa	12 105	8 096	16
Utlåning			
Utlåning	0	0	
Summa	0	0	
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	0	0	
Pågående arbeten	0	0	
Fastigheter	150 504	150 829	
Förskott till leverantörer	0	0	
Summa	150 504	150 829	17
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	1 125	1 829	
Fordringar hos andra myndigheter	10 824	27 647	18
Övriga kortfristiga fordringar	44 386	49 803	19
Summa	56 336	79 279	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	3 179	3 495	
Upplupna bidragsintäkter	20 707	18 620	
Övriga upplupna intäkter	144	221	
Summa	24 029	22 336	20
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	-109 705	-116 116	
Summa	-109 705	-116 116	21
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	62 442	41 266	22
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	7 847	8 287	23
Kassa och bank	12 713	12 835	24
Summa	83 003	62 388	
Summa tillgångar	216 272	206 813	

LÄNSSTYRELSEN I DALARNAS LÄN ÅRSREDOVISNING 2020

Kapital och skulder (tkr)	2020	2019	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	0	0	
Donationskapital	0	0	
Balanserad kapitalförändring	50 370	41 649	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-6 748	8 721	
Summa	43 623	50 370	25
Fonder			
Fonder	13 046	14 251	
Summa	13 046	14 251	12
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	808	452	26
Övriga avsättningar	851	598	27
Summa	1 659	1 050	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	11 959	7 778	28
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	0	0	29
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	18 661	17 446	30
Leverantörsskulder	9 141	9 347	
Övriga kortfristiga skulder	5 538	8 972	31
Depositioner	7 847	8 292	32
Summa	53 145	51 835	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	15 666	15 071	
Oförbrukade bidrag	89 132	74 236	
Övriga förutbetalda intäkter	0	0	
Summa	104 799	89 307	33
Summa kapital och skulder	216 272	206 813	

Poster inom linjen

Ansvarsförbindelse	2020	2019
Ombyggnadstillägg vid ej förlängt hyresavtal	10 000	10 000

Under 2018 tecknades ett nytt hyreskontrakt som träder i kraft efter ombyggnation av de kontorslokaler Länsstyrelsen hyr. Ombyggnationen slutfördes 2019. Av hyreskontraktet framgår att i det fall Länsstyrelsen vid avtalstidens slut inte förlänger avtalet förbinder sig Länsstyrelsen att betala ett ombyggnadstillägg om 10 000 tkr. Förlängs avtalet utgår inget ombyggnadstillägg. Länsstyrelsen redovisar detta åtagande som en ansvarsförbindelse efter bedömning att nuvarande lokaler i Falun kommer utgöra hemvist för verksamheten under lång tid framöver. Därmed anses risken att behöva infria denna förpliktelse ytterst liten.

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	NOT
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse 01 05 001 016 Länsstyrelserna m.m.	465	123 932	2 379	0	0	126 776	-125 066	1 710	34
Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 016 Regionala tillväxtåtgärder	-190	2 404	0	0	0	2 214	463	2 676	35
Utgiftsområde 22 Kommunikationer 22 02 003 002 Grundläggande betaltjänster	0	2 000	0	0	0	2 000	-2 000	0	36
Summa	275	128 336	2 379	0	0	130 990	-126 603	4 387	

Redovisning mot inkomsttitel

Belopp i tkr

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	NOT
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	1 500	1 982	
2537 Miljöskyddsavgift Tåktavgift	7 200	7 060	
2552 01 Stiftelser, tillsynsavgift	200	313	
2552 02 Stiftelser, registerhållningsavgift	500	506	
2552 03 Avgifter enligt avfallsförordningen	200	186	
2714 01 Sanktionsavgifter	2 500	2 112	
2811 03 Jordfonden (Lst i Dalarna)	500	-3 581	
2811 9 Övriga inkomster	0	388	
Summa	12 600	8 965	7

Redovisning av beställningsbemyndiganden

Anslag	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden 2020	Utestående åtaganden 2020	Utestående åtagandenas fördelning per år				NOT
				2021	2022	2023	2024	
19 01 001 ap. 16 Regionala tillväxtåtgärder	6 000	3 540	2 288	1 411	877	0	0	35

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2021.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2020 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”
- ”Länsstyrelserna undantas enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras.”

Resultatredovisningens indelning är förändrad

I ekonomistyrningsverkets allmänna råd till 3 kap 2§, förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, framgår att skälen till förändringar i indelning ska anges.

Inför årsredovisning 2020 har länsstyrelserna gemensamt genomfört ett arbete att förenkla och förtydliga årsredovisningen. Det har bland annat inneburit att indelningen i verksamhetsområden i resultatredovisningen delvis har förändrats genom att verksamhetsområden har slagits samman. Praktiskt innebär det att koder på tvåsiffernivå, i länsstyrelsernas verksamhets- och ärendestruktur, har slagits samman. Syftet med det är att skapa mer likvärdiga och balanserade redovisningar av verksamhetsområdena som både ger en översikt och visar på bredden i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag. År 2019 ingick 19 verksamhetsområden i resultatredovisningen och 2020 ingår tio verksamhetsområden.

Resultatindikatorer

Inför årsredovisning 2020 har länsstyrelsernas nätverk för respektive verksamhetsområden fått i uppdrag att ta fram länsstyrelsegemensamma resultatindikatorer i enlighet med regleringsbrevsuppdrag 3E4. Meningen är att indikatorerna ska vara en hjälp i att redovisa verksamhetens resultat, göra resultatbedömningar samt att bedöma utvecklingen, exempelvis trend och riktning. Resultatindikatorerna kan också vara ett komplement i att beskriva verksamhetens omfattning och innehåll.

Tabell D

I Länsstyrelsernas regleringsbrev 2020 3.E.4 efterfrågas uppgifter om antalet årsarbetskrafter utifrån finansieringskälla. På grund utav detta redovisas ”Tabell D - Årsarbetskrafter per finansieringsform”. Denna statistik har tidigare årsredovisningar inte redovisats men i likhet med ”Tabell C – Årsarbetskrafter” redovisas den enligt verksamhets- och ärendestruktur (VÄS) på nivå två för år 2018, 2019 och 2020.

Tabell H och I

I årsredovisningen för 2019 utgick en tabell som innehållit statistik om överklagade ärenden och överklagade ärende som ändrats i högre instans. Detta då det framkommit vissa kvalitetsbrister i framtagna data. Till årsredovisning 2020 har den grunddata som statistiken baseras på delvis omarbetats. Numera fokuserar statistiken på antalet överklagade beslut istället för antalet överklagade ärenden, vilket av registreringstekniska skäl bedöms ge en mer rättvisande bild. Statistiken finns nu tillgänglig i följande två tabeller:

- Tabell H – överklagande beslut
- Tabell I – överklagade beslut som ändrats i högre instans

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningspost. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 50 tkr.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror m.m. för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och regleras med värdeförändring till följd av ändrade löner m.m.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd nyttjandeperiod om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar vid anskaffningsvärde på minst 100 tkr och för förbättringsutgifter på annans fastighet på minst 50 tkr.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer då de utsätts för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Materiella anläggningstillgångar	
<i>Förbättringsutgift på annans fastighet</i>	Högst 7 år
<i>Maskiner, inventarier m.m.</i>	
Maskiner	5 år
IT-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
<i>Pågående nyanläggningar</i>	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Jordfonden

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris, med justering för gjorda åtgärder

Gällande försäljning av fastigheter införskaffade före 1 juli 1991 har Länsstyrelsen i Dalarnas län inte ett korrekt inköpsvärde. Av den anledningen görs en schablonvärdering av det anskaffade värdet för att realisationsvinst/förlust ska kunna redovisas vid varje försäljning

Lånefordringar

Länsstyrelsen gör bedömning av nedskrivningsbehov inför årsbokslut.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Lönegarantifordran värderas kollektivt med 87 procent, vilket motsvarar det erfarenhetsmässiga sambandet mellan utbetalningar och utdelningar.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Det negativa utfallet för anslaget 19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder beror främst på en upplösning av en balanspost om 2 miljoner kronor vilket avser medfinansiering av ett företagsstöd vid årsskiftet 2017/2018. Länsstyrelsen i Dalarnas län valde av försiktighetsskäl att belasta hela företagsstödet på anslaget i avvaktan på beslut om medfinansiering från ERUF/Tillväxtverket. I efterhand erhöll Länsstyrelsen i Dalarnas beslut om medfinansiering vilken nu gottskrivits anslaget 19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder.

Transfereringar

Från och med 2019 ansvarar Länsstyrelsen för bidragsutbetalning gällande kulturmiljöåtgärder. Tidigare ansvarade Riksantikvarieämbetet för denna uppgift.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2§ förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning	Andra uppdrag
Landshövding		
Ylva Thörn	1 522 035	Samhall AB
Länsråd/Länsöverdirektör		
Camilla Fagerberg Littorin	1 109 923	inga övriga uppdrag
Insynsråd		
Anders Ahlgren	2 900	Gagnline Affärsutveckling AB, Almi Företagspartner GävleDala AB, Promål AB, Gagnefbostäder AB, Dala Energi AB
Anna Ehrenberg	2 900	Vetenskapligt råd Statens beredning för medicinsk och social utvärdering, Vetenskapligt råd för Svensk sjuksköterskeförening
Christina Eriksson	2 900	inga övriga uppdrag
Marie Louise Erbing Falkland	4 350	Outokumpu PressPlate AB, Outokumpu Prefab AB, IVL Svenska Miljöinstitutet AB
Thomas Agneteg	1 450	inga övriga uppdrag
Martin Moraeus	1 450	Dalarnas Försäkringsbolag, Streamgate North AB, Lantbrukarnas Riksförbund, förening u.p.a
Roza Güclü Hedin	0	inga övriga uppdrag

Noter till resultaträkning

Not 1 Intäkter av anslag	2020	2019
01 05 001 016 Förvaltningsanslag	120 043	117 915
19 01 001 016 Regionala tillväxtåtgärder	-519	3 308
22 02 003 002 Grundläggande betaltjänster	500	577
Summa intäkter av anslag	120 024	121 800

Skillnaden mellan summan av intäkter av anslag samt medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen beror på anslagsavräknad semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 enligt övergångsbestämmelsen till 16 § anslagsförordningen.

Det negativa utfallet för anslaget 19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder beror främst på en upplösning av en balanspost om 2 miljoner kronor vilket avser medfinansiering av ett företagsstöd vid årsskiftet 2017/2018. Länsstyrelsen i Dalarnas län valde av försiktighets skull att belasta hela företagsstödet på anslaget i avvaktan på beslut om medfinansiering från ERUF/Tillväxtverket. I efterhand erhöll Länsstyrelsen i Dalarnas beslut om medfinansiering vilken nu gottskrivits anslaget 19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2020	2019
Offentligrättsliga avgifter	6 298	5 830
Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	6 370	6 560
Intäkter av andra ersättningar	628	2 509
Summa	13 296	14 899

Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av

Intäkter uthyrning	883	736
Intäkter utbildning/konferenser	405	837
Intäkter konsultuppdrag	1 527	2 094
Intäkter övriga 4 § avgifter	3 556	2 893
	6 370	6 560

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bl.a. i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter.

Minskningen av Intäkter av andra ersättningar utgörs till stor del av minskade intäkter från Naturvårdsverket för kostnader i samband med fastighetsförvaltning av Naturvårdsverkets fastigheter.

Not 3 Intäkter av bidrag	2020	2019
Bidrag från statliga myndigheter varav	130 588	119 114
<i>Naturvårdsverket</i>	43 167	40 679
<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	34 412	23 552
<i>Statens jordbruksverk</i>	12 921	13 047
<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	9 488	8 484
<i>Statens energimyndighet</i>	6 222	4 524
<i>Kammarkollegiet</i>	5 867	7 646
<i>Tillväxtverket</i>	5 037	1 091
<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	4 196	4 514
<i>Post- och telestyrelsen</i>	3 313	3 182
<i>Länsstyrelsen i Västmanlands län</i>	1 711	2 078
<i>Riksantikvarieämbetet</i>	1 378	1 562
<i>Länsstyrelsen i Västernorrlands län</i>	562	476
<i>Arbetsförmedlingen</i>	518	901
<i>Skogsstyrelsen</i>	399	410
<i>Länsstyrelsen i Uppsala län</i>	198	962
<i>Försäkringskassan</i>	169	62
<i>Lunds universitet</i>	98	79
<i>Skatteverket</i>	95	401
<i>Länsstyrelsen i Gotlands län</i>	86	82
<i>Högskolan i Dalarna</i>	80	0
<i>Svenska institutet</i>	70	116
<i>Länsstyrelsen i Värmlands län</i>	67	61
<i>Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige</i>	49	156
<i>Länsstyrelsen i Östergötlands län</i>	35	17
<i>Länsstyrelsen i Jönköpings län</i>	34	66
<i>Länsstyrelsen i Stockholms län</i>	33	49
<i>Länsstyrelsen i Kronobergs län</i>	24	0
<i>Lantmäteriet</i>	11	0
<i>Länsstyrelsen i Jämtlands län</i>	0	3 100
<i>Socialstyrelsen</i>	0	361
<i>Länsstyrelsen i Västra Götalands län</i>	0	114
<i>Länsstyrelsen i Skåne län</i>	0	69
<i>Länsstyrelsen i Hallands län</i>	0	30
<i>Länsstyrelsen i Blekinge län</i>	0	25
<i>Folkhälsomyndigheten</i>	0	23
<i>Länsstyrelsen i Västerbottens län</i>	0	20
<i>Länsstyrelsen i Norrbottens län</i>	0	19
<i>Länsstyrelsen i Kalmar län</i>	0	16
<i>Länsstyrelsen i Gävleborgs län</i>	0	13
<i>Uppsala universitet</i>	0	-0
<i>Länsstyrelsen i Södermanlands län</i>	0	-12
<i>Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete</i>	-1	0
<i>Trafikverket</i>	-100	-80
<i>Verket för innovationssystem</i>	-119	133
<i>Regeringskansliet</i>	-145	1
<i>Sveriges geologiska undersökning</i>	-301	239

Not 3 Intäkter av bidrag	2020	2019
Övriga motparter	1 014	845
Bidrag från övriga	4 780	2 673
Summa	135 368	121 786

Not 4 Finansiella intäkter	2020	2019
Räntekonto i Riksgälden	0	12
Övriga finansiella intäkter	7	1
Summa	8	13

Not 5 Kostnader för personal	2020	2019
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-117 617	-115 018
<i>varav Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)</i>	-706	-902
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-56 424	-55 608
Summa	-174 041	-170 626

Not 6 Finansiella kostnader	2020	2019
Räntekostnader i Riksgälden	-2	-141
Övriga finansiella kostnader	-13	-64
Summa	-16	-205

Minskningen av räntekostnader i Riksgälden beror på att Riksgälden följer Riksbankens reporänta som varit 0% sedan 8 januari 2020. Detta har medfört att det inte blivit några räntefakturor sedan kvartal 1 2020.

Not 7 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2018	2019	2020	2020
	utfall intäkter	utfall intäkter	budget intäkter	utfall intäkter

Avgifter med bestämt ekonomiskt mål

Enligt 2020 års regleringsbrev undantas länsstyrelserna enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras. Som en följd av det ändras notens uppställning till att endast omfatta intäkter för 2018, 2019 och 2020.

2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	1 577	1 592	1 500	1 982
2537 Miljöskyddsavgift	7 146	7 234	7 200	7 060
2552 Övriga offentligt rättsliga avgifter	860	883	900	1 004
<i>varav</i>				
- Avgifter enligt stiftelseförordning	712	753	700	819
- Avgifter enligt avfallsförordningen	149	131	200	186
Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	403	1 710	3 000	-1 082
2391 Ränteinkomster på markförvärv för jordbrukets rationalisering	0	4	0	0
2714 Sanktionsavgifter	1 093	2 466	2 500	2 112
2811 Jordfonden (Lst Dalarna)	-768	-1 223	500	-3 581
2811 Övriga inkomster	-36	463	0	388
9455 Lotteriavgifter	113	0	0	0
Summa avgifter redovisade mot inkomsttitel	9 987	11 420	12 600	8 965

Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende länsstyrelserna. Notens är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål.

Minskning av intäkter jämfört med budget för Jordfonden förklaras av att vinsten efter genomförda försäljningar understiger driftsnetto i förvaltningen varmed ett underskott på 3 581 tkr redovisas.

Not 8 Medel som tillförts statens budget från uppördsverksamhet

Medel som tillförts statens budget från uppördsverksamhet	-8 965	-11 419
---	--------	---------

Lägre intäkt år 2020 beror till stor del på ett större underskott i Jordfonden.

Not 9 Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2020	2019
01 05 001 000 Förvaltningsanslag	4 619	4 527
19 01 001 000 Regionala tillväxtåtgärder	56	729
22 02 003 002 Grundläggande betaltjänster	1 500	1 423
Summa	6 175	6 679

Finansiering av bidrag inom anslag 01 05 001 Förvaltningsanslag avser finansiering av förvaltningskostnader hos samverkansorganet Region Dalarna.

Minskning av bidrag år 2020 inom anslag 19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder beror på minskad storlek av det totala anslaget till följd av att Region Dalarna övertagit det regionala utvecklingsansvaret.

Not 10 Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2020	2019
Från myndighet		
Kammarkollegiet	173 309	180 944
Naturvårdsverket	16 041	40 318
Havs- och vattenmyndigheten	14 428	9 955
Riksantikvarieämbetet	13 150	10 182
Socialstyrelsen	4 328	3 227
Post- och telestyrelsen	1 692	1 701
Länsstyrelsen i Jönköpings län	1 211	-1 156
Länsstyrelsen i Örebro län	931	698
Verket för innovationssystem	765	130
Statens jordbruksverk	40	0
Tillväxtverket	0	21 853
Länsstyrelsen i Jämtlands län	0	935
Summa	225 894	268 786

Negativt saldo på Länsstyrelsen i Jönköpings län år 2019 beror på återbetalningar av tidigare utbetalt bidrag.

Not 11 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2020	2019
Lönegaranti rekonstruktioner	7 672	5 116
Lönegaranti konkurser	6 455	22 758
Bygdemedel	3 777	3 713
Samtliga kommuner i Dalarnas län	1 700	-243
Älgvårdsfonden	-638	-577
Summa	18 966	30 765

Minskningen inom Lönegaranti konkurser beror på ökade avskrivningar år 2020.

Not 12 Avsättning till/upplösning av fonder mm för transfereringsändamål	2020	2019
Ingående balans	14 251	16 122
Årets förändring	-1 205	-1 871
Utgående balans	13 046	14 251
Uppdelat på		
Älgårdsfonden		
<i>Ingående balans</i>	1 432	2 455
<i>Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag</i>	-638	-577
<i>Lämnade bidrag</i>	-445	-446
<i>Utgående balans</i>	349	1 432
Bygdemedel		
<i>Ingående balans</i>	12 819	13 667
<i>Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag</i>	3 777	3 713
<i>Finansiella kostnader</i>	-1	-31
<i>Lämnade bidrag</i>	-3 898	-4 529
<i>Utgående balans</i>	12 697	12 819
Not 13 Lämnade bidrag	2020	2019
Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-52 517	-83 398
Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-206 377	-216 190
Summa Lämnade bidrag	-258 894	-299 587
inom verksamhetsområden		
<i>Lönegaranti</i>	-185 036	-196 285
<i>Miljömål</i>	-10 402	-6 690
<i>Efterbehandling av förorenade områden</i>	-9 337	-33 396
<i>Byggnadsvård</i>	-8 440	-6 896
<i>Frågor inom mänskliga rättigheter</i>	-7 978	-5 127
<i>Kalkning av försurade vatten</i>	-7 892	-6 470
<i>Allmänt och övergripande inom regional tillväxt</i>	-4 619	-4 527
<i>Deponering, administration och fördelning av medel, allmänna arvsfonden m.m.</i>	-4 545	-4 529
<i>Kompetensutveckling inom mänskliga rättigheter</i>	-3 450	-2 000
<i>Kommunikationsplanering</i>	-3 192	-3 124
<i>Kulturhistoriskt värdefulla miljöer</i>	-2 072	-474
<i>Allmänt och övergripande inom mänskliga rättigheter</i>	-1 955	-150
<i>Fornminnes- och kulturlandskapsvård</i>	-1 809	-1 804
<i>Dricksvattenförsörjning</i>	-1 714	0
<i>Integrationsfrågor</i>	-1 698	1 399
<i>Restaurering av vatten som inte kalkas</i>	-1 056	-295
<i>Jämställdhetsfrågor</i>	-881	-437
<i>Regional projektverksamhet</i>	-861	-23 647
<i>Jakt och viltvård</i>	-741	-621
<i>Fiskevård och fritidsfiske</i>	-619	-43
<i>Förvaltning och skötsel av skyddade områden</i>	-142	-15
<i>Vattenskyddsområden</i>	-133	-546

Not 13 Lämnade bidrag	2020	2019
<i>Fornminnen</i>	-126	-1 007
<i>Allmänt och övergripande inom kulturmiljö</i>	-55	0
<i>Klimatanpassning</i>	-50	-81
<i>Tillsynsvägledning</i>	-38	0
<i>Övriga ärenden inom skydd av områden och arter</i>	-36	0
<i>Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)</i>	-18	-77
<i>Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön</i>	0	-2 507
<i>Energi- och klimatstrategiskt arbete</i>	0	-180
<i>Miljöövervakning</i>	0	-60
	-258 894	-299 587
Not 14 Årets kapitalförändring	2020	2019
Verksamhetsutfall		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	174	-52
Semesterlöne- och löneskuld	136	152
Årets minskning av semesterlöneskulden från 2008 som finansieras av anslag	-404	139
Summa verksamhetsutfall	-93	239
Uppbörd	0	0
Transfereringar		
Lönegaranti konkurser	-8 235	8 603
Lönegaranti rekonstruktioner	1 581	-121
Summa Transfereringar	-6 654	8 482
Summa årets kapitalförändring	-6 748	8 721

Under 2020 har avskrivningar av lönegarantifordringar genomförts.

Noter till balansräkning

Not 15 Immateriella anläggningstillgångar	2020-12-31	2019-12-31
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	264	264
Utgående anskaffningsvärde	264	264
Ingående avskrivningar	-264	-264
Utgående avskrivningar	-264	-264
Bokfört värde	0	0
Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	0	0
Not 16 Materiella anläggningstillgångar	2020-12-31	2019-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	2 446	1 608
Årets anskaffning	5 586	1 231
Årets försäljning, utträngning	-232	-393
Utgående anskaffningsvärde	7 800	2 446
Ingående avskrivningar	-1 150	-1 399
Årets avskrivningar	-1 144	-145
Årets försäljning, utträngning	232	393
Utgående avskrivningar	-2 063	-1 150
Bokfört värde	5 737	1 295
Maskiner, inventarier, installationer mm.		
Ingående anskaffningsvärde	21 242	21 442
Årets anskaffning	2 273	4 903
Årets försäljning, utträngning	-4 812	-114
Utgående anskaffningsvärde	18 704	26 231
Ingående avskrivningar	-14 442	-17 283
Årets avskrivningar	-2 675	-2 262
Årets försäljning, utträngning	4 781	114
Utgående avskrivningar	-12 336	-19 431
Bokfört värde	6 368	6 800
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	12 105	8 096

Ökning av materiella anläggningstillgångar år 2020 jämfört med år 2019 beror på stora investeringar kopplat till genomförd ombyggnation av kontorslokaler.

Not 17 Varulager m.m.	2020-12-31	2019-12-31
Jordfondsfastigheter Areal, ha:		
Jordbruksmark	258	256
Produktiv skogsmark	<u>8 855</u>	<u>9 039</u>
Bokfört värde	150 504	150 829
Bedömt värde	301 212	270 000

Fastighetsinnehavet består av ett stort antal fastigheter lokaliserade till omarronderingsområden, där bytesprojekt pågår eller är planerade. Fastigheternas marknadsvärde ovan har bedömts av Länsstyrelsens avdelning för Hållbar utveckling, enheten för Landsbygd, mark och företagsutveckling. Sedan 2014 har principen vid reavinstberäkning gällande äldre fastigheter (anskaffade före 1991) ändrats till att från försäljningsvärdet dra ett schabloniserat anskaffningsvärde vid varje försäljning istället för att redovisa vinsten först när hela det aktuella området visat ett överskott.

Not 18 Fordringar hos andra myndigheter	2020-12-31	2019-12-31
Diverse fordringar andra myndigheter	8 668	24 335
Mervärdesskatt	<u>2 156</u>	<u>3 312</u>
Summa	10 824	27 647

Diverse fordringar andra myndigheter avser främst rekvisition till Kammarkollegiet avseende lönegarantier.

Not 19 Övriga kortfristiga fordringar	2020-12-31	2019-12-31
Lönegarantifordringar	42 998	49 652
Uppbördsfordringar	1 378	148
Övriga kortfristiga fordringar	<u>10</u>	<u>3</u>
Summa	44 386	49 803

Lönegarantifordringar består av statens fordran på företag som genomgått en rekonstruktion eller gått i konkurs. Fordran värde regleras utifrån historiska utdelningar och återbetalningar de senaste fem åren 2016-2020. Värde regleringen uppgår till 87%, vilket bedöms ge en rättvisande bild av aktuella fordringar. Värde regleringen är en modell som i stor utsträckning tillämpas i enlighet för alla sju län som handlägger lönegarantiärenden.

Not 20 Periodavgränsningsposter	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	3 179	3 140
Övriga förutbetalda kostnader	<u>0</u>	<u>355</u>
Summa förutbetalda kostnader	3 179	3 495
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter varav	17 948	16 383
Statens jordbruksverk	15 618	14 316
Kammarkollegiet	1 242	1 291
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	459	205
Post- och telestyrelsen	295	0
Riksantikvarieämbetet	244	187
Länsstyrelsen i Västmanlands län	136	143
Folkhälsomyndigheten	48	0

Not 20 Periodavgränsningsposter	2020-12-31	2019-12-31
<i>Sveriges geologiska undersökning</i>	33	138
<i>Naturvårdsverket</i>	30	693
<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	11	36
<i>Lantmäteriet</i>	0	0
<i>Trafikverket</i>	0	15
<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	-30	10
<i>Tillväxtverket</i>	-140	-651
Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	2 759	2 237
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>	0	0
Totala upplupna bidragsintäkter	20 707	18 620
Övriga upplupna intäkter	144	221
Summa periodavgränsningsposter	24 029	22 336

Upplupna bidragsintäkter bokförda mot Länsstyrelsen i Örebro län, -30 tkr, är medel som utbetalats via Länsstyrelsen i Örebro län men kostnaden ligger bokförd mot Folkhälsomyndigheten.

Upplupna bidragsintäkter bokförda mot Tillväxtverket, -140 tkr, är medel som utbetalats via Tillväxtverket men kostnaden ligger bokförd mot Region Dalarna.

Not 21 Avräkning med statsverket	2020-12-31	2019-12-31
Uppbörd		
<i>Ingående balans</i>	1 172	355
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-8 965	-11 419
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	7 335	12 236
Skulder avseende uppbörd	-458	1 172
Anslag i icke räntebärande flöde		
<i>Ingående balans</i>	186	2
Redovisat mot anslag (+)	1 537	6 036
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-1 638	-5 852
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	86	186
Anslag i räntebärande flöde		
<i>Ingående balans</i>	-465	-3 790
Redovisat mot anslag (+)	125 066	122 303
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-126 311	-119 190
Återbetalning av anslagsmedel (+)	0	212
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-1 710	-465
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
<i>Ingående balans</i>	730	591
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-404	139

Not 21 Avräkning med statsverket	2020-12-31	2019-12-31
<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>	326	730
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
<i>Ingående balans</i>	-117 739	-93 142
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	404 646	339 297
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-389 158	-357 509
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	-5 697	-6 385
Övriga skulder på statens centralkonto	-107 948	-117 739
Summa utgående balans avräkning med statsverket	-109 705	-116 116

Not 22 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
Räntekonto i Riksgälden	62 442	41 266

Högre saldo räntekonto år 2020 avser främst bidrag erhållna i förskott.

Not 23 Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
Övriga tillgodohavanden i Riksgälden Deponeringar	7 847	8 287

Not 24 Kassa och bank	2020-12-31	2019-12-31
Bank A	12 712	12 834
Kassa	1	1
Summa	12 713	12 835

Behållning på bankkontot utgörs av Vattenregleringsfonder (bygdemedel) och Stiftelsen E O Johnsons understödsfond.

Not 25 Förändring av myndighetskapitalet

	Statskapital	Donationskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2019	0	0	180	350	41 118	8 721	50 370
<i>varav</i>							
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	350	0	-52	298
Semesterlöne- och löneskuld	0	0	0	0	-52	291	239
Övriga periodiserade kostnader RTA	0	0	71	0	0	0	71
Lönegaranti konkurser	0	0	0	0	45 696	8 603	54 299
Lönegaranti rekonstruktioner	0	0	0	0	-4 526	-121	-4 647
Övriga periodiserade kostnader SCR	0	0	109	0	0	0	109
Ingående balans 2020	0	0	180	350	41 118	8 721	50 370
Föregående års kapitalförändring	0	0	0	-52	8 773	-8 721	0
Årets förändring							
<i>varav</i>							
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	0	0	174	174
Semesterlöne- och löneskuld	0	0	0	0	0	-268	-268
Lönegaranti konkurser	0	0	0	0	0	-8 235	-8 235
Lönegaranti rekonstruktioner	0	0	0	0	0	1 581	1 581
Summa årets förändring	0	0	0	0	0	-6 748	-6 748
Utgående balans 2020	0	0	180	298	49 892	-6 748	43 623

Not 26 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

2020-12-31 2019-12-31

Ingående avsättningar	452	682
Årets pensionskostnader	591	-1
Årets pensionsutbetalningar	-236	-228
Utgående avsättning	808	452

Not 27 Övriga avsättningar

2020-12-31 2019-12-31

Lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	598	936
Årets förändring	254	-338
Utgående balans	851	598
Summa övriga avsättningar	851	598

Not 27 Övriga avsättningar	2020-12-31	2019-12-31
-----------------------------------	-------------------	-------------------

Avsatta medel beräknas att förbrukas under kommande räkenskapsår.

Not 28 Lån i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
---------------------------------------	-------------------	-------------------

Ingående balans	7 778	4 369
Under året upptagna lån	7 984	5 814
Årets amorteringar	-3 803	-2 405
Utgående balans	11 959	7 778
Beviljad låneram	12 800	13 500

Utgående balans avviker år 2020 med 146 tkr jämfört med bokfört värde på materiella anläggningstillgångar, vilket avser tillkommande tillgångar vid årsslut.

Not 29 Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
--	-------------------	-------------------

Beviljad kreditram	10 000	9 000
--------------------	--------	-------

Not 30 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2020-12-31	2019-12-31
---	-------------------	-------------------

Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	13 462	8 676
Lagstadgade arbetsgivaravgifter	4 959	8 337
Mervärdesskatt	240	433
Summa	18 661	17 446

Lagstadgade arbetsgivaravgifter innefattar både anställd personal samt lönegaranti.

Not 31 Övriga kortfristiga skulder	2020-12-31	2019-12-31
---	-------------------	-------------------

Personalens källskatt	2 831	2 630
Övriga kortfristiga skulder	2 707	6 342
<i>Bestående av</i>		
<i>Preliminärskatt lönegaranti</i>	1 517	4 997
<i>Transfereringar under utbetalning</i>	2	20
<i>Övrigt</i>	1 187	1 324
Summa	5 538	8 972

Not 32 Depositioner	2020-12-31	2019-12-31
----------------------------	-------------------	-------------------

Depositioner	7 847	8 292
--------------	-------	-------

Bedömd del av posten som regleras efter mer än 12 månader är ca 2 000 tkr

Not 33 Periodavgränsningsposter	2020-12-31	2019-12-31
--	-------------------	-------------------

Upplupna kostnader		
Upplupna löner, arvoden inkl social avg	740	951
Upplupna semesterlöner inkl social avg	13 638	11 846
Övriga upplupna kostnader	1 288	2 274
Summa upplupna kostnader	15 666	15 071

Not 33 Periodavgränsningsposter	2020-12-31	2019-12-31
Oförbrukade bidrag från annan myndighet	88 896	76 512
<i>varav</i>		
<i>Naturvårdsverket</i>	47 697	38 796
<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	17 806	4 518
<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	5 823	2 948
<i>Riksantikvarieämbetet</i>	5 803	5 943
<i>Statens jordbruksverk</i>	2 854	2 239
<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	1 524	1 449
<i>Länsstyrelsen i Uppsala län</i>	1 343	1 542
<i>Kammarkollegiet</i>	1 226	4 522
<i>Statens energimyndighet</i>	932	3 585
<i>Post- och telestyrelsen</i>	884	470
<i>Svenska institutet</i>	628	248
<i>Länsstyrelsen i Stockholms län</i>	517	508
<i>Länsstyrelsen i Västmanlands län</i>	365	2 384
<i>Verket för innovationssystem</i>	361	-71
<i>Länsstyrelsen i Västernorrlands län</i>	348	423
<i>Trafikverket</i>	241	0
<i>Regeringskansliet</i>	145	0
<i>Socialstyrelsen</i>	114	114
<i>Skogsstyrelsen</i>	107	0
<i>Länsstyrelsen i Jönköpings län</i>	76	1 293
<i>Länsstyrelsen i Gotlands län</i>	63	148
<i>Folkhälsomyndigheten</i>	48	0
<i>Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete</i>	1	0
<i>Tillväxtverket</i>	0	5 410
<i>Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige</i>	0	49
<i>Länsstyrelsen i Östergötlands län</i>	0	35
<i>Lunds universitet</i>	0	10
<i>Sveriges geologiska undersökning</i>	0	-49
<i>Lantmäteriet</i>	-11	0
 Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:		
- Inom tre månader	4 942	1 530
- mer än tre månader till ett år	49 389	41 649
- mer än ett år till tre år	33 959	32 568
- mer än tre år	606	765
 Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	236	-2 276
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>	0	0
 Summa oförbrukade bidrag	89 132	74 236
 Oförbrukade bidrag har ökat år 2020 i jämförelse med år 2019 främst beroende på en mindre andel förbrukade bidrag från Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i Örebro län.		
 Summa periodavgränsningsposter	104 799	89 307

Noter till anslagsredovisning

Not 34			
Anslagsredovisning			
Belopp i tkr		Tilldelat	
Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
01 05 001 ap 16	Anslagskredit	3 607	0
Länsstyrelserna m.m. i Dalarnas län	Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	3 789	1 710
	Kredit på räntekonto	10 000	0
	Låneram för anläggningstillgångar	12 800	11 959
	Finansiering av förvaltningskostnader hos Region Dalarna	4 619	4 619

Not 35			
Anslagsredovisning			
Belopp i tkr		Tilldelat	
Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
19 01 001 ap 16	Anslagskredit	120	0
Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Dalarnas Län	Anslagsbehållning som disponeras	inget	2 676
	Uppföljning och utvärdering	300	300
	Beställningsbemyndigande	6 000	2 288

Det negativa utfallet för anslaget 19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder beror främst på en upplösning av en balanspost om 2 miljoner kronor vilket avser medfinansiering av ett företagsstöd vid årsskiftet 2017/2018.

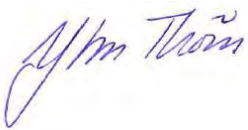
Not 36			
Anslagsredovisning			
Belopp i tkr		Tilldelat	
Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
22 02 003 002	Anslagskredit	0	0
Grundläggande betaltjänster - del till länsstyrelsen i Dalarna	Anslagsbehållning som disponeras	inget	0

Anslagsposten får användas för utgifter för bevakning av att det finns grundläggande betaltjänster som svarar mot samhällets behov. Anslaget får användas för de uppgifter som länsstyrelserna ska utföra enligt 2 och 3 §§ förordningen (2017:869) om bevakning av grundläggande betaltjänster samt länsstyrelsernas regleringsbrev vad gäller grundläggande betaltjänster.

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Falun den 18 februari 2021

Ylva Thörn

Landshövding

Bilagor

Bilaga A. Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
2§ p3	Följa tillståndet i länet	Läget i länet
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltnings och trafikföreskrifter
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Krishantering och skydd mot olyckor
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar
3§ p11	Fiske	Areella näringar
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar
4§ p2	Barentssamarbetet i Västerbottens och Norrbottens län	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
4§ p3	I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken	Areella näringar
4§ p4	I utpekade län vara förvaltande och attesterande myndighet för vissa program inom EU:s strukturfonder	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
4§ p5	I utpekade län vara behörig myndighet enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats enligt...	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
4§ p6	I utpekade län vara ansvarig för kontroller enligt ...	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden

LÄNSSTYRELSEN I DALARNAS LÄN ÅRSREDOVISNING 2020

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet
7§	Geografiskt områdesansvar enligt förordningen (2015:1052)	Krishantering och skydd mot olyckor
18§	Inom varje länsstyrelse ska det finnas en viltförvaltningsdelegation, som är ett särskilt beslutsorgan. Bestämmelser om delegationen finns i förordningen (2009:1474) om viltförvaltningsdelegationer	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet
19§	En gemensam delegation för fjällfrågor, Fjälldelegationen, ska finnas för länsstyrelserna i Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Fjälldelegationen är ett organ för samverkan i frågor som särskilt rör fjällområdet. Arbetsområdet ska vara fjällfrågor med inriktning mot en hållbar utveckling i landets fjällområden.	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet

Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller åiterrapporteringar och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår i länsstyrelsernas regleringsbrev 2020.

Uppdrag i regleringsbrev 2020	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
Kap 1 A1	Agenda 2030	Om Länsstyrelsen – strategisk styrning och planering/Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
Kap 1 A2	Förorenade områden för bostadsbyggande	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 A3	Åtgärdssamordning mot övergödning	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län som får bidrag från HaV för åtgärdssamordning och alla län som är vattenmyndigheter
Kap 1 A4	Förebygga introduktion och spridning av invasiva arter	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 A5	Regionala handlingsplaner för grön infrastruktur	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 A6	Bevarandeplaner för Natura 2000-områden, omprövning av vattenkraft	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 A7	Nationella planen för vattenkraft genomförs	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla Län
Kap 1 A8	Hantering av EU-stöd (framför allt 60*)	Areella näringar	Alla län
Kap 1 A9	EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Areella näringar	Alla län
Kap 1 A10	Nationella livsmedelsstrategin	Areella näringar	Alla län
Kap 1 A11	Sammanhållen landsbygdsolitik	Areella näringar	Alla län
Kap 1 A12	Nationella mål för kulturmiljöarbete	Kulturmiljö	Alla län
Kap 1 A13	Länsstrategier för jämställdhetsintegrering internt och i länet redovisning av integrering på myndigheten	Om Länsstyrelsen – Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
	Länsstrategier för jämställdhetsintegrering internt och i länet – redovisning av externt riktad verksamhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
Kap 1 A14	Mänskliga rättigheter redovisning av integrering på myndigheten	Om Länsstyrelsen – Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
	Mänskliga rättigheter – redovisning av externt riktad verksamhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
Kap 1 B1	Redovisning av 218 jakt och viltvård	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
	Regionalt arbete, naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv, hotade arter mm. - redovisas inkl 5118 rovdjursförvaltning, men exkl. vht 218* jakt och viltvård	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 B2	Barents hav	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Norrbottnens och Västerbottnens län
Kap 1 C1	Regionala strukturfondsprogrammen 2014–2020, samverkande insatser	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
Kap 1 C2	Tilldelning av medel från anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län

LÄNSSTYRELSEN I DALARNAS LÄN ÅRSREDOVISNING 2020

Uppdrag i regleringsbrev 2020	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
Kap 1 C3	Omarrondering i Dalarnas län	Areella näringar	Dalarnas län
Kap 1 C4	Förenklingsarbete - underlätta för företag	Om Länsstyrelsen – Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
Kap 1 D2	Måluppfyllelse - kontrollplan livsmedelkedjan, kommunernas livsmedelskontroll	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
Kap 1 D3	Livsmedels- och foderkontrollen i primärproduktion	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län, samordnas av Norrbottens län
Kap 1 D4	Operativ tillsyn om transport av avfall	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Gävleborgs, Norrbottens, Stockholms, Skånes och Västra Götalands län
Kap 1 D6	Hanteringen av markärenden ovanför odlingsgränsen och på renbetesmark	Areella näringar	Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län
Kap 1 D7	En hållbar rennäring och en gynnsambevarandestatus för stora rovdjur	Areella näringar	Dalarnas, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län
Kap 1 D8	Långsiktigt hållbar rennäring	Areella näringar	Berörda län
Kap 1 D9	Skada på fisk och fiskeredskap - ersättning	Areella näringar	Alla län till HaV
Kap 1 D10	Skada av vilt och ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
Kap 3 B5	Samverkansråd vid Statens kulturråd	Kulturmiljö	Hallands län
Kap 3 B7	Civilt försvar (eller i särskild ordning)	Krishantering och skydd mot olyckor	Alla län
Kap 3 B9	Stödja kommunernas beredskapsplanering av det civila försvaret (eller i särskild ordning)	Krishantering och skydd mot olyckor	Alla län
Kap 3 B17	Anvisningsmodell för ensamkommande barn - nyanlända	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm	Alla län
Kap 3 E4	ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Året i siffror	Alla län

Bilaga C. Övriga uppdrag, förordningar m.m. som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att återrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig rapportering
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsfinansierad verksamhet	Övrig rapportering
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Om Länsstyrelsen/Organisation och medarbetare
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Om Länsstyrelsen/Organisation och medarbetare
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18	Utveckling av hållbara städer	Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)

Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2020 som redovisas i särskild ordning. Förteckningen är kompletterad med uppdrag från tidigare regleringsbrev, som redovisas i särskild ordning under 2020.

Uppdrag ur 2020 års regleringsbrev			
Uppdrag i regleringsbrev	Rapporteringsdatum	Rapporterat till	Länsstyrelsens diarienummer
1 D1 Utvecklingsarbete tillsyn	2021-06-01	Finansdepartementet	Redovisas 2021
1 D5 Alkohol/livsmedelskontroll - digital inhämtning av uppgifter från företag	2021-06-01	Näringsdepartementet	Redovisas 2021
3 A1 Energi- och klimatstrategier	2021-01-31	Länsstyrelsen i Dalarna län	425-1555-2020
	2021-02-22	Länsstyrelsen i Dalarna län redovisar samlat delarna kring Klimatklivet till Naturvårdsverket med kopia till Miljödepartementet	425-17195-2020
	2021-03-31	Länsstyrelsen i Dalarnas län redovisar samlat övriga delarna till Miljödepartementet	425-17195-2020
3 A2 Integrering av klimat och energimål	2021-01-31	Länsstyrelsen i Dalarna län	425-1555-2020
	2021-03-31	Länsstyrelsen i Dalarna län redovisar samlat till Miljödepartementet med kopia till Infrastrukturdepartementet	425-17195-2020
3 A3 Skydd av dricksvatten	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Miljödepartementet	513-21250-2020
3 A4 Åtgärder havs- och vattenmiljö	2021-02-15	Länsstyrelsen i Västernorrlands län redovisar samlat till HaV med kopia till Miljödepartementet	537-21409-2020 537-2148-2020
3 A5 Restaurering o anläggning våtmark	2021-02-15	Länsstyrelsen i Gotlands län redovisar samlat till Miljödepartementet	510-1568-2020
3 A6 Skydd av tätortsnära natur	2020-09-30	Länsstyrelserna i Stockholm, Skåne och Västra Götaland redovisar till Miljödepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3 A7 Friluftslivspolitiken	2021-02-15	Naturvårdsverket med kopia till Miljödepartementet	507-850-2021
3 A8 Skydd, skötsel och förvaltning av värdefulla naturområden, arter mm	2021-02-15	Naturvårdsverket och HaV med kopia till Miljödepartementet	510-1568-2020
3 A9 Strandskyddsärenden, statistik	2021-02-15	Naturvårdsverket med kopia till Miljödepartementet	Redovisas 2021
3 A10 Kostnader EU-stöd	2020-02-01	Jordbruksverket med kopia till Näringsdepartementet	600 48-2021-
3 A11 Vilda pollinatörer i landskapet	2021-02-15	Naturvårdsverket med kopia till Miljödepartementet	Redovisas 2021
3 B1 Kartläggning av statlig närvaro och service	2020-12-31	Finansdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3 B2 Handläggningstider överklagade beslut om lov	2021-02-26	Boverket kopia till Finansdepartementet	Redovisas 2021
3 B3 Motverka vräkning av barnfamiljer	2021-06-15	Boverket kopia till Finansdepartementet	Redovisas 2021
3 B4 Utveckling av handläggningstider förprovning djurstallar, samråd, och provning miljöfarlig verksamhet	2021-03-31	Näringsdepartementet	Redovisas 2021
3 B6 Främja kulturmiljöstrategier	2021-06-30	Kulturdepartementet	Redovisas 2021
3 B7 Civilt försvar		Redovisas enligt planeringsanvisningar JU 2015/09669/SSK	450-18020-2020

LÄNSSTYRELSEN I DALARNAS LÄN ÅRSREDOVISNING 2020

Uppdrag ur 2020 års regleringsbrev			
3 B8 Krisberedskap och höjd beredskap	2020-10-31	MSB med kopia till Justitiedepartementet	450-18020-2020
3 B9 Beredskapsplanering		Redovisas enligt planeringsanvisningar JU 2015/09669/SSK	450-18020-2020
3 B10 Granbarkborrar	2020-12-01	Näringsdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3 B11 Förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld	2021-03-26	Länsstyrelsen i Östergötlands län redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet	Redovisas 2021
3 B12 Föräldraskapsstöd		Redovisas till Socialdepartementet enligt anvisningar i uppdrag Fi 2018/03219/SFÖ m fl	821-2073-2021
3 B13 Praktisk tillämpning av barns rättigheter i kommuner och regioner	2021-07-01 2020-03-01	Länsstyrelsen i Dalarnas län redovisar samlad slutredovisning till Arbetsmarknadsdepartementet Delredovisning	820-2037-2021
3 B14 Spelmisbruk	2021-03-31	Socialdepartementet	Redovisas 2021
3 B15 Utsatta EU-medborgare	2021-01-31	Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar samlat till Socialdepartementet	Redovisas 2021
3 B16 Lägesbild nyanlända och asylsökande	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-585-2021
3 B18 Beredskap och mottagningskapacitet nyanlända	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-594-2021
3 B19 Beredskap och mottagningskapacitet ensamkommande barn och unga	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-20800-2020
3 B20 Insatser för asylsökande	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-872-2021
3 B21 Utbildningsmaterial Västra Götaland	2021-03-01	Länsstyrelsen i Västra Götalands län rapporterar till Arbetsmarknadsdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3 B22 Ersättning enligt §§ 37 o 37a (2010:1122)	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851- 871-2021
3 B23 Redovisning enligt förordning (2010:1138) om samhällsorientering	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-867-2021
3 B24 Redovisning om portalen informationsverige.se	2021-03-01	Länsstyrelsen i Västra Götalands län redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet	851-869-2021
3 B25 Nationella minoriteter och minoritetsspråk	2020-11-13	Lst Stockholms län och Sametinget med kopia till Kulturdepartementet	811-17109-2020
3 B26 Minoritetspolitikens mål	2021-04-06	Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar samlat till Kulturdepartementet	Redovisas 2021
3 B27 Informationssäkerhetsarbete	2020-09-15	Finansdepartementet	106-1181-20 (Länsstyrelsen i Stockholms län)
3 B28 Aktiviteter på demokratiområdet	2021-03-01	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Kulturdepartementet	Redovisas 2021
3 C1 Bredband	2021-01-29	Länsstyrelsen Dalarna redovisar samlat till PTS med kopia Infrastrukturdepartementet	602-1319-2021
3 C2 Grundläggande betaltjänster	2021-12-01	Infrastrukturdepartementet	341-17521-2020
3 C3 Prognoser Tillväxtverket användning 19 1:1		Redovisas till Tillväxtverket enligt anvisningar	111 2039-2020.-
Kennet3 C4 Fisketillsyn	2021-02-01	HaV med kopia Näringsdepartementet	Redovisas 2021
3 C5 Mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld m.m.	2021-03-12	Länsstyrelsen i Örebro län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	Redovisas 2021
3 C6 Territoriella program Nord 2014–2020, medfinansieringen	2020-04-02	Tillväxtverket kopia Näringsdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3 C7 Territoriella program Nord 2014–2020, beslutade och betalade EU-medel	2020-04-02	Tillväxtverket kopia Näringsdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3 D1 Goda exempel samordning kommunal tillsyn	2021-09-01	Boverket kopia till Finansdepartementet	Redovisas 2021

LÄNSSTYRELSEN I DALARNAS LÄN ÅRSREDOVISNING 2020

Uppdrag ur 2020 års regleringsbrev			
3 D2 Hinder för digital detaljplaneprocess	2021-09-01	Boverket kopia till Finansdepartementet	Redovisas 2021
3 D3 Tillsynsvägledning enskilda avlopp	2021-02-15	HaV med kopia Miljödepartementet	Redovisas 2021
3 D4 Kommunal samverkan kontroll enligt Livsmedelslagen m.m.	2020-12-31	Miljödepartementet och Näringsdepartementet	Redovisas 2021
3 D5 Utvärdering Sevesotillsyn	2020-10-01	MSB med kopia Justitiedepartementet	459-14115-2020
3 D6 Utveckling tillsyn enligt MB	2021-02-15	Naturvårdsverket kopia Miljödepartementet.	550-525-2021
3 D7 Stöd vatten- och avloppsplaner	2021-02-15	HaV kopia Miljödepartementet	550-525-2021
3 E1 Prognoser Hermes - förvaltningsanslag	2020-02-10 2020-05-04 2020-07-27 2020-10-23	ESV (HERMES)	111-800-2020
3 E2 Prognoser Hermes - Utgiftsområde 19 anslag 1:1	2020-02-10 2020-05-04 2020-07-27 2020-10-23	ESV (HERMES)	111-800-2020
3 E3 Indelning avgiftsbelagd verksamhet	2020-10-07	Finansdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3 E4 Redovisa statistik inom naturvård samt miljö- och hälsoskydd	2020-03-15	Miljödepartementet	
3 E5 Resultatredovisningens tabeller till Örebro	2021-02-22	Redovisning Länsstyrelsen i Örebro län enligt anvisningar	Redovisas 2021

Uppdrag ur 2019 års regleringsbrev som rapporterats 2020			
Uppdrag i regleringsbrev	Rapporteringsdatum	Rapporterat till	Länsstyrelsens diarienummer
1.2 Redovisning av verksamhet som bidragit till målen i Agenda 2030	2020-01-14	Statskontoret	100-3590-2019
3.3.a Projekt för datainsamling	2020-10-30	Länsstyrelsen i Södermanlands län redovisar till Finansdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3.6 Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar – vidtagna åtgärder och övningar	2020-05-31	Justitiedepartementet	455-6517-2020
3.7 Kulturmiljö och kulturmiljövården i lokala plan-, bygg- och bostadsprocesser	2020-01-31	Kulturdepartementet	430-1567-2020
3.9 Minoritetspolitik	2020-04-06	Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar samlat till Kulturdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3.10 Regionalt arbete inom energiomställning och minskad klimatpåverkan	2020-01-31 2020-02-22 2020-03-31	Länsstyrelsen i Dalarnas län Länsstyrelsen i Dalarnas län redovisar samlat delarna kring Klimatklivet till Naturvårdsverket Länsstyrelsen i Dalarnas län redovisar samlat övriga delar till Miljö- och energidepartementet.	425-10970-2019 425-2675-2020 425-3072-2020
3.11 Tillsyn enligt Miljöbalken	2020-02-15	Naturvårdsverket	550-525-2021
3.12 Tillsynsvägledning av enskilda avlopp	2020-02-15	Havs- och vattenmyndigheten Naturvårdsverket	550-525-2021
3.13 Efterbehandling av förorenade områden	2020-02-15	Naturvårdsverket	550-525-2021
3.14 Strategiskt VA-arbete	2020-02-22	Havs- och vattenmyndigheten	550-525-2021
3.17 Insatser för att skydda, förvalta och tillgängliggöra	2020-02-15	Naturvårdsverket och havs- och vattenmyndigheten	512-1230-2019

LÄNSSTYRELSEN I DALARNAS LÄN ÅRSREDOVISNING 2020

Uppdrag ur 2019 års regleringsbrev som rapporterats 2020			
värdefulla naturområden			
3.19 Havs- och vattenmiljö	2020-02-15	Havs- och vattenmyndigheten	537-1704-2019
3.20 Översyn av vattenförekomster	2020-02-28	Miljö- och energidepartementet	106-9309-2019
3.21 Strandskydd	2020-02-15	Naturvårdsverket	526-583-2020
3.22 Friluftslivspolitiken	2020-02-15	Naturvårdsverket	507-850-21
3.24 Effektivare administration av jordbruks- och landsbygdsstöd	2020-02-28	Länsstyrelsen i Örebro län redovisar till Näringsdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3.25 Tillsyn över djurhälsopersonal	2020-02-01	Statens jordbruksverk	280-1905-2020
3.26 Övertagande av uppgifter på djurområdet	2020-02-01	Länsstyrelsen i Norrbottens län redovisar samlat till Näringsdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3.28 Infrastrukturplanering	2020-01-31	Post- och telestyrelsen	
3.36 Förenkla för företag	2020-03-31	Länsstyrelsen i Kronobergs län redovisar samlat till Näringsdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3.37 Tillsyn och tillsvägledning plan- och byggverksamhet	2020-01-31	Boverket	400-14963-2019
3.38 Uppföljning av tillämpningen av plan- och bygglagstiftningen	2020-03-31	Boverket	400-14693-2019
3.39 Överklagande enligt plan- och bygglagstiftningen	2020-02-28	Boverket	400-1697-2020
3.42 Samordning av tidiga insatser för asylsökande	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-837-2020
3.43 Statsbidrag till verksamheter för asylsökande m. fl.	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-839-2020
3.44 kommunernas beredskap och mottagningskapacitet	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-1086-2020
3.45 Fördelning av medel för kommunersättningar och etableringsåtgärder	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-1085-2020
3.46 Samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-1084-2020
3.47 Portalen www.informationssverige.se	2020-02-28	Länsstyrelsen i Västra Götalands län redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet	851-1087-2020
3.48 Ensamkommande asylsökande barn	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-855-2020
3.49 ANDT-samordning	2020-01-31	Länsstyrelsen i Västra Götalands län redovisar samlat till Folkhälsomyndigheten	706-1014-2021
3.50 Förstärkt alkohol- och tobakstillsyn		Länsstyrelserna ska lämna samlad redovisning till Folkhälsomyndigheten enligt anvisningar i uppdrag (S2016/01458/FS) Örebro län?	705-13431-2019
3.51 Spelmissbruk	2020-02-15	Länsstyrelsen i Västra Götalands län redovisar samlat till Socialdepartementet	706-1016-2021
3.54 Mäns våld mot kvinnor	2020-03-31	Socialdepartementet	801-3657-2019
	2020-03-31	Socialdepartementet	
3.55 Hedersrelaterat våld och förtryck	2020-03-31	Länsstyrelsen i Östergötlands län redovisar till Socialdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget
3.56 Utsatta EU-medborgare	2020-01-31	Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar samlat till Socialdepartementet	Dalarna omfattas ej av uppdraget

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN